

KIRK HAMILTON

BOY HOLIDAY

CENA 400 DINARA

BROJ 197

DOŠAO JE TIHO
I UŠAO U LEGENDU

REDONDO

8 600125 011244

★ **DOK HOLIDEJ** ★

BROJ 197

KIRK HAMILTON

REDONDO

NIŠRO FORUM OOUR MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA
DOK HOLIDEJ
Broj 197

Glavni i odgovorni urednik
Slavko DRAGINČIĆ

Urednik
Zorka CIRIĆ

Naslov originala
Kirk Hamilton
GUN MISSION

Recenzija
Radomir MILOSAVLJEVIĆ

Adaptacija i prevod
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Lektor
Sava DAMJANOV

Tehnički urednik
Lajoš ILEŠ

Naslovna strana
Ferenc BARAT

Korektori:
Marija KEČKEŠ
Marija FEHER-MAJER

Stampa 24. VI 1987.
Tržište 7. VII 1987.

Izdaje i štampa NIŠRO FORUM — OOUR MARKETPRINT, Novi Sad, Vojvo-
de Mišića 1. Glavni i odgovorni urednik: Slavko DRAGINČIĆ; Urednik: Zorka
CIRIĆ. Naslov originala: Kirk Hamilton — GUN MISSION.

Copyright: UNIVERSUM PRESS

Sva prava se zadržavaju, uključujući prava na reprodukovanje ove knjige u
celini, ili delimično, ili na bilo koji drugi način.

Oslobođeno osnovnog poreza na promet, mišljenjem Pokrajinskog sekretarijata
za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine, broj 413-279/73, od 10. maja
1973. godine.

Bio je to više pravi ratni okršaj nego obračun revolverima. Bar tako ga je Holidej kasnije ocenio zbrajaјуći mrtve koji su ostali na ulici.

Rastojanje od Kaliko Plensa do Vajt River Plejsa dilažansa je prešla za dva dana, uz samo dva kratka zadržavanja na odmorіštima i jedno noćenje u usputnoj stanici, zgradi sklepanoj od brvana, iza koje su na stotinu metara dalje noću sumorno zavijali kojoti. Prenočište je bilo krajnje neudobno, ali to Holideju nije smetalo jer je očekivao da će sledeću noć provesti u udobnom hotelskom krevetu. Pre toga nadao se kupanju u kadi sa dosta vode i čaši hladnog ukusnog piva.

Od svega toga nije bilo ništa. Tek što se iskrcao iz dilažanse i pošao na drugu stranu ulice, gde je ugledao zgradu sa krupnim slovima ispisanim natpisom HOTEL „TEKSАŠKA RUŽА“, pogled mu se zadržao na grupi ljudi koji su stajali ispred saluna. Kao čovek uvek budan i na oprezu, Holidej je mahinalno pogledao tamo odakle je mogla vrebati opasnost. Budući da je do tada za život često imao da zahvali samo instinktu, on je u svakom nisko pripasanom revolveru video opasnost koje se trebalo čuvati.

Tako se desilo i ovoga puta, jednostavno, brzo i neočekivano. Među ljudima ispred saluna stajao je Herlin, samozadovoljnog izgleda, sa zapaljenom cigaretom u uglu usana, sa rukom na držci revolvera, spreman da u svakom trenutku potegne i ispali smrtonosni metak. Dok Holidej ga je odmah prepoznao, jer iako nije bio ucenjen u dr-

žavi Teksas, Herlinove poternice visile su na zidovima šerifskih stanica u Nju Meksiku i Arizoni, i to je doprinelo da Holidej ne zaboravi izgled čoveka sa kojim je pre izvesnog vremena igrom slučaja došao u sukob. Na žalost, nije bilo mesta nadi da je Herlin slabijeg pamćenja. I on se svakako sećao njihovog sudara i zbog toga je pustolov, čim ga je ugledao, usporio hod sve vreme budno motreći zločinca i tražeći u neјgovim očima onu iskru prepoznavanja. Već nisko sunce sijalo je iznad krovova pravo u oči i Holidej je pomislio da bi za njega bio veliki hendikep ako bi Herlin u tom momentu nešto preduzeo. Ali, to se na sreću nije desilo. Herlin se izgleda nije žurio. Bio je donekle iznenađen što vidi Holideja i stojeći pred salonom, visok, koščat, preteći sjajnih očiju, pratio je svog neprijatelja pogledom u kome su se mešali iznenađenje i senka neočekivane radosti. Izgledalo je kao da mu to iznenadno viđenje pričinjava zadovoljstvo.

Holidej se opazreo oko sebe. Iako je bilo kasno popodne, većina građana bili su već u svojim kućama i na ulici se kretao tek po koji prolaznik. Možda je to imalo neke veze sa Herlinovim boravkom, a možda je bilo svojstveno gradu bez predstavnika zakona, gradu naviknutom na nasilje i smrt. Dilažansu je dočekao mali broj zajaјvala, koji su sada stajali tu i tamo na ulici ili u salunu i sa čašom u ruci preko leptir vrata pratili šta se na polju događa. Verovatno da se ne-

što slično zbivalo i ranije i da pucnji iz revolvera nisu više bili spektakl koji je privlačio. Bar ne kada je u pitanju bio Herlin. On je do tada mnogo ljudi poslao na But Hil, a izgledalo je da će u toku sledećih nekoliko minuta i ovom visokom došljaku u urednom, fino skrojenom građanskom odelu, uzeti meru za mrtvački kovčeg. Jer, Herlin je bio prava guja u potezanju revolvera.

I ništa nije prepuštao slučaju.

Holidej je to shvatio istog trenutka kada je Herlin ispljunuo opušak cigarete i mašio se revolvera. Napao je iznenada, bez upozorenja, ali Holidej je zahvaljujući svom instinktu bio spreman. „Kolt” mu se našao u ruci i zagrmio pre nego što je iznenađeni Herlin uspeo da izvuče revolver do polovine futrole. Ako ništa drugo, pomislio je Holidej sa osećanjem gorčine u ustima, iz godine u godinu bio je brži i precizniji u ciljanju revolverom, kao da je nagon za samoodržanjem stvorio u njemu neki poseban mehanizam koji je funkcionisao sam od sebe, mimo njegove volje. Taj mehanizam dežstvovao je spontano, munjevito i precizno.

Tanad su pogodila Herlina tačno u srce; zamlataravši rukama, on je pošao nekoliko koraka naznak i ponet inercijom kuršumovog leta udario o zid saluna, a zatim skliznuo naniže zadirući licem u neravne daske. Košćatim kolenima dodirnuo je drveni trotoar i skljkao se na njega pored grupe pijanaca, kašljući krv pri pokušaju da progovori. No ma šta da je hteo da kaže, reči su ostale neizgovorene i Herlin je samo duboko uzdahnuo i opružio se po tlu pred razrogačenim očima iznenađenih posmatrača.

Pre inego što je bio sasvim mrtav iz uličice nasuprot saluna pri-

pucala su dva revolvera. Holidej se okrenuo i u okretu spustio na jedno koleno pucajući istovremeno iz svog „kolta”. Meci su otkinuli nekoliko iverki sa ugla obližnje zgrade i neko je kriknuo. Zatim je napadač iz zasede posrćući izašao iza ugla, pritiskujući jednom rukom lice izgrebano komadima iverki, a drugom rukom pucajući iz revolvera. Holidej ga je pogodio jednim metkom, a kada je napadač pao, primetio je da je treći napadač podigao revolver i nanišanio na njega.

Holidej se pružio na zemlju, okrenuo se na leđa, a onda opet na trbuh i oslonivši se na laktove, opalio. Tanad iz napadačevog revolvera dizala su prašinu oko Holidejeve glave, ali je kroz koprenu prašine video kako se napadač kratko grčevito trgao i zateturao. Pustolov je zatreptao da odagna prašinu iz očiju i zapeo obarač palcem, spreman da ispali poslednji metak, ali je zadržao prst na okidaču kada je video da je njegov prethodni metak pogodio napadača u sredinu lica.

Oslonivši se na ruke, Holidej se počeo dizati sa zemlje, a onda se čulo škljocanje brave i zatvaranje vrata, i on se ponovo bacio na bok. U deliću sekunde ugledao je kako iz zgrade izlazi jedan mlad čovek sa puškom u ruci i u magnovenju ispalio poslednji metak. Mladi čovek je kriknuo, raširio ruke iznad glave i teturajući se unazad, probio izlog i pao u trgovinu.

Holidej je skočio na noge i izbacujući prazne čaure iz magacina, potrčao u zaklon iza jednog kamenog pojila. Kleknuvši iza pojila, počeo je da puni revolver. Na ulici je sada nastala gužva sa mnogo vike i trčanja i ubacivši poslednji metak u magacin, Holidej je digao pogled i zapazio mnoštvo ljudi koji

su u međuvremenu izašli iz svojih kuća.

Gradani nisu obraćali pažnju na opružena tela Herlina i njegovih saučesnika, koja su razbacana ležala u sporednoj uličici, već su se sjatili oko teško ranjenog čoveka u izlogu. Pošto od strane Herlinovih ljudi više nije pretila nikakva opasnost, u stvari Holidej je pretpostavljao da ni jednog više nema u gradu, on se uspravio i uputio se prema okupljenoj gomili.

Do tada je mladi čovek izvučen iz skrhanog izloga i neko je već pokušavao da mu zaustavi krvarenje iz brojnih posekotina koje je zadobio pri razbijanju staklenog izloga. Od prolivene krvi i brojnih posekotina, rana od metka nije se ni videla.

— Je li neko već otišao po doktora? — zapitao je Holidej probijajući se kroz gomilu, pošto je prethodno vratio revolver u futrolu.

— Lekar će odmah doći — rekao je kovač dubokim glasom. Žmirnuo je gnevno očima i stao naspram Holideja. — Niste imali nikakvog razloga da pućate na njega, mister.

— Vraga nisam imao — odgovorio je Holidej žučno. — Nameravao je da mi puca u leđa.

— Ne, ovaj ovde nije imao tu nameru. To je Bob Kejn, ovdašnji rančer. Pre neki dan mi je doneo svoju „vinčesterku“ da mu podesim mehanizam okidača. Maločas je došao da je uzme jer mu planinska puma poslednjih dana nemilosrdno ubija goveda. Žurio je da se vrati na ranč svojoj ženi i detetu, jer je strahovao da puma može naići za vreme njegovog odsustva od kuće. To je bio razlog što je izašao iz trgovine čim je pomislio da je pucnjava završena.

Desilo se, na žalost, da je naleteo pravo na vaš kursum, mister.

Kovač ga je neprijateljski gledao, a i pogledi ostalih ljudi nisu bili ništa manje neprijateljski, i Holidej je osetio da mu se bledilo širi na licu. Bio je suviše brz na obaraču i nesreća je htela da ovoga puta ustreli sasvim nedužnog mladog čoveka, oca porodice. Sto mu paklenih muka! Stalni osećaj ugroženosti stvorio je vremenom u njemu mašinu za ubijanje, mašinu koja je delovala na podsticaj iz podsvesti, ali koja je, očigledno, tragično pogrešila. Morao je to da zna, morao je pretpostaviti da se tako nešto može desiti i da zbog toga treba da bude maksimalno obazriv.

No, to njegovo razmišljanje nije ništa moglo pomoći rančeru koji je ležao pred njegovim nogama i krvario. Neprijateljske oči iz gomile streljale su ga strelama nepomirljivosti i kada je lekar prispeo i kleknuo pored rančera žureći da mu ukaže pomoć, Holidej ga je oslovio.

— Hoće li preživeti, doktore?

— Ako preživi, to po svoj prilici neće biti zahvaljujući vašem naporu — zamumlao je lekar ne dižući glavu. — Pogodili ste ga u grudi, ali sasvim bočno, i to ću moći da sredim. Ali, brinu me ove silne posekotine, od kojih su neke vrlo duboke. Krv mu otiče u velikim količinama i već je dosta iskrvario.

Doktor je žurno previo ranu, a onda pozvao nekolicinu ljudi koji su stajali u b'zini.

— Prenesite ga u moju ordinaciju. Nadam se da ću imati dosta konca da ga zašijem.

Dok je nekolicina građana nosila ranjenika ka doktorovoj kući, Holidej je pošao za lekarom.

— Čujte, doktore, ako nešto bude trebalo... samo me pozovite.

Lekar ga je pogledao ne prikrijući gnev, ali nije niti odgovorio niti usporio hod.

— Ako ništa drugo, voleo bih bar da platim troškove...

Lekar je odjednom zastao i Holidej je prošao dva koraka pored njega. Zatim se okrenuo ka lekaru.

— Nije mi namera da ni za gram olakšam vašoj savesti, mister — rekao mu je lekar. — Suviše ste brzi na potezanju oružja i red je da za to platite makar grizom savesti. Najbolje bi za vas bilo da se počistite iz grada pre nego što građanima padne na pamet da vas linčuju.

Onda je obišao oko Holideja i žurno se udaljio za svojim pacijentom.

Holidej je ostao da stoji na trotoaru, osećajući na sebi neprijateljske poglede građana.

Doktor je možda bio u pravu, nije trebalo mnogo da u ovakvoj situaciji pođe reč o linču. A kada se o linču počne govoriti, onda je do prelaska u akciju potrebno samo nekoliko časa alkohola, a ponekad čak ni to.

Bio je to jedan od onih perioda u životu kada se čoveku čini da mu ništa, apsolutno ništa, ne ide od ruke. To se pre ili kasnije dogodi skoro svakome. Holidej je to znao. Znao je čak da njegovo reagovanje na ono što mu se desilo nije razumno, ali mu to nije mnogo pomagalo. Bio je ljut na svoju sudbinu, na samog sebe i na one koji, našavši se u njegovoj blizini, nesvesno omogućavaju nesrećan tok događaja.

Bio je napet, razdražen i žučan do te mere da je želeo da to na nekom iskali. Da je tog trenutka nekoga bilo nadomak, možda bi

čak potegao revolver. Ovako, nije imao nikoga drugog sem svog koga, jednog dugonogog zelenka širokih grudi, koji je krepko kaskao pod njim. A iskaliti se na nedužnoj životinji, bilo bi nepravilno. Tako je i dalje ostajao ljut na samog sebe.

Kada je napustio Vajt River Plejs, ostavio je uprkos lekarevom mišljenju nešto novca za Boba Kejna i njegovu porodicu. Ne mnogo, jer u tom trenutku i sam nije imao novca pošto ga je duže vremena u pokeru pratio peh. No, ostavio je ono što je mogao. Bila je to njegova instinktivna reakcija. Morao je otići što pre, jer da je sačekao da se situacija razbistri, do sada bi možda bio već davno mrtav i već pokopan. To što se desilo bila je samo Kejnova zla sreća. Do tog zaključka došao je već ko zna koji put, mada je na drugoj strani razumeo i reakciju građana. Oni jednostavno nisu pravili nikakvu razliku između njega i Herlina, smatrali su ga istim šljmom, uredno obučanim i otmenog držanja, ali ipak šljmom od koga se valja kloniti. Zbog toga je morao da napusti grad pre nego što bi stvari krenule sasvim naopako. No, sumnje i duševnu borbu koja ga je neprekidno pratila, poneo je sa sobom.

Još uvek nije bio u stanju da mirno, spokojno spava, delimično zbog opterećene savesti, a delimično i zbog toga što je zazirao od osvete. Morao je da se osvrće za sobom za slučaj da neki Herlinov prijatelj pođe za njim da se osveti. To nije bilo mnogo verovatno, ali mnogo ljudi otišlo je na onaj svet samo zbog toga što su svoju sigurnost zasnivali na pretpostavci da nešto nije verovatno. Umor, napetost i činjenica da je već drugog dana ostao bez cigara koje nije sti-

gao da kupi, još više su doprinosili njegovom lošem raspoloženju.

Holidej je bio dovoljno inteligentan da shvati da je umoran od načina života kakav je već dugo vremena vodio, u stvari, umoran od stalnog osećaja ugroženosti koji ga je pratio bilo gde da se nalazio. Bio je svestan da mu je potreban prekid i šta bi se, posle kratkog odmora i opuštanja, brzo vratio u stanje psihičke stabilnosti kao preduslova dobre volje i spokojnog sna. Na žalost, to nije pomoglo da mu se dobro raspoloženje vrati. A onda je i konj koga je kupio u Vajt River Plejsu počeo čudno da se ponaša, da se trza i poskakuje na gmizanje sićušnog guštera u travi ili kričanje lešinara u letu. Jednom je čak zbacio pustolova, koji je zadremao u sedlu. To je već bilo previše. Uzjahao je ponovo i poterao ga sa manje obzira. Nije prestao da ga góni ni kada je životinja počela da pokazuje znake umora.

Pitao se šta on radi tu u pustari na putu za nepregledna prerijska prostranstva, umoran, izložen žezi jarkog teksaškog sunca. Njegov život počeo je drukčije. Trebalo je da postane lekar jer je njegov otac vodio jednu od najvećih finansijskih sila na Istoku, tamo u cvetnoj Džordžiji, sa glavnim štabom na plantaži u Atalanti. I on je mogao da bude deo te organizacije da je samo hteo, kao njegov brat Čak ili sestra Meti.

Ali, sudbina je htela drukčije. Poigrala se sa njegovim zdravljem i on je pošao na Zapad da umre, ili da u čistom suvom klimatu nađe leka. Ne znači to da bi bez te boljke bio srećan u svojoj lekarскоj ordinaciji ili u praćenju očevih finansijskih poslova sa svim mogućim iznalaženjima rupa u zakonu. Kada se sada toga sećao, bilo

mu je jasno da mu se to nije dopadalo. Njegov otac posedovao je veliko bogatstvo uključujući parobrode, plantaže, rančeve, pilane, klanice i sve te poslovne mogućnosti bile su otvorene i Džonu Holideju. Ali, on se odrekao elegancije društvenog života u gradovima na Istoku i izabrao život u uslovima elementarne prirode. Najpre zato što je tako morao, a kasnije zbog toga što mu se to dopadalo. Na izvestan način zavoleo je život i ljude na Dalekom zapadu; otkrio je da ga privlače opasnosti i osećaj nadmoći koji čoveka obuzme kada opasnost prebrodi; golicalo ga je hodaње na ivici između života i smrti. Tako je shvatio da je hrabar, odlučan i brz na revolveru. To su bile osobine koje je posedovao, a koje su na Zapadu bile cenjene. Zahvaljujući njima, stekao je određeno mesto u očima ljudi sa kojima se sretao i to mu je na neki način odgovaralo. Nije mu padalo na um da to ostavi i vrati se u Džordžiju, iako mu je zdravlje već godinama bilo sasvim u redu. Njegov otac je katkad zbog toga bio ljut, ali je na kraju morao da se pomiri sa činjenicom da je njegov sin našao sebi život različit od onog koji mu je on namenio.

Ali, sada je bio umoran. Osećao je da mu je svega dosta. Hitac ispaljen na nedužnog Boba Kejna bio je poslednja slamka, vrhunac u lancu događaja koji su ga mesecima nagrizali. U poslednje vreme često je video sebe kao mašinu za ubijanje, mašinu koja je to činila bez njegove želje, pod prinudom surovih činjenica, ali ipak mašinu koja je radila sa nepogrešivom tačnošću. Nije sada bilo bitno da su u pitanju uvek bili ili ljudi van zakona ili revolveraši koji su iznajmljivali revolver onome ko više plati, dakle osobe bez moralne i

socijalne vrednosti, društveni šijam kome i nije bilo mesto u društvu poštenih i moralno osvedočenih ljudi, niti pak činjenica da je ta mašina delovala u samoodbrani. Bilo je važno samo to da je do guše bio sit takvog života i da se brzo približavalo vreme kada će morati da za sebe nađe neki drugi izbor.

Ali koji? Nije mogao početi sa lekarskom ordinacijom a za knjigovodstvene stavke u kompanijama svog oca nije mario. Finansijske transakcije bile su mu strane, trgovački zahvati su mu se činili kao nešto daleko i nepristupačno.

Mogao se posvetiti gajenju stoke, prisetio se. Da, to mu nije zvučalo loše.

Baš u tom trenutku, dok je on bio zanet mislima, zelenko je stao u rupu prerijskog psa i Holidej je preleteo preko njegove glave da bi svom težinom tresnuo na suncem isušenu zemlju. No pri padu nije ostao na mestu, već se otkotrljao dalje dižući prašinu za sobom, da bi se na kraju zaustavio pored jedne stene o koju je leđima udario.

Konj se međutim sapleo i pao uz progoran njisak i po svemu sudeći, pri padu je zadobio ozbiljne unutrašnje povrede, jer kada se Holidej pribrao i ustao, video je da konju iz usta teče mlaz krvi. Grudnim košem životinja je pala na jedan oštar kamen i Holidej je pretpostavio da mu je vrh kamena polomio rebra i oštre kosti zabio u pluća. Zelenko se trzao i pokušavao da ustane, pri čemu je isprekidano šumno disao. Bilo je očigledno da od životinje više nema ništa i da bi mu prekratio muke, Holidej mu je ispalio metak u glavu.

To je značilo da će ostati bez konja u preriji, miljama daleko od najbliže tačke civilizacije.

Uspeo je nekako da sa konja skinje sedlo, bisage, smotuljak sa čebetom, pušku i ostale sitnice. Hrane je u bisagama bilo malo, a vode još manje. Da samo nije morao da napusti Vajt River Plejs tako žurno... No, sada nije vredelo pominjati to večno „kad bi“. Saznao je o tome nije mu pomoglo da se odobrovolji; pored toga, znao je da bi mu konj verovatno još bio živ da je on lično bio pažljiviji.

Gnevan na sebe i možda na sve drugo, Holidej je prebacio preko ramena bisage, čuturicu sa vodom i smotuljak sa čebetom, a u ruku uzeo pušku. Skinuto sedlo ostavio je da trune pored konjske lešine. Pogledavši ka horizontu, zaključio je da nema nikakvu predstavu o tome koliko je udaljen najbliži grad.

Nije mu bila namera da putuje kroz široku preriju. Nameravao je da jaše na jug, ali obzirom da je Vajt River Plejs napustio u najvećoj žurbi, pošao je najkraćim putem i to ga je usmerilo ka jugozapadu. Pokušao je da u glavi nacrtava mapu tog terena, ali u tom delu Teksasa nikada do tada nije bio i stoga nije imao predstavu kako ta teritorija izgleda, dokle se pruža i šta sadrži.

Jedini način da je upozna bio je da nastavi put.

Nastavio je tako da hoda prerijom puna tri dana. Za to vreme utrošio je rezerve hrane, a isto tako i rezerve vode.

Posle prvog dana pešačenja nije zapažao ni traga života. Jato lešinara kružilo je iznad mesta gde se nalazila konjska lešina i Holidej je računao da će ih ona nekoliko dana primamljivati. Kada sa njom završe, lešinari će pažnju posvetiti čoveku zaraslom u bradu, koji je posrećući, saplićući se, hodao neravnom prerijom.

Sunce je neizdržljivo peklo. Na prašnjavoj ravnici, čija je podloga od crvenkaste zemlje reflektovala sunčeve zrake bez obzira u kom pravcu je okretao glavu, nije bilo hlada u koji bi se mogao skloniti. Strahovitu jaru osećao je kao nepodnošljiv pritisak i u jednom momentu obuzeo ga je osećaj ravnodušnosti. Bilo mu je svejedno da li će živeti ili umreti.

Ta pomisao bocnula ga je negde duboko i probudila u njemu novu svest, novu želju da se iz nevolje spase i naterala ga da se popne do jednog niskog prevoja pored koga je već celo jutro bezvoljno išao.

Sa tog uzvišenja ugledao je nešto što je ličilo na grad. Grad je bio vrlo blizu i njegove zgrade i uličice činile su se kao nadohvat ruke...

Holidej je protrljao oči pesnicama i pao na kolena.

Bio je to zaista grad. Stari, od sunca i vremenskih nepogoda izbledeo grad... ali ipak pravi pravcati grad.

Onda je ugledao ljude... samo njih nekoliko koji su se nečujno kretali ulicama, ali ipak prave pravcate žive ljude. I vodu: u drvenom pojilu ispod granatog lisnatog drveta na suprotnoj strani malog centralnog trga video je vodu.

Holidej je ustao i spotičući se potrčao ka gradu za koji je kasnije saznao da se zove Redondo

II

Voda je bila zelenkasta od algi i na dnu pojila bilo je sitnih grančica i opalog lišća, ali svejedno, bila je to najukusnija voda koju je Holidej ikada okusio. Bar tako je on u tom trenutku pomislio. Zagnjurio je lice u pojilo ne obazirući se ni najmanje na začudene

pogledе ljudi koji su zastali da osmotre nepoznatog dosljaka u dronjavom odelu.

Na trotoaru u neposrednoj blizini pojila pojavio se jedan čovek sa keceljom napravljenog od praznog džaka. Bio je trbušast, debelog vrata, sa teškim podvaljcima i mutnog, tvrdog pogleda očiju.

Džek Gen je obrisao znojave ručke o kecelju, a onda bacio pogled preko ulice do jedine zgrade građene ciglom u gradu. No, vlasnik zgrade i banke u njoj Ted Vels, nije bio na vidiku. Gen je skrenuo pogled na drugu stranu ka salunu i ugledao blede lice Roja Natana, koji je posmatrao scenu preko leptir vrata.

Leptir vrata su se odjednom ras-krilila i Gen se jedva primetno osmehnuo kada je video Kulena, Natanovog snagatora i čuvara reda u krčmi, koji je sišao sa trotoara i uputio se ka konjskom pojilu. Roj nije gubio vreme, pomislio je Gen. Nameravao je da odmah iskuša tog nepoznatog skitnicu. Što se tiče Gena, to je bilo sasvim u redu i on se povukao dublje pod nadstrešnicu trotoara, motreći Kulena, koji je prišao i nogom čušnuo Holidejeve bisage. Iz bisaga se digao oblacić crvenkaste prašine, ali izgledalo je da Holidej to nije primetio. On je i dalje držao lice zagnjuren u vodu i šakama polivao vodu preko vrata i kose. Kulen je stajao nekoliko metara dalje i posmatrao ga. Bio je krupan, koščat, grubog konjskog lica. U jednom momentu bacio je pogled do Džejka Gena. Vlasnik trgovine se namrštitio i ostrim pokretom glave pokazao prema Holideju.

Kulen se na to sagnuo, izvukao Holidejevu pušku iz futrole i repetirao jednom ručicu da bi proverio je li metak ubačen u cev.

No, odjednom je uplašeno od-

skočio jer se Holidej munjevito okrenuo, potegao revolver iz futrole, zapeo obarač i zastao u stavu čoveka spremnog za svaku eventualnost, zgrčen, nogu razmaknutih u čvršći oslonac. Kulen se toliko prepao da je istog trenutka ispuštio pušku i digao ruke uvis. Gen je zbunjeno opustio donju usnu, a Holidej je besno presekao Kulena pogledom.

— Nije nimalo pametno dirati tuđe stvari, mister — izustio je Holidej resko.

Kulen je liznuo jezikom usne nezadovoljan svojom reakcijom, ali ipak na oprezu prema čoveku koji je u stanju da tako brzo potegne revolver.

— Ovaj... izvinite — promucuo je, zasipajući samog sebe psovka-ma što nije u stanju da smisli i kaže bilo šta drugo. Znao je da sa rukama dignutim uvis izgleda vrlo glupo. No, nešto od njegove samouverenosti odmah mu se vratilo. — Samo sam hteo da vidim je li vam puška puna — rekao je.

— To je ipak vrlo opasno raditi. A sad uzmite pušku i vratite je tamo gde je bila — rekao je Holidej ozbiljno.

No, Kulen se dvoumio stiskajući gnevno vilice.

Holidej je opalio jedan metak iz revolvera sasvim blizu Kulenove čizme. Za trenutak se osetio miris baruta i nagorele kože, i Kulen je poskočio. Gen je pobegao u svoju trgovinu, a posmatrači su pohitali da potraže zaklon. Kulen je progutao pljuvačku, a onda nervoznim pokretima vratio pušku u futrolu. Dok je još bio sagnut, Holidej ga je nogom gurnuo u stražnjicu i ovaj se pružio u prašinu. Zatim je vratio revolver u futrolu, uzeo svoje bisage, čuturicu i zavežljaj šebadi, prekoračio preko opruženog Kulena i uputio se ka salunu.

Pošto je utolio prvu žeđ, pozeleo je pivo, veliku čašu hladnog piva i nešto hrane. Holidej je znao da ga je Kulen iskušavao; to je bio razlog što ga je šutnuo nogom u zadnjicu. Hteo je da od početka pokaže svima u gradu da se ne isplati poigravati se s njim. Zeleo je da ga ostave na miru. U svakom slučaju, nameravao je da u gradu ostane samo toliko koliko je potrebno, da se odmori, a onda će kupiti novog konja i otići ka drugom, većem gradu.

Još uvek nije bio rešen da li će to biti Ostin ili možda neki drugi grad na jugu, onaj koji mu se nađe na putu.

U salunu je vladala prijatna hladovina i polutama i ušavši unutra, Holidej je ugledao čoveka za koga je pretpostavio da je vlasnik. Taj čovek bio je odeven u čistu košulju sa otkopčanim okovratnikom i na rukama je imao platnene nalaktice u boji. Taj čovek, Roj Natan, bio je korpulentno građen, širokih ramena i debeo u struku. Na licu mu se izdvajao baburast nos sa ožiljcima od neke dečije bolesti, mestimično izbrazdan plavičastim i crvenkastim žilicama. Pušio je cigaru i kosa mu je bila glatko zalizana i slepljena za lobanju. Kada je Holidej ušao, on je klimnuo glavom u znak pozdrava, ali se Holidej napravio da to nije primetio i spustivši bisage na šank, naslonio se laktovima na njegovu uglavanu površinu.

Ostali gosti sedeli su i ćutke zurili u pridošlicu. U odaji se osećala napetost i ne obraćajući pažnju na to, Holidej je naručio pivo.

— Postarajte se da bude dovoljno hladno — dodao je, glasa donekle promuklog od žeđi i prašine.

Šanker je po običaju prethodno zatražio da gost pokaže ima li nov-

ca. Holidej ga je pogledao trovnim pogledom.

— Čuli ste... natočite pivo — rekao je.

Šanker je u nedoumici bacio pogled ka Natanu. Vlasnik saluna je skoro istog trenutka klimnuo glavom i začas se velika krigla piva našla pred Holidejem. On ju je nadušak ispio, a onda iz džepa prsnika izvadio nekoliko metalnih novčića i stavivši ih na glatku površinu šanka, pokretom glave dao znak šankeru da ponovo napuni čašu. No u tom trenutku leptir vrata su se uz tresak otvorila i u odaju je ušao Kulen pritiskajući maramicu na lice. Oči su mu gorele ludačkom mržnjom. Presekao je Holideja pogledom i uputio se ka njemu, ali je, pogledavši Natana, usporio korak.

Vlasnik saluna se dvoumio da li da nešto preduzme i trgao se kada su se leptir vrata otvorila i na njima se pojavio bankar Ted Vels. Vels je bio uredno odeven čovek sa tankim brkovima i sjajnim crnim očima sposobnim da vide šta ko ima u zadnjem džepu. Vels je jednim pogledom obuhvatio situaciju i neprimetno klimnuo glavom Kulenu. Holideju taj njegov znak nije promakao. Nije znao šta znači, ali izgledalo je kao da je Kulen dobio odobrenje da krene i pribavi sebi zadovoljenje za pretrpljenu uvredu.

Salunski snagator i sređivač zastao je na nekoliko koraka od Holideja, još uvek pritiskajući maramicom raskrvavljen nos.

— Nisi imao razloga da me gurneš, mister.

— To je tvoje mišljenje — rekao je Holidej dubokim baritonom i okrenuo se da uzme čašu sa pivom. Kulen ga je dohvatio za rame i silom ga okrenuo ka sebi. Pivo

se prosulo Holideju po ruci i odeću.

— Ne okreći mi leđa, protuvo siledžijska.

Holidej je duboko uzdahnio. Očigledno da nije mogao izbeći tuču sa ovim gorilom. To je, dakle, bilo značenje onog pokreta glavom čoveka koji je maločas ušao u salun. Holidej je pogledao Kulena, a onda ostatak piva prosuo izazivaču pred noge. Ovaj je ustuknuo korak nazad i izustio nekoliko pogrdnih reči.

— Moraćeš da platiš drugu čašu piva — rekao je Dok.

— Hoću, vraga. Platiću ti samo nadgrobni spomenik.

Uz poslednju izgovorenu reč Kulen je nasrnuo bacivši istovremeno maramicu Holideju u lice. Pustolov je instinktivno podmetnuo ruku i dočekao Kulenov udarac u pleksus, ali ga je Kulen ramenom odbacio na ivicu tezge. Holidej je bio previše umoran za pravu tuču, a Kulen odmoran, snažan i oran. Holidej mu je zadao dva kratka udarca u lice sa ciljem da se Kulen otкриje i omogući mu udarac kojim bi okončao tuču. No Kulen je samo ustuknuo korak-dva i pognuvši glavu, spremio se za ponovni nasrtaj. Na to je Holidej dograbio flašu sa tezge i svom snagom zamahnio. Flaša se spustila na Kulenovu glavu, skliznula niz lobanju i već razbijena rasprsla se u komade na njegovom levom ramenu. Izazivač je pao na kolena. Holidej je odbacio grlić razbijene flaše i kolenom zadao udarac Kulenu u bradu. Izazivač se zaljuljao i pao na stranu. Bio je skoro onesvešćen, ali je poslednjim ostacima snage dopuzao do podnožja šanka i pokušao da se uspravi oslanjajući se na njegovu površinu.

Na to je Holidej izvukao svoj „kolt“ i zadao mu jedan kratak

ali snažan udarac u potiljak. Kulen se skljkao udarivši licem o ivicu šanka.

Holidej se osvrnuo po salunu. Pustio je da mu se pogled kratko vreme zadrži na Velsu, a onda je preleteo pogledom dalje do pobledeg Natana.

— Vaš čovek nije ni blizu dobar za pravog borca, gospodo. Treba da izaberete boljeg.

Rekavši to, uzео je svoju pušku, prebacio bisage preko ramena i idući natraske, izašao iz saluna. Niko nije ni pokušao da ga zaustavi.

Ne obraćajući pažnju na povređenog Kulena, Natan i Vels su prišli do leptir vrata i pogledom ispratili došljaka koji je, prešavši ulicu, ušao u restoran. Onda su se obojica okrenuli i ušli u Natanovu kancelariju.

— Ko je taj? — zapitao je Natan zabrinuto.

Vels je odmahnuo glavom. — Nemaš pojma. Ali, naći ću nekoga da proverim. Ma ko da je, nezgodan je tip. Jesi li ti natutkao Kulena na njega?

Natan je klimnuo glavom. — Hteo sam da ga odmah na početku zaskočimo. Izgledao je prilično umoran i na um mi je palo da su ga možda poslali Kar i Benks. U tom slučaju Kulen bi imao više šansi ako bi ga odmah sredio.

— Kulen je budala. A i ti. Trebalo je pustiti ga da se smesti i posmatrati ga iz prikrajka. Ovako smo ga samo naoštrili... i možda upozorili.

Natan je pocrveneo do ušiju i otvorio usta da nešto kaže, ali ga je užurbano kucanje na vratima prekinulo.

— Ko je? — zapitao je ljutito.

— Džek — začuo se kroz vrata nečiji glas. — Pusti me unutra, Roje.

Natan je otvorio vrata sobe i unutra je, brišući znoj sa lica, žurno ušao vlasnik trgovine. Osvrnuvši se oko sebe, on je učtivo pozdravio Velsa klimanjem glave.

— Dolazeći ovamo, video sam da su odneli Kulena. Je li ga to onaj došljak udesio?

— Da, bocom viskija — rekao mu je Vels.

— Ne znamo ko je taj tip, — prozborio je Natan zabrinuto. Dronjav je jer je očigledno prešao preriju bez konja, ali odelo na njemu daje utisak da nije makar ko... Možda je revolveraš visoke klase... od onih koj iza usluge naplaćuju veliku cenu. Trebalo bi da Ted sazna šta može.

— Misliš li da su ga oni poslali? — zapitao je Gen jedva izgovorivši te reči.

Natan i Vels su se zgledali.

— Spretan je i vrlo opasan — rekao je konačno Vels. Laganim korakom pošao je ka vratima. — Narediću da se o njemu sazna šta je moguće. Gde je Piter?

— Napolju na ranču. Zašto? Misliš li da bi trebalo da ga pozovem?

— Ne bi škodilo. Kulen nije za takve stvari. Njega možeš zadržati za izbacivanje pijanih gostiju. Ovde je potreban Pit, on je vešt sa revolverom.

Natan je kratko pogledao Gena i vlasnik trgovine je klimnuo glavom.

— Ted je u pravu, Roje. Tvoj mladi brat je vraški umešan sa revolverom i kako se meni čini, za kratko vreme biće nam ovde potreban. Taj došljak uvukao se ovamo bajagi u miru, ali naslućujem da će, kada se dobro odmori i okupa, pokazati svoju pravu boju. Sada bi trebalo da nam Pit bude pri ruci.

Natan je klimnuo glavom.

— O kej, poslaću Kulena da ga pozove. Bar će se i on udaljiti iz grada dok se malo rashladi. Dovoljno je luckast da bi mogao da nam sve pokvari ako ne budemo dovoljno pažljivi.

— To je prava reč, od sada moramo biti baš to, prijatelji, vrlo, vrlo pažljivi. Sve dok ne saznamo da li je ovaj tip ono što mislimo ili ne.

Natan i Gen izmenjali su zabrinute poglede. Vels im je samo kratko klimnuo glavom i uputio se prema baru.

— Znao sam da će ovaj trenutak jednom doći — promrmljao je Natan. — Samo nisam računao da će to biti tako brzo.

— I ne bi bilo da oni lupeži nisu zaradili đavolju plućnu groznicu i da zbog toga upravnik zatvora naje odlučio da ih pre vremena puсти — promrmljao je Gen.

— Pošto je već tako, ne možemo čekati da pomru od groznice — rekao je Natan. — Niti možemo čekati da se nešto slično desi njihovom čoveku... ako je ovaj nepoznati njihov čovek, što ćemo uskoro saznati. Moramo se postarati da budu smešteni na groblju... zauvek i što pre.

III

Sa punim želucem hrane i većom količinom kafe, lagano je ispijao četvrtu šolju uživajući u njenom ukusu. Dok Holidej se osetio mnogo bolje. Kada je tome dodao i prve dimove, ne najbolje havane kakve je on obično pušio, već one koje je u Redondou mogao kupiti, osećaj lagodne prijatnosti bio je potpun. Uživajući u svakom dimu, ispušio je sa zadovoljstvom cigaru do kraja, a onda platio račun i uzeo svoje stvari.

— Ima li u gradu neki pristojan

hotel? — zapitao je vlasnika aščinice.

— Postoji samo jedan hotel — odgovorio mu je ovaj. — „Jahačev odmor”. Vlasništvo Karoline Kar.

Vlasnik aščinice izgovorio je poslednje reči sa izvesnim naglaskom i Holidej je stekao utisak da bi po mišljenju tog čoveka te reči trebale da za njega imaju neko značenje. Ali, njemu zaista te reči nisu značile ništa i klimnuvši kratko glavom, on je izašao iz kafea i za trenutak zastao u senci nadstrešnice, gledajući gore-dole niz ulicu po nizu uredno poredanih zgrada sve dok na suprotnoj strani desno od njega nije ugledao zgradu sa natpisom „hotel”.

Sišavši sa trotoara, Holidej se sa bisagama na ramenu i futrolom za pušku u levoj ruci uputio prema hotelu. Desna ruka bila mu je slobodna i sasvim blizu drške revolvera. Odjednom je iza sebe začuo nečiji šum, zatim povik i topot kopita, pa je naglo okrenuo glavu. Ugledao je Kulena, izubijanog i naduvenog lica, kako punom brzinom mamuza konja pravo prema njemu.

Holidej se bacio u stranu, dočeka se na ruke i otkotrljao se nekoliko puta kroz prašinu da bi ustao i kleknuo na jedno koleno sa zapetim „koltom” u desnoj ruci. Ali, Kulen je u poslednjem trenutku skrenuo i odgalopirao ka predgrađima. Holidej je ustao i vratio revolver u futrolu. Otresao je rukama prašinu sa odela, pokupio sa zemlje svoju opremu i smirenim korakom, kao da se ništa nije desilo, nastavio put ka hotelu. Ušao je u hladovito, poluosvetljeno predvorje i pesnicom jasno zakucao po pultu. Jedna vrata iza prijemnog pulta su se otvorila i u predvorje je ušla plavuša stara oko dvadeset pet godina. Prilazeći pultu, zabacila

je neposlušan pramen kose koji joj je pokrivao deo čela i obrvu. Imala je dosta prijatno, čak lepo lice glatkog tena i otvorene plave oči, ali je izgledala kao osoba koja se već duže vremena nije nasmejala.

Pogledala ga je pažljivo i pogled joj se zadržao na njegovom prašnjavom odelu i putnim torbama.

— Želite sobu? — zapitala je automatski.

— I kupatilo, ako se može dobiti — dodao je Holidej.

— To će vas koštati dva dolara više. Za to ćete dobiti dva veđra tople vode i kadu koja će vam biti doneta u sobu, sapun i ubrus. Ako želite još nešto preko toga, na primer više vode ili mirišljave soli, to košta još.

Izrecitovala je to sa dosadom i Holidej je pomislio da je to morala ponoviti hiljadama puta.

— Dva vedra vode biće mi sasvim dovoljno. Ako time ne mogu da operem prašinu sa sebe, onda će biti bolje da potražim reku.

— Reke u blizini nema — rekla je na to devojka. — Najbliža rečica je u dolini, dvadeset pet milja jugoistočno odavde, tamo gde su rančevi. Koliko dugo nameravate da ostanete?

Holidej se kratko zamislio. — Nekoliko noći. Možda nešto duže. Da li će to biti moguće?

Ona se neveselo nasmejala.

— U ovom gradu? Vi ste četvrti gost. To znači da imam još šesnaest praznih soba. Tako je već duže vremena.

— Ljudima se, znači, ovde nešto ne sviđa? — rekao je Holidej upola kao pitanje, a upola kao konstataciju. Uzeo je pero i upisao se u registar gostiju, koji je vlasnica hotela okrenula. Zastao je za trenutak razmišljajući da li da upiše svoje pravo ili neko drugo ime, a onda mu je na um palo ime koje

je pre izvesnog vremena pročitao u novinama. Napis se odnosio na bekstvo osuđenika Vakoa Breta iz zatvora u Jumi.

Ona ga je pogledala sumornim očima.

— Sobe na severnoj strani hodnika sve su prazne. I nezaključane. Odaberite koju hoćete i recite mi koju ste izabrali. Ključ ćete dobiti kasnije.

Holidej je slegnuo ramenima, pokupio svoje stvari i pošao uz stepenice svestan da ga mlada žena pažljivo posmatra. Na vrhu stepenica zastao je i pogledao dole. Ona je skrenula pogled na drugu stranu, a onda žurmo izašla kroz vrata iza prijemnog pulta.

Holidej je odabrao sobu broj jedanaest jer se iz nje pružao pogled na ulicu i zbog toga što se ta soba nalazila na uglu zgrade. Izašavši u hodnik, nagnuo se preko ograde i doviknuo.

— Ja sam u sobi jedanaest.

Ona je izvirila kroz vrata iza pulta. — Odlično. Poslaću vam odmah ključ zajedno sa toplom vodom i kadom.

Posle kupanja u toploj vodi Holidej se osećao još bolje i da bi doterao svoj izgled u potpunosti dao je mladom Indijancu služi novac i poslao ga da mu kupi nov veš i odelo.

Dečak se vratio sa pantalonama od mekanog štofa golubije boje, koje su i veličinom sasvim odgovarale, ali je košulja bila mala. Što se tiče sakoa, Holidej je znao da takvog kroja i materijala neće naći u Redondou i pomirio se s tim da ovaj koji je imao bude očišćen i ispeglan, što je konačno ispalo dosta dobro. Dao je Indijancu pola dolara i osmeh za njegov trud, a onda se, obukavši staru košulju, uputio u Genovu trgovinu.

Na njegov ulazak trgovac se ne-lagodno trgao.

— Potrebna mi je veća košulja — rekao je pustolov.

— Oh! — odahnuo je Gen. — Naravno, naravno. Jedan broj veća?

Holidej je samo klimnuo glavom.

— Nisam znao da mali Indijanac uzima tu košulju za vas. Rekao je samo da bude velika. Trebalo je da mi donese staru, onda bi sve bilo jasno — nasmejao se usiljeno, ali Holidej nije odgovorio na njegov smeh, već je samo kratko pogledao košulju i skinuvši staru, navukao novu. Dok se oblačio, čuo je kada je Gan izustio kratko „ah” i okrenuo se.

— Zar nešto nije u redu? — zapitao je.

— Ovaj... ne. Ja ovaj... imate ožiljke na leđima — promucio je Gen.

Holidej aga je ćutke odmerio pogledom i nastavio da zakopčava košulju. Iz džepa sakoa izvadio je kravatu i prišavši malom okruglom ogledalu, počeo da vezuje mašnu. Gen je bio u pravu: imao je ožiljke na leđima, ožiljke od biča koje mu je ostavila zmija po imenu Kert Bogan, koji ga je počastio bičevanjem dok je Holidej bio vezan za jedno drvo. To je bilo pre više godina i rane sada zalečene ostaće kao ožiljci do kraja njegovog života. Bogan je naravno već davno bio mrtav, sa Holidejevim kuršumom u telu...

— Vi ste... ovaj... odseli preko u hotelu?

— Da, ovo je najbučniji grad sa ove strane Rio Grande — izustio je Holidej nezadovoljno i od njegovog tona Gen je ustuknuo.

— Šta možemo — rekao je užurbano. — Tu ne možemo ništa.

Holidej je na to klimnuo glavom

i uzdahnuo. — Da, kako rekoste, tu se ništa ne može. Jeste, odseo sam kod „Jahačevog odmora”. Mi-slite li da je to u redu?

Gen je pocrveneo i nervozno počeo trljati ruke krajem kecelje. — Naravno... hoću da kažem... mislim da je dobro. Ja sam sa vlasnikom... prijateljski...

Holidej se glasno nasmejao, ali u njegovom smehu nije bilo privzuka iskrenog zadovoljstva.

— I meni se čini da je tako. Treba li doplatiti za košulju?

— Ne, ne, za vas je to po istoj ceni, mister Brete.

Holidej ga je ozbiljno pogledao pre nego što je klimnuo glavom i izašao. Već je saznao ko sam, pomislio je. Verovatno mu je Indijanac rekao moje ime.

Gen ga je ispratio pogledom, a onda pozvao svog pomoćnika da za izvesno vreme preuzme njegovo mesto. Zatim je, skinuvši kecelju, izašao i požurio preko ulice u banku.

Ted Vels nije bio zadovoljan što ga vidi. Dežmekasti mali bankar počeo je nestrpljivo lupkati olovkom po pisaćem stolu kada je Gen zatvorio vrata za sobom.

— Zauzet sam, Džejk, budi što kraći — rekao je Vels hladno.

— Biću vrlo kratak — odvratio je Gen žmirkajući. Saznao sam nešto što će nam olakšati posao. Došljak se zove Bret, Vako Bert.

Vels je nabrao obrve. — Daj mi malo vremena, pa ću sve saznati. Moj čovek već radi na tome. Do sada je sigurno već primio telegram.

— Dobro, ali mogu ti reći da je on sigurno taj za koga ga držimo — Gen se oslonio debelim rukama na ivicu bankarevog pisaćeg stola i zagledao se u njegovo znojavo lice. — Maločas je bio kod mene da kupi košulju i odmah ju je obu-

kao. Video sam mu leđa. Izbrazdana su ožiljcima. Po izgledu ožiljaka siguran sam da potiču od biča.

Vels je upitno nabrao obrve. — I šta te navodi na pomisao da je on čovek koga bismo mogli očekivati?

— Po mom mišljenju on je sigurno taj. Jesi li ikada video nekog čoveka koji je bio na robiji a da nema na leđima ožiljke od bičevanja?

Vels se zamislio.

— Naravno da nisi — dodao je nestrpljivo Gen. — Čuvari u kaznionicama obično nose sa sobom bičeve od goveđe žile i njima šibaju zatvorenike kad god im dođe pod ruku. Bret je sigurno jedan od tih, Tede, zapamti dobro moje reči. Čoveče, on je čak odseo u hotelu kod Karoline Kar.

Vels je vrlo lagano zaklimao glavom, očigledno još uvek u nedoumici.

— Može biti da si u pravu, Džejk. Ali, mi ćemo ipak u svakom slučaju sačekati da dobijemo izveštaj od mog čoveka. Poslao sam Roja da dovede Pita. Kada on bude ovde, znaćemo sigurno bilo jedno bilo drugo.

— Dobro, ali kažem ti da sam uveren da je on taj — rekao je Gen zabrinuto — i zato bi trebalo da se za njega pobrinemo i svršimo s tim. To bi možda uplašilo Kara i Benksa, pa možda oni uopšte i ne bi došli ovamo.

Vels je sažaljivo pogledao Gena.

— Šta i ako dođu? Kakve adute imaju? Ja lično mislim da će doći i da ih ništa neće zaustaviti. Šta imaju da izgube? Ionako će pomreti od plućne groznice... šta je gore od toga?

Zapazio je da su te reči uzdrmale Genovo samopouzdanje. Očigledno da vlasnik trgovine nije osmotrio njihov položaj iz tog ugla. Vels

je dunuo kroz nos izražavajući time svoje nezadovoljstvo i uzevši pero, vratio se svom poslu, a Gen je mlatavo opuštene donje usne izašao. Razmišljao je o onome što je Vels rekao.

•

U zalazak sunca Holidej je izašao u restoran na večeru. Ulazeći u malu aščinicu, ugledao je Kule na koji se vraćao u grad, umoran, pokriven skramom prašine, jašući stremen uz stremen sa jednim drugim konjanikom.

Taj drugi konjanik bio je mlad, nije imao više od dvadeset dve ili tri godine, i njegovo pegavo, zlobnog izraza lice podsećalo je na neki način na Roja Natana, naročito zbog lukavog pretećeg izraza očiju. Ugledavši Holideja, Kulen je rukom dodirnuo mlađeg konjanika i pokretom glave pokazao mu u Holidejevom pravcu. Drugi konjanik je okrenuo oči, ali bez pokreta glave, i pažljivo se zagledao u Holideja.

Pustolovu je odmah palo u oči da mladi konjanik ima sve odlike pravog revolveraša. Imao je ubilačke zlobne oči i nisko pripasane revolvere, toliko nisko da su vrhovi futrola skoro dosežali do kolena. Ukršteni opasači za revolvere bili su do poslednje rupe ispunjeni mecima.

Konjanici su se udaljili i Holidej je ušao u aščinicu i poručio večeru.

Kulen i Pit Natan sjahali su ispred saluna, prošli kroz leptir vrata i uputili se u službenu prostoriju iza šanka.

Mladi Pit se u hodu naglašeno njihao doprinoseći tom utisku pokretima ramena i ruku. Nije skretao sa pravca nikome i ni zbog čega. Ako bi mu se na putu našao sto ili stolica, on ih je sklanjao

udarcem noge. Ako bi to nekim slučajem bio čovek, taj se žurno sklanjao u stranu i puštao Pita da prođe.

Šanker je pošao za njima u službenu prostoriju noseći flašu sa etiketom „specijal” i nekoliko čaša. Tamo su se već nalazili Džejk Gen i Ted Vels sa Rojem Natanom. Barmen je stavio flašu i čaše na pisači sto i upitno pogledao Pita. Mladi revolveraš se napravio da nije primetio njegov pogled i nasuo sebi piće u čašu. Sručio je sadržaj čaše u grlo i odmah nasuo i drugu, zabacivši palcem šešir na potiljak kada je prišao prozoru i naslonio se na zid pored njega.

I ostali su nasuli sebi piće. Vels i Gen su pokretom glave pozdravili Pita, ali ovaj ni jednim gestom nije pokazao da ih je primetio.

— Drago mi je da si tako brzo došao, Pite — rekao je Roj Natan. — Imamo mnogo neprimika.

— Za neke je to očigledno — napravio je aluziju Pit gledajući značajno Kulenovo podnadulo modro lice.

— Sačekaj dok se sukobiš sa njim — rekao je Kulen turobno.

Pit je na to samo izvio tanke usne.

— Video sam ga kad je ulazio u aščinicu i ne izgleda mi baš nešto strašno. Dobro, brate Roje: šta ste saznali u vezi sa tim čovekom?

— On je naš čovek. Kar i Benks su ga poslali.

Vels je odgovorio na njegovo pitanje vadeći iz džepa komad papira sa zavrnutim krajevima. Bio je to telegram kojim je mahnuo ispred Pitovog lica.

— Jedan moj prijatelj ga je proverio. On je bivši robijaš, to je sigurno. Robijao je u državnom zatvoru u Jurni u istom bloku sa Karom i Benksom. Džejk mu je vi-

deo leđa; išarana su ožiljcima od biča, pa prema tome nema sumnje da je bio na robiji. Sve se slaže.

Pit je izvesno vreme ćutao, a onda je iskapio svoju čašu.

— I vi smatrate da su ga Kar i Benks poslali ovamo?

— Pa dobili smo izveštaj, zar ne? — upitao je Gen preznojavajući se.

— Čim sam ga video da je zagnjurio glavu u pojilo ispred moje trgovine, znao sam sasvim sigurno da će nam on zadati glavobolju. Meni je odmah tako izgledao... a kažem vam da čovek koji je pešice prešao preriju mora biti neki tvrd i opasan tip.

Pit je ostao miran. Prišao je pisaćem stolu i ponovo napunio svoju čašu.

— To nije nikakav dokaz da je čvrst orah. Ni to ni činjenica da je izubijao Kulena. Polovina žitelja ovog grada može učiniti to isto — rekao je naglašavajući reči.

— Hej, čekaj malo — usprotivio se Kulen ljutito. — Voleo bih da vidim tebe kako bi se držao kad bi se sukobio sa njim.

Pit se zlokobno osmehnuo.

— Budi u blizini, pa ćeš videti.

Roj Natan se trgao.

— Da ne nameravaš da se odmah sukobiš sa njim?

— Zašto da ne? — rekao je Pit. On vam je trn u očima, je li tako? Nema razloga da postupamo u rukavicama. On mora da ode. Ukoliko pre, utoliko bolje.

Ispio je do kraja piće i ponovo napunio čašu, ali ju je ostavio na sto. Namestio je bolje šešir na čelo, podigao opasače sa revolverima i pokazao na svoju čašu.

— Neka niko ne dira moje piće. Vратићу se za nekoliko minuta.

Izašao je iz prostorije ostavljajući iza sebe zbunjene sagovornike.

Konačno se Roj Natan pribrao i obratio se Kulenu.

— Podi za njim. Pit je dobar, ali bilo bi bolje da sa Bretom ništa ne rizikujemo. Nadi se pored bočnog prozora u ašćinici i ako Pit zapadne u neku nevolju, ti prikucaj onog pasjeg sina. Jasno? Ali, nemoj slučajno dopustiti da se nešto desi Pitu, jer ako te Bret ne ubije, znaj da će te ja sigurno ubiti.

— Nema razloga da tako sa mnom govoriš, Roje. Znam svoj posao. Sem toga, biće mi pravo zadovoljstvo da Bretu ispalim metak u leđa. Ne brini ništa; ja ću se za sve pobrinuti.

Izvadio je revolver iz futrole i žurno proverio da li je pun, a zatim se hitro udaljio iz odaje.

Preostala trojica izmenjali su poglede. Ni jedan od njih nije bio sasvim siguran u povoljan ishod onoga što je dolazilo.

•

Holidej je baš nameravao da zagriže pitu od jabuka kada su se vrata restorana uz tresak otvorila i u odaju je, njišući se u ramenima, ušao Pit Natan.

Već godinama Holidej je živio zahvaljujući instinktu samoodržanja i predosećanjima. Zbog toga je naučio da ih oboje poštuje i da u izuzetnim situacijama bez pogovora sledi njihove putokaze. Tako je uspeo da ostane živ.

Prvi podsticaj iz dubine njegovog bića bio je da odmah potegne revolver, jer je čovek koji je tako ušao tražio kavgu. Ali umesto toga, Holidej je samo spustio desnu ruku ispod stola, a levom rukom nastavio da se služi viljuškom. Tek što je prvi zalogaj pite stavio u usta, Natan se uputio prema njemu. Gosti su žurno poustajali da mu naprave put, a neki su odmah

stavili novac na stolove i izašli napolje. Kelner koji se našao iza šanka uzmakao je ka vratima zakrivenim zavesom, zadržavši kelnericu koja je izašla iz kuhinje noseći porudžbinu za goste. U prolazu joj je tiho šapnuo nekoliko reči i ona se žurno vratila u kuhinju.

Natan se zaustavio pred Holidejevim stolom. Ne dižući glavu, pu stolov je nastavio da jede.

— Ti si Vako Bret?

Holidej je digao pogled stavljajući istovremeno nov komad pite u usta. Nije ništa odgovorio. Pit je planuo rumenilom.

— Da, ti si sigurno Bret. Tvrd, opasan čovek, tako ti misliš o sebi? Smatraš da imaš pravo da dođeš u naš grad i da se ponašaš kao bik predvodnik u svom stadu.

Holidej je progutao zalogaj. — Zar baš tako? — upitao je i otpio gutljaj kafe.

Pit je zažmirio očima i pogled mu se spustio do Holidejeve desne ruke, koja je počivala ispod stola. Po prvi put je senka zabrinutosti zamračila njegove oči. Onda se drznik kiselo osmehnuo.

— Držiš revolver naperen na mene ispod stola, mister?

— Možda — rekao je Holidej nastavljajući da jede.

Iprkos naporu volje, Pita je obuzeo hladan grč.

— Time nećeš ništa dokazati.

Holidej se neprimetno osmehnuo krajem usana i Pitovo lice odjednom se pretvorilo u groznu masku.

— Slušaj, Brete, izazivam te!

— Ma ko da si, nemam ništa protiv tebe — rekao je Dok Holidej mirno.

— Zovem se Pit Natan. To ime ti ništa ne znači i nije ni važno. Ali, sigurno ćeš znati ko su Čak Kar i Slim Benks.

— I to su dva imena koja mi ama baš ništa ne znače.

— Ti si lažljivac.

Prisutni gosti poskakali su sa svojih mesta u potrazi za sigurnim zakionom. Pit je razmakao noge, pucnuo prstima i skrstio ruke na prsima. Holidej je progutao zalogaj i zalio ga poslednjim gutljajem kafe. Zatim je ležerno ustao sa svog mesta i Pit Natan se istovremeno maslo revolvera. Holidejev pokret ruke učinio se posmatračima spor, skoro lenj. Izgledalo je kao da ne želi da se napreže, a ipak je istog delića sekunde njegov „kolt“ plasnulo sa visine kuka. Pitovi revolveri bili su izvađeni iz futrole, ali još ne i upereni na cilj kada ga je Holidejev metak pogodio i odneo skoro do polovine ašćinice, gde se zateturao rušeći stolove i stolice oko sebe. Ispustio je revolver iz desne ruke i pritisnuo rukom ranu na prsima stiskajući vilice u grimasu bola. Pokušao je da ostane na nogama i da nanišani revolverom u levoj ruci, ali ga je Holidej ponovo pogodio, ovaj put tačno u srce. Udar taneta odneo ga je kroz leptir vrata.

Holidej je već hteo da vrati „kolt“ u futrolu pokretom skoro isto toliko brzim kao što ga je potegao. No krajičkom oka uhvatio je neki pokret bočno od sebe i instinktivno se okrenuo da pogleda baš u trenutku kada je Kulen razbio prozorsko okno i nanišanio sa skraćenom dvocevkom.

Holidej se bacio u stranu i dva-put opalio.

Kulenova glava trgla se unazad i on je, mašući rukama kao da leti, pao naznak na ulicu. Holidej je priskočio zavesi na kuhinjskim vratima i jurnuvši kroz dugačku odaju, nogom odgurnuo zadnja vrata i iskočio na ulicu.

Dočekao se u padu na rame i

otkotrljao se da bi se uspravio na jedno koleno i nanišanio „koltom“. Ali, za to nije bilo potrebe.

Kulen je ležao skljojkan pored zida zgrade, lica skoro raznetog mecima, sa kratkom dvocevkom prebačenom preko krila.

IV

Vrativši se u hotel, Holidej je ugledao Karolinu Kar, koja je izašla iz svoje sobe iza pulta i pružila mu ključ njegove sobe.

— Čujem da ste bili uvučeni u neki obračun, mister Brete.

— Tačno ste čuli, misis Kar — rekao je Holidej i pošao ka stepenicama.

— Ovaj... imate li trenutak vremena?

Holidej je zastao i okrenuvši se prema pultu, pogledao je ozbiljnim očima. Ona mu se jedva приметно osmehnula.

— Mislim da je došlo vreme da vam se propisno predstavim. Ja sam Karolina Kar, mada pretpostavljam da ste vi to znali i pre nego što ste došli ovamo.

Holidej je učtivim pokretom dodirnuo prstima obod svog šešira i sa osmehom klimnuo glavom. — Drago mi je što sam vas upoznao, gospodo. A sada, ako nemate ništa protiv, ja sam prilično umoran i želeo bih da se što pre nađem u postelji.

Ona je nabrala obrve. — Mister Brete... kako je moj muž?

— Molim? — zapitao je Holidej začuđen njenim rečima.

— Moj muž, Čak. Kako je bio kada ste vi... izašli? Je li zaista mršav toliko kao što kažu?

— Izvinite, misis Kar, ali ne znam o čemu vi to govorite.

— Oh, hajdete — rekla je ona želeći da skрати razgovor. — Nema potrebe za toliku tajnost.

— Mora biti da ste me pomešali sa nekim drugim, misis Kar. Ja ne poznajem vašeg muža.

Na njenom licu ukazalo se nestrpljenje i ljutnja, i ona je nervozno zadobovala prstima po pultu.

— Sigurni ste da vam Čak nije rekao da dodete ovamo i da odsednete u ovom hotelu? Sigurni ste da je hteo da i preda mnom igrate gluvonemu osobu?

— Čujte, misis Kar, za koga me vi to smatrate? Ja sam Vako Bret i došao sam ovamo iz Vajt River Plejsa preko prerije i pustare.

— Hoćete li, za ime boga, prestati sa tim ludorijama? — rekla je ona i ljutito lupnula nogom o zemlju.

Holidej ju je ozbiljno pogledao, zavrteo glavom i okrenuo se da pode dalje uz stepenice. Karolina je obišla oko pulta, potrčala za njim i uhvatila ga za desnu ruku. Holidej je odjednom zastao, okrenuo se i drugom rukom uklonio njene prste sa svoje mišice.

— Nemojte me hvatati za desnu ruku, gospodo — rekao je tiho.

Ona je pocrvenela kao bulka.

— Oprostite. Čujte, vratite se ovamo, pa da porazgovaramo uz šolju kafe. Važno je.

Pustolov je klimnuo glavom i posao za mladom ženom nazad do pulta i dalje kroz vrata koja su vodila u njene privatne odaje. Ušli su najpre u malu službenu prostoriju iz koje se ulazilo u dnevnu sobu i ona ga je pozvala da sedne dok ona pripremi kafu.

Holidej je skinuo šešir i prstima začesljao dugu tamnu kosu. Seo je na fotelju i udobno se namestio, ali i dalje sa rukom blizu revolvera, za svaki slučaj. Ona se ubrzo vratila noseći poslužavnik sa kolačima i dve šolje kafe, lončetom za šlag i zdelom za šećer. Spustila je sve to na jedan mali stočić bli-

zu Holidejeve stolice i on se poslužio kafom. Karolina je sebi nasula šlaga u kafu i sela naspram njega mešajući zamišljeno tečnost u šoljici, ali ne skidajući pri tom pogled sa njegovog lica.

— Mister Brete, ja znam ko ste vi — rekla je. — Znam i zašto ste ovde. Ako je kod mene bilo neke sumnje, te su sumnje sada raspršene posle vašeg obračuna sa Natanom i Kulenom. Mogu samo da kažem kako nisam očekivala da će to biti tako brzo, to je sve.

— Pa oni su malo forsirali stvar — rekao je Holidej slažući reči. — Kao vi, i oni su me izgleda pobrkali sa nekim drugim.

Karolina ga je izvesno vreme ćutke posmatrala i pijuckala kafu. Spustila je šoljicu na široki drveni naslon svoje stolice, gledajući i dalje uporno Holideja u oči.

— Telegrafista Dival je moj stari prijatelj. On me često obaveštava o onome što prođe kroz njegove ruke, ukoliko to može biti od interesa za mene. U gradu ima još osoba kojima takođe čini slične usluge.

Holidej je ćutao uživajući u kolačima i kafi.

— On mi je rekao da je Ted Vels poslao nekome jedan telegram, u kojem je tražio obaveštenja o vašoj prošlosti.

— Ko je Ted Vels? — zapitao je Dok.

— Bankar — odgovorila je ona nestrpljivo. — Dival mi je takođe ispričao šta je sadržao odgovor na to pitanje.

Holidej je srknuo kafu i pogledao je preko ivice šolje.

— U odgovoru je stajalo da je Vako Bret proveo šest godina kao težak robijaš u državnom zatvoru u Jumi... i da je otpušten iz zatvora pre sedam nedelja.

Holidej je nabrao čelo. Ime Vako

Bret uzeo je sasvim slučajno istog trenutka kada mu je palo na pamet. Tada nije pomišljao na posledice koje ga mogu snaći. Mislio je da ovde nikome neće biti važno ko je Vako Bret, ali po izgledu lica ove žene to ime je za nju bilo od značaja.

A ako je obaveštenje bilo važno za nju, onda je moralo biti važno i za Velsa i Natana.

— Moj muž Čak i njegov prijatelj Slim Benks biće otpušteni iz tamnice jer su dobili plućnu groznicu.

Holidej je nabrao obrve.

— Nisam znao da je upravnik tako blag čovek.

Ona se lukavo osmehnula.

— Pa, koštalo je prilično da se zatvorski lekar omekša i da napiše lažan izveštaj. Čak im je dao nešto od čega su stvarno počeli jako da kašlju. Upravnik nije želeo da se bolest proširi u celom zatvoru i sa zadovoljstvom je pristao da dvojica bolesnih osuđenika budu otpušteni.

Mlada žena je očigledno bila zadovoljna sama sobom.

— To je dosta interesantno što ste rekli, gospodo, ali zatvor je veliki: nisam poznavao vašeg muža, niti tog Benksa.

— Najtežih kažnjenika je relativno malo, mister Brete. Ima ih samo dvadesetak ili tridesetak. Oni se između sebe moraju poznavati, jer iz dana u dan zajedno tucaju kamen. Ne verujem da ćete posle ovoga moći da poričete da poznajete mog muža.

— Samo vi nastavite vašu priču, gospodo. U ovom momentu nemam još ništa da kažem.

Mlada žena je stisnula usne i sevnula očima, ali je konačno uzdahnula i nastavila.

— Kako god želite... govoriću kao da vama nije poznata istorija

mog muža. Pre otprilike godinu dana Čaku i njegovom prijatelju Benksu nedostajalo je novca. Kao što vidite, ovo nije kraj u kome cvetaju ruže. Čak i ja smo otvorili ovaj hotel u koji smo uložili svu našu uštedevinu, a Slim i njegova žena Elen otvorili su malu trgovinu mešovitom robom... ne nešto veliko kao trgovina Džejka Gena, ali u toj radnji oni su prodavali Elenin domaći hleb, kolače i druge sitnice, i začudo, bili su Genu prilična konkurencija. Ali, i oni su veoma malo zarađivali, i sve to nije bilo dovoljno da se isplate bančini anuiteti. U stvari, postojala je realna opasnost da će banka izložiti prodaji naša imanja ako ne budemo u stanju da podmirimo dugovanja. A sa tim je bilo teškoća.

Začutala je i uozbiljila se. Stisnutih usana, poigravala se rukama u krilu.

— Vidite, i Čak i Slim bili su u mladalačkim danima... malo neobuzdani. Uхватili su se u kolo sa grupom isto tako neobuzdanih ljudi koji su pljačkali banke i sa njima su jahali izvesno vreme sve dok se nije desilo ono neminovno, to jest dok banda nije pohvatana. Njih dvojica su dobili male kazne jer su bili vrlo mladi. Bilo je to u jednom drugom gradu i u drugoj državi, pa su mislili da ovde za njihovu prošlost nikad niko neće saznati. Izgledalo je da će tako biti sve dok pre godinu dana nije nestalo novca. Slim i Čak su pokušali da odlože otplate, ali Ted Vels im je samo predložio semšnu ponudu da otkupi naš biznis. Mi smo znali da iza toga stoji Džejk Gen i Roj Natan. Oni su hteli da u gradu imaju monopol. Mi smo to odbili, a onda je Vels dao drugi predlog. U stanici kompanije Vels Fargo u Gan Hilu nalazio se sef sa nekim

dokumentima kojih su Vels, Gen i Natan želeli da se dočepaju.

Začutala je i Holidej je klimnuo glavom.

— Pretpostavljam da je Vels rekao vašem mužu i Benksu da će zaboraviti na njihov dug ako mu pribave te papire?

Ona je lagano klimnula glavom. — Očigledno da ste govorili sa Čakom.

On je odmahnuo glavom.

— Ne treba biti genije pa shvatiti šta je Vels nameravao. Pretpostavljam da je nešto ispalo naopako?

Ona je opet stisnula usne.

— Tačno tako. Slim i Čak su uhvaćeni na delu. Nisu hteli da kažu ko ih je navno na provalu i predstavili su stvar tako kao da su hteli da uzmu novac. Na to ih je nagovorio Vels obećanjem da će, ako ćute i prihvate osudu, zaboraviti na njihov dug i da će se postarati da Elen i ja imamo sve što nam zatreba — usne su joj se izvile u grč gorčine. — Čak i Slim nisu imali mnogo izbora i pristali su. Uzgred, na nesreću, oblasni šerif je bio ubijen dok je ta dokumenta nosio u Ostin i papiri više nikada nisu pronađeni.

— Čini mi se da opet unapred vidim stvari, misis Kar. Pošto su se dočepali dokumenata, Vels i njegovi ortaci nisu imali više potrebe da misle na vašeg muža i Benksa. Stoga nisu ni održali obećanje. Vaš hotel je još uvek pod teretom duga, a pretpostavljam isto tako i Elenina trgovina.

— Ona to nije mogla da podnese. Razbolela se i umrla per šest meseci.

— A vi? Vi ste se održali?

— Samo zahvaljujući pomoći mog mlađeg brata Milta, koji je kauboj predradnik na jednom od rančeva u dolini. On je bio vrlo pono-

san što mi je dao svaki cent koji je mogao da zaštedi. Bez njega ne znam kako bih opstala.

Holidej je klimnuo glavom. — Još uvek ne vidim kakve to veze ima sa mnom, gospodo.

Karolina je lupila šakom po naslonu stolice.

— Do vruga, mister Brete. Zašto me terate da prodem kroz sve ovo?

— Zato što želim da znam.

Ona je bespomoćno raširila ruke. — Dobro, dobro! Ako baš insistirate, neka bade. Rekla sam vam da je udešeno da Čak i Slim budu pušteni. To će biti uskoro. Čak mi je krišom poslao poruku da će pokušati da pošalje nekoga pre svog izlaska da izvidi kako stvari ovde stoje i da možda omekša Velsa i njegove saučesnike.

Holidej je digao ruku pre nego što je ona nastavila.

— Sad shvatam. Vi mislite da sam ja taj čovek. Mislite da je vaš muž tražio da dodem ovamo i da za njegov račun izvidim kako stvari stoje i da možda zadam poneki sitan udarac Velsu i njegovoj grupi, je li tako?

— Da, ja tako mislim. A tako misle Vels, Gen i Natan. To je razlog što su doveli Pita Natana i što su ga zajedno sa Kulenom natukali na vas — začutala je i nagla se prema njemu. — A vi ste ih pobili, mister Brete. Sredili ste dvojicu njihovih glavnih revolveraša... a sem toga, moj dečko Indijanac ispričao mi je da na ledima imate ožiljke od biča, baš kao i robijaši koji u kaznionici tucaju kamen. Zbog svih tih činjenica ja verujem da ste vi čovek koga je moj muž poslao. Možete li to da pokažete?

Holidej je izvesno vreme razmišljao, a onda je stavio svoju šolju na poslužavnik. Potom je ustao držeći šešir u ruci.

— Reći ću vam nešto, misis Kar. Zašto to ne pitate vašeg muža kada dođe ovamo?

— Oh...! Vi...! Strašni čoveče. Kakva bi šteta mogla nastupiti ako mi priznate? Hoću da kažem, to više uopšte nije tajna. Oni znaju ko ste vi. Čak su pokušali i da vas ubiju. Zar ne mislite kako bi trebalo da mi se poverite? Na kraju, ja sam Čakova žena.

— Kolači su vam divni, a kafa izvrsna, gospodo. Mnogo vam hvala. A sada, ako biste bili dobri da me izvinite, strašno sam umoran. Laku noć.

Klimnuo je učtivo glavom u znak pozdrava i stavivši šešir, izašao iz odaje. Karolina Kar je ostala da stoji pored svoje stolice, upola otvorenih usta, nabranih obrva, zureći u vrata koja su se za njim zatvorila.

Osećala je da je hvata ljutnja. Smatrala se prevarenom.

*

— Dakle, šta ćemo, do đavola, učiniti, to bih hteo da znam? — zapitao je Džek Gen razdraženo. Šetajući gore-dole po Velsovoj kancelariji, bacao je povremeno mutne poglede na dežmekastog bankara i ćutljivog, namrštenog Roja Natana.

— Bret je živi pakao na dve noge. Smakao je obojicu naših revolveraša i sada smo ostali kao goli. Lako može da nas sredi. Treba samo da uđe ovamo i da sve digne na glavce. Nemamo načina da mu se suprotstavimo.

— Ne, za sada nemamo — priznao je Natan tmurno. — Ali, ja ću ga već srediti. Ubio je Pita i neće se tako lako izvući.

Vels je kiselo izvio tanke usne.

— Šta misliš da preduzmeš? Da ga raskomadaš dvocevkom kroz prozor njegove hotelske sobe? Ako

na umu imaš takvu ludost, odmah da ti skrenem pažnju da je on u sobi broj jedanaest, koja je slučajno na prednjoj strani zgrade, na uglu, i da tamo nema balkona preko kojeg bi se moglo prići.

Natan ga je turobno pogledao.

— Ne govori na taj način sa mnom, Velse. Rekao sam da ću ga srediti i učiniću to.

— Onda nam poveri u čemu je tvoja tajna, Roje — rekao je Gen. — Poslali smo na njega dvojicu naših najboljih ljudi i po svemu sudeći, on ih je zbrisao dok je jeo kolače. Taj Bret je strašno opasan čovek. Ipak, znam kako moramo da učinimo nešto pre nego što Kar i Benks stignu ovamo. Oni sami možda i nisu opasni, ali imaju krupnih nerasčišćenih računa sa nama, a ako uz sebe imaju čoveka kao što je Bert, onda mogu da kažem kako smo u prilično ozbiljnoj nevolji.

Vels je za to vreme pažljivo studirao veliki komad papira, telegram koji je nešto ranije primio. Digao je lagano pogled sa njega.

— Ovde piše da je Bret čovek koji će iznajmiti svoje usluge onome ko bolje plati. Kako mi se čini, on ovo ne radi iz čiste ljubavi. Mora biti da su mu Kar i Benks nešto platili. Ako bismo mi taj iznos udvostručili, možda bi on promenio stranu, šta kažete na to?

Gen i Natan su se zainteresovali za njegovu ideju.

— Gde su Kar i Benks mogli nabaviti novac da plate revolveraša kao što je Bret? — zapitao je Natan. — Oni su bez prebijene pare.

— To je slučaj i sa Karolinom Kar, mada je ona nekako uspela da na vreme otplati dugovane rate — predočio im je Vels. — Taj novac odnekuda pritiče.

— Pritiče od njenog mlađeg brata, mladog Milta Slejda — rekao je Gen. — On je predradnik na nekom ranču dole na Zmijskom zubu.

Natan je napucao usne. — To nije dovoljno za čoveka kao što je Bret. Čovek njegovih sposobnosti visoko se kotira — zavrteo je lagano glavom. — Ne ja mislim da on Karu i Benksu čini uslugu, da im uzvraća nešto što su mu učinili... verovatno u zatvoru.

Gen je lagano zaklimao glavom. — Možda si u pravu, Roje. Šta ti misliš, Tede?

— Možda. I ako je tako, možda je uklanjanjem Pita i Kulena izmirio svoj dug.

— Nisam ga video da je odjahao iz grada — zabrundao je Natan cinično.

— Verovatno mu se ne žuri — dodao je Vels. — U svakom slučaju, mislim da bi sutra trebalo da potražimo Breta i da mu nešto predložimo. Ili da radi za nas ili da ode iz grada... U svakom slučaju, mogao bi da zaradi, recimo, tri hiljade dolara?

Gen je pobledeo, a Natan se trgao.

— Hej! Zar tražiš od nas da priložimo po hiljadu dolara, Tede?

— Vredelo bi, zar ne? Ako nas ostavi na miru i ako uklonimo Kara i Benksa, ta hiljadarka bila bi dobra investicija... ne cicijašite u pogrešno vreme. Nemojmo da pravimo greške, naše glave su u pitanju.

Gen se pogladio rukom po debelom podvaljku, a Natan je agresivno isturio donju vilicu.

— Mislim da bih mogao naći revolveraša koji se može meriti sa Bretom. Takav sigurno postoji.

— Misliš da ćeš naći nekoga za manje od hiljadarke? — zapitao je Vels.

— Tako računam. Za po pet stotina na svakog trebalo bi da možemo dobiti Dina Valisa. Ja bih predložio to rešenje.

Gen je izgledao još uvek sumnjičav. — Valis možda nije slobodan, a Kar i Benks mogu naići svakog dana. Moramo delovati brzo, Roje, i zato sam sklon da se složim sa Tedom... da ne ponudimo Bretu možda toliko novca, ali bar toliko da vidimo kakva će njegova reakcija biti, koliko bi uzeo da ode ili da promeni stranu.

Natan je izvesno vreme razmišljao, a onda je konačno klimnuo glavom.

— Dobro, neće smetati ako ga ispipamo. Ko će to da izvede?

— Najbolje da vučemo kocku — predložio je Ted Vels. — Ko izvuče najkraće palidrvce, taj ide. Vazi?

Ostali su se složili i Vels je otvorio fijoku i izvadio kutiju sa palidrvcima.

Holidej je ležao na krevetu u svojoj hotelskoj sobi i zurio u tamnu tavanicu. Spavao je oko jedan čas, ali se bez razloga probudio. Osećao je neki nemir, kao da je podsvesno želeo da nešto radi, ali nije znao šta.

Činilo mu se da više ne poseduje onu svoju sposobnost da se opusti. Do nedavno, bez obzira šta ga je pritiskalo i mučilo, bio je u stanju da zapoveda svojoj savesti, da je isprazni kao izbrisanu tablu; mogao je da zaspi zdravim snom i da se probudi osvežen. Sada mu se činilo da mu je za pravi odmor potrebno nedelju dana.

Ljut na samog sebe, popustio je konačno pred željom koju je hteo da savlada i sišavši iz kreveta, prišao je ormariću da bi iz fijoke iz-

vadio kutiju sa cigarama. Namer-
no je svoju tabakeru preko noći
ostavljao van domašaja ruke da
ne bi pušio odmah čim se probudi.
Pošto mu san nije dolazio na oči,
potreba za nikotinom je porasla i
on se povinovao neodoljivoj potre-
bi. Pripalivši cigaru, prišao je pro-
zoru pazeći da žar cigare drži skri-
ven šakama. Nije želeo da bude
meta nekom strelcu iz zasede.

Svuda je uglavnom vladala tama,
mada je bilo nešto svetlosti u so-
bama iznad saluna. Nije bio sigu-
ran da li se svetlost vidi i u jednoj
kancelariji banke ili je to bio od-
sjaj mesečine na oknu zatamnje-
nom navučenim teškim draperija-
ma. Svetlost je bila bleđa i mogla
je poticati i od svetiljke.

Holidej je nabrao obve. Svetiljka
je gorela i u Genovoj trgovini. Vi-
še od jedne svetiljke, sudeći po
narandžastom sjaju koji je posta-
jao sve jači.

Sekund kasnije Holidej je znao
da to što vidi nije svetlost petrolej-
ke. Pred njegovim očima gorela je
vatra. Odjednom se cela unutraš-
njost trgovine obojila rumenom
bojom i plamen se rascvetao u ve-
liki plameni cvet koji je brzo zah-
vatio unutrašnjost trgovine.

Redondo je bio grad od drveta i
Holidej je delovao instinktivno.
Bio je to tuđ, nepoznat grad za
koji ga ništa nije vezivalo, ali ipak
u te drvene zgrade bio je ugrađen
rad mnogih ljudskih ruku i u nji-
ma su se začinjale i odigravale
ljudske sudbine. Na brzu ruku na-
vukao je odelo i cipele i zgrabivši
revolver, jurnuo niz stepenice pre-
skačući po tri stepenika odjednom.
Kada je istrčao na ulicu, iz Geno-
ve trgovine već je kuljao dim i on
je potrčao pucajući uvis. Znao je
da će, ako vatra ne bude obuzda-
na, Redondo nestati u požaru.

Trčeći niz ulicu, ugledao je od-

jednom jednog konjanika koji je
izjurio iz uličice između trgovine i
brijačnice. Hteo je da nanišani, ali
nije bio dovoljno brzo. Konj je
naleteo prsima na njega i Holidej
se mahinalno izvio i digao ruke
da se zaštiti ispustivši pri tome re-
volver. Nesvesno je dočepao konja-
nika za nogu, kliznuo naniže, a on-
da je osetio udar nečeg čvrstog po
rukama.

Prigušio je jauk i ispustio ko-
njanikovu nogu, ali mu je u ruci
ostao komad otkinut od konjaniko-
vih pantalona. On ga je mahinal-
no stavio u džep, uzeo revolver iz
prašine i pridružio se ljudima koji
su trčali ka trgovini. Zgrada je već
bila zahvaćena plamenom. Prozor-
ska okna su picala od visoke tem-
perature, a uz nadstrešnicu, drvene
zidove i krov lizali su plameni je-
zici.

Ljudi su vikali dozivajući jedni
druge da formiraju grupe za doda-
vanje vedara sa vodom od pojila
do zgrade. Brzo su stvorene dve
linije i Holidej je zaključio da već
ima previše ljudi koji nastoje da
pomognu i da oni jedni drugima
smetaju. Zato se povukao u stranu
kao posmatrač.

Došao je do zaključka da ovo ni-
je prvi puta da građani sarađuju
na gašenju požara. Izgledalo je da
znaju šta hoće i ubrzo se osetio iz-
vestan napredak u njihovom poslu.
No ipak, svanulo je pre nego što
je vatra bila obuzdana. Od donjeg
dela zgrade ostalo je samo neko-
liko nagorelih greda, a gornji sprat
je bio oštećen, ali ne previše. Zi-
dovi susednih kuća bili su nagoreli
i nekoliko dasaka na krovovima
zahvatila je vatra, ali sem toga
druge štete nije bilo.

Redondo je imao sreće.

Nečija senka pala je ispred nje-
ga i Holidej je digao glavu još
uvek sa mirisom dima, vodenih is-

parenja i nagorele odeće u nozdrvama. Pred sobom je ugledao bledo lice Džejka Gena. Gorostasni trgovac se sav tresao, a iza njega stajali su zabrinuti Vels i Natan.

— Dobro, dobro — prosiktao je Gen. — Dobro. Spalio si moju trgovinu i možda misliš da si me uništio. Ali nisi. Imam nešto uštedenog novca i nameravam da njime platim najbržeg i najopasnijeg revolveraša koji se može naći... poslaću ga na tebe, mister. Možeš otići ili ostati ovde, kako ti je volja, to je svejedno. On će te naći i ubiće te. Ubiće te makar tragao za tobom celog života.

Glas mu je zastao u grlu i Vels i Natan su ga žurno uzeli ispod ruku i odveli ga ostavljajući Holideja nemog i zamišljenog. Dok su ga vodili, on se okrenuo i doviknuo. — Čuješ li me, Brete? Smatraj da si mrtav čovek.

Pustolov je slegnuo ramenima i vratio se u hotel. Bio je već na polovini puta do svoje sobe kada je čuo da su se vrata iza portirskog pulta otvorila. Zastao je i pogledao dole.

Tamo je stajala Karolina Kar sa kućnom haljinom navučenom preko spavačice i čkiljavom svetiljkom u ruci. Izraz njenog lica nije mogao da razabere.

— Hvala vam, Brete — rekla je tihim glasom. — Bio je to opasan poduhvat jer ste mogli zapaliti ceo grad, ali ipak vam hvala. Konačno smo počeli sa izravnavanjem računa.

Holidej je nabrao obrve. Digao je ruku sa ograde stepenica. — Čujte, gospodo, nisam ja...

Ali, ona je već bila nestala u svojim odajama. Pustolov je uzdahnuo, nastavio da se penje uz stepenice i ušao u svoju sobu. Tu je seo na krevet, skinuo čizme i tek onda napunio svoj šestometak.

Vratio ga je nazad u opasač i legao na leđa preko krevetskog pokrivača, sa rukama zabačenim iznad glave.

Izgledalo je da ceo grad smatra kako je on podmetnuo taj vražji požar. Karolina Kar je čak mislila da je to učinio zbog nje... ili po naređenju njenog muža Čaka.

Bila je to nemoguća situacija i Dok je pomislio da mu je već svega dosta. Sledećeg dana će odjahati.

Onda se prisetio konjanika koji ga je oborio. Verovatno je taj čovek podmetnuo požar. Mašio se rukom u džep pantalona i izvadio predmet koji je otkinuo sa njegovih pantalona.

Prineo ga je svetlosti koja je dopirala kroz porozor.

Bio je to tanak kožni remen sa kopčom za pričvršćivanje kožnih umetaka na pantalone, kakvi su se nosili u Teksasu. Vratio je zatim kopču u džep.

Možda će mu u nekom trenutku taj dokazni materijal biti potreban. Onda je zevnuo i lagano se uvukao ispod pokrivača.

Pet minuta kasnije, kada su sunčani zraci počeli kupati krovove grada, Dok Holidej je bio u dubokom snu.

V

Zatvorski lekar zvao se Šenti. Bio je to stariji čovek čije su oči igrane kao na zejtinu i koji je godinama živeo, i to dobro živeo, od poklona zatvorenika i njihovih rođaka.

Na to mesto postavljen je zahvaljujući uticaju jednog senatora i doktor je tada veoma ozbiljno radio da bi učvrstio svoj položaj lekara u kaznionici. U nekoliko prilika dobio je mladog pomoćnika, ali samo jedan od njih ostao je du-

že od mesec dana. Taj mladi čovek naslutio je mogućnosti takvog posla i počeo je da saseca Šentijeve sfere eksploatacije. Zato je stari lekar postavio zamku i uspeo da mladi kolega bude otpušten.

Posle toga Šenti je rekao upravniku da mu ne treba pomoć; da je sposoban da vodi brigu o zdravlju zatvorenika i u prilog toga pozvao se na svoj rad iz prethodnih godina.

Želeći da u svom zatvoru svade i trvenja svede na minimum, upravnik zatvora se složio i posle toga Šentiju dao manje ili više određene ruke. Zauzeo je stav da za ono što ne zna jednostavno ne može ni biti odgovoran. A starao se da o mnogo čemu nema pojma.

No, insistirao je da sve što imaju da saopšte njegovi službenici, to čine pismeno. Na taj način, ako bi došlo do kakvih neprilika, on bi imao nešto konkretno da pokaže. Upravnik državnog zatvora u Jumbio bio je lep, lak i siguran položaj, i on nije nameravao da ga lako izgubi.

Zbog toga, kada je doktor Šenti najavio da su Čak Kar i Slim Benks žrtve strašne plućne groznice i kada je preporučio da u cilju humanosti i otklanjanja opasnosti za ostale kažnjenike treba da budu otpušteni da poslednje mesece života provedu sa svojim milim i dragim, upravnik nije našao razloga da odbije odluku starog lekara. Ta odluka pripomagala je da i on sam bude smatran za humanog čoveka, a sem toga, zahtev doktora Šentija bio mu je prezentiran u pismenom obliku. Mogao je sumnjati da je čudno što su od stotinu uhapšenika u kaznionici same dvojica dobili opaku bolesti, ali on nije rekao ništa i prihvatio je Šentijeve preporuke. Vreme otpusta brzo se približavalo.

Šenti je sedeo u svojoj zatvorskoj ordinaciji i listao deonice i druge dokumente koje je toga dana primio od svog advokata u Njujorku, kada se na vratima začulo kucanje. Prikupio je papire i stavio ih u fijoku pre nego što je posetioca pozvao da uđe.

Šenti je pogledao čoveka u sivom zatvorskom odelu, koji je ušao kašljući u komadi krpe koju je držao na ustima. Oči iznad maramice izražavale su patnju, a zatvoreničkova duga kosa bila je ulepljena od prašine i znoja. Ušavši u odaju, zatvorenik je bez poziva seo u stolicu preko puta stola i skinuvši maramicu sa usta, okrenuo je prema lekaru.

Maramica je bila svetlocrvena.

Šenti je nabrao orbve i oštro pogledao zatvorenika.

— Nije potrebno da preda mnom izvodiš taj cirkus. Benkse — rekao je oštro, sa prekorom u glasu. Uverili smo upravnika da imaš plućnu groznicu i bićeš uskoro otpušten. Znam da malo moraš kašljati, ali nije potrebno da tu boju trpaš na maramicu.

Benks se zakašljao i Šenti je nabrao čelo kada je zatvorenik obrišao krv sa usana.

— Gospode bože!

— Da, doktore — zastenjao je Benks prigušujući kašalj. — Ne pravim cirkus... ja stvarno pljujem krv.

Šenti je dograbio stetoskop i rekao Benksu da skine košulju. Posle temeljitog pregleda, on se naslonio na naslon stolice i sapucao usne.

— Žao mi je, sinko, ali izgleda da tvoje stanje zaista nije dobro.

Benks se zakašljao i izgubivši skoro dah, zagledao se u Šentija.

— Koliko je loše, doktore?

Šenti se kolebao. — Pa...

— Recite — prošistao je zatvorenik.

— Mislim da je dosta loše, sinko. Mislio sam sve vreme da' imaš bronhitis i da kašalj izaziva lek koji sam ti dao, ali izgleda da je ovo loše, vrlo loše. Ne mogu ti ništa pomoći. Trebalo bi da ležiš u ambulanti, da se odmaraš, i da uzimaš dobru hranu. U tom slučaju, možda bi poživio nekoliko meseci ili čak i godinu. Ali, to je samo možda, sinko.

— Ne pokušavajte da me zadržite ovde, do đavola — proštenjao je Benks kašljući. — Ako već umirem, nemam nameru da umrem u bolnici. I nemam nameru da umrem pre nego što se dočepam Teda Velsa i njegovih gadova. Oni su ubili moju ženu i neću leći u mrtvački kovčeg dok te pasje sinove ne pošaljem na onaj svet. Zato i ne pomišljajte da me ovde zadržite.

— Pa dobro, ja sam sve govorio kao „možda“ — doktoru se probudila savest. — Ne bi trebalo da te pustim među ostale. Sam bog zna koliko ljudi bi mogao da zaraziš. Možda si već inficirao Kara.

— On je voljan da rizikuje isto kao i ja. A za ostale nije važno, doktore. Vi samo udesite da izadem što pre, jasno?

— Što pre!

— Naravno... osećam se loše i znam da ću svakog dana biti sve lošije. Ne mogu dopustiti da čekam normalan otpust. Idite i recite upravniku da me hitno otpusti inače ću umreti u zatvoru, a to neće biti dobro za njegov ugled. Pričaće se o lošim uslovima u zatvoru, biće istrage i svega... recite mu.

Ponovo se zacenio od kašlja i Šenti ga je netremice gledao.

— Doveo si onu devojkicu koja je pokušala da me uceni?

— Uzeli ste naš novac.

— Jad i beda!

— Uzeli ste nam sve što smo imali. A sada uradite ovako kao što vam kažem ili će se Čak Kar takođe prijaviti da je bolestan, a on je mnogo jači i energičniji od mene, doktore. A uspeo je takođe da posle dugog truda napravi krišom jedan nož. Nož nije lep, ali je oštar, vrlo oštar... jeste li me razumeli, doktore?

Bled u licu, duboko upalih očiju, Šenti je lagano klimnuo glavom i žutim zubima ugrizao se za donju usnu.

— Videću da li mogu urediti da se otpust sprovede u toku sledeće dve nedelje.

Benks je počeo da se osmehuje, ali ga je napad kašlja presekao i on je donji deo lica pokrio krvavom krpom.

Holidej je sišao iz svoje sobe sa namerom da novac za hotelski račun ostavi Karolini u portirskoj loži. Ali, mora biti da ga je ona čula kad je izašao iz sobe, jer ga je dočekala iza pulta, a osmeh joj je nestao sa lica kada je videla da nosi svoje bisage i cebe.

— Ne odlazite valjda?

— Tačno tako, gospodo, odlazim.

Ona je izgledala iskreno začuđena. — Ali zašto? Hoću da kažem, imam utisak da ste dobro vodili stvar, a Čak će biti ovde u roku od dve nedelje.

Holidej je spustio novac na otvorenu hotelsku knjigu i zagledao se mladoj ženi značajno u oči.

— Misis Kar, sve ovo je velika zablude, ja nisam vaš čovek.

Ona je nabrala čelo i usne su joj se počele stiskati.

— Vi ste Vako Bret, zar ne?

Holidej se počeo dvoumiti. — Možda jesam a možda nisam, ali

Bret je slučajno ime koje sada koristim. Čujte... nije mi bila namjera da dođem u Redondo Tamo na severu, u gradu Vajt River Plejsu, imao sam nekih neprilika. Morao sam da odem otuda nešto žurnije nego obično i uputio sam se u ovom pravcu. Konj mi je pao u preriji i ja sam došao ovamo sa namerom da se odmorim i nastavim put — osmehnuo se kiselo. — Ne bih mogao da kažem da sam se baš odmorio. I sad nameravam da odem.

Mlada žena ga je i dalje začuđeno gledala.

— Još uvek ne shvatam šta pokušavate da mi kažete, Brete.

— Pa lepo, u jedno možete biti sigurni, gospodo — rekao joj je Holidej učtivo. — Odlazim odavde čim sebi kupim konja.

Sagnuo se da dohvati svoje bisage, ali mu je ruka zastala jer su se bore na njenom čelu još produžile.

— Zašto ste ubili Kulena i Pita Natana?

— Zato što su to tražili — odgovorio je kratko. — Nisam zbog toga došao ovamo.

— Koliko znam, niste se mnogo trudili da izbegnete sukob. U stvari, većina ljudi je mišljenja da ste sukob priželjkivali.

Holidej je duboko uzdahnuo. — Pa možda sam bio takvog raspoloženja kada sam došao. Dosta faktora dovelo je do toga. Ali, to nema veze sa vašim mužem. Možete jednostavno zaključiti time da sam bio ljut i naoštren.

Njen pogled se zadržao na njegovom kamenom licu. — A šta ste sada... medeni?

On se neprimetno osmehnuo. — Prošle noći spavao sam bolje nego ikada poslednjih meseci. Ne mogu da kažem kako sam meden, ali ako bi me neko sada dirnuo,

imao bi šanse da prođe bez posledica.

Ona je lagano zavrtela glavom.

— Uopšte ne razumem. Vels vas je proverio. To jest Vakoa Breta, a kako rekoste, vi to ime nosite. Bret je u vezi sa Čakom i Slimom. Tvrdite li da je sve to slučajnost?

— Možete li smisliti neko bolje objašnjenje?

Ona je odmahнула glavom. — Moram priznati da ne mogu. Ali, Genova trgovina...?

— Sedeo sam pored prozora i pušio. Video sam plamen i potrčao dole da dignem uzbunu pre nego što požar odnese vragu ceo grad — zagledao joj se netremice u oči. — Neki konjanik je izjurio iz ulice pored trgovine i oborio me. Mislim da je on podmetnuo požar.

Ona je otvorila, usta i počela micati usnama, ali joj reči nisu izašle i zgrla. Izdržala je njegov pogled, ali su joj oči ostale prazne: izgleda da je razmišljala o nečemu što je samo ona mogla da vidi.

Holidej je uzeo svoje stvari i pristima dotakao obod šešira.

— Ja nisam čovek koga ste očekivali. Nije mi žao što sam sredio one revolveraše i ako vam je to pomoglo, utoliko bolje. Ali, nisam zbog toga došao. Doneo me je moj vetar i zbog toga sada odlazim. Adios.

Došao je do vrata, ali je ona potrčala i stigla ga.

— Mister Brete. Stanite, molim vas.

On je zastao i okrenuo ka njoj ozbiljno lice.

— Čujte... ja nisam dobila pouzdanu vest da je moj muž neko ga poslao. Ne znam kako se to počelo pričati. U stvari, mislim da je to pokrenuo moj brat Milt. Nisam sigurna, ali to je prihvaćeno

kao istina i od svih ostalih, pa sam i ja poverovala. Vi ste prvi došljak koji je posle toga stigao u grad i izgledalo je da se uklapate u taj program. Zao mi je ako sam pogrešila. Ali, ako ste spremni da sačekate da se Čak vrati i da ostanete neko vreme posle toga, ja bih mogla... da vam platim.

Holidej se nije dvoumio. Odmahnuo je odrečno glavom.

— Zao mi je, ne.

Pružila je ruku da ga uhvati za mišicu, ali je zastala u pola pokreta i pustila ruku da joj klone niz telo. Holidej je izašao, a ona je uzdahnula.

— Vredelo je pokušati — prošaputala je ona, ali je Holidej nije čuo.

Vlasnik štale zatražio je učenjivački visoku cenu, ali Holidej je želeo da sa nogu strese prašinu Redondoa, pa se nije mnogo cenjkao. Uspeo je da cenu snizi za dvadeset dolara i možda bi uspeo i više, ali nije hteo da se dalje trudi.

Odabrao je jednog vranca sa plavičastim prelivima na sapima. Zdrebac je bio mlad, mišićav, dugih nogu i širokih prsa, što je nagoveštavalo da je brz i izdržljiv. Pustolov je računao da će mu za dugačak put taj konj biti dobar.

Nameravao je da se uputi ka Ostinu, možda ne direktno, ali u tom pravcu. Hteo je da potraži neko mesto mirnije od Redondoa. Posle kupovine konja ostalo mu je sasvim malo novca, a u ovim krajevima nije mogao računati da će pokerom popuniti istanjenu rezervu. Morao je biti štedljiv i uz put se pripomoći lovom. Zbog toga je kupio polovno sedlo, uostalom jedino koje je štalar imao, dosta staro sedlo ispucale kože, koje je pre-

mazao tankim slojem parafinskog ulja. Tako premazano i doterano sedlo prebacio je preko konjskih leđa i zategao kolan. Životinja je za to vreme nemirno trupkala nogama i nekoliko puta frknula.

— Miruj, miruj, mali — rekao je Holidej umirujućim glasom, prebacujući bisage preko sedla. Futrolu sa puškom zakačio je sa desne strane, a onda se probe radi vinuo u sedlo. Konj se uzvrpoljio u uzanom pregratku i Holidej ga je zatezanjem uzde isterao unazad. Našavši se na prolazu između pregrada, konj je počeo da poigrava i da vukući uzde, spušta glavu ka zemlji. U jednom trenutku naglo je digao vrat i Holidej je trgao glavu da bi izbegao udar po nosu.

Taj pokret spasao mu je život.

Sa tavana je planuo hitac i kuršum mu je okrznuo vrh uha.

Holidej se nagnuo u sedlu sa namerom da se baci u stranu. U tom momentu njegov ždrebac je njisnuvši poskočio, a istovremeno je odjeknuo drugi pucanj. Konj je još jednom njisnuo i zatresao glavom i Holidej više nije mogao da ga zadrži. Skočio je iz sedla i svom težinom pao na prolaz. Okrenuvši se, ugledao je konja koji je padao ka njemu i u magnovenju je uspeo da se otkotrlja u boks. Ždrebac se srušio na zemlju, dižući oblak prašine, slame i pleve. Napadač je ispalio dva brza uzastopna hica i sa dasaka pregrade poleteli su komadi iverja. Holidej je prikupio noge, puzeci šmagnuo u pregradak i okrenuo se na leđa da izvuče revolver.

Sledeći metak probio je pregradu iznad njegove glave. Holidej je mahinalno zgrčio lice i priljubio se uz zid pregrade. Nije mogao da vidi tavan, ali ma ko da se tamo nalazio, koristio je pušku teškog kalibra. Još jedno tane probilo je

drveni zid pregrade i neka iverka zagrebala ga je po levom obrazu. Iz ogrebotine je potekao tanak končić krvi.

Na prolazu između pregrada njegov konj je poslednjim slabim trazajima davao znake kraja agonije. Stisnuvši gnevno vilice, Holidej je ovlaš nanišanio prema tavanu i opalio jedan metak. Čuo je udar kuršuma u tavanicu i ispalio još jedan hitac, a onda skočio iz pregrade preko mrtvog konja do suprotne pregrade. Odatle je imao pregled štalskog prolaza do mesta gde su stajale lestvice naslonjene na tavan. Izvirio je iznad drvene pregrade i puška je dva puta planula. Sagnuo je brzo glavu, ali je video napadačev položaj i privukavši se do kraja pregrade, opalio hitac na strelca koji je brzo šmugnuo nazad od ivice tavana i sakrio se između bala sena.

Pustolov je osmotrio tavan tražeći pukotinu između dasaka. Ali, nije mogao da nađe nijednu i to mu je izmamilo kletvu sa usana. A onda je ugledao nekoliko rupa u krovu, kroz koje su se probijale zrake sunca. Odjednom je jedan zrak bio blokiran i Holidej je nasumce ispalio hitac u tom pravcu. Čovek na tavanu je jauknuo i pao, a Holidej je potrčao ka lestvicama. Već je bio skoro pored njih kada su se sa tavana na njega obrusile dve bale sena, praćene sa dva puščana hica. Strelac je suviše žurio i meci su promašili jer je Holidej poskočio u stranu da bi izbegao sudar sa balama sena; no, njegov šestometak je zagrmio.

Olovne kugle probile su tavan i pogodile ubicu iz zasede. On se u grču uspravio na vrhove prstiju i kratko drhtavo kriknuo iz grla. Puška mu je pala na prolaz i on se zateturio do ivice tavana i raširenih ruku zaplivaio kroz vazduh

da bi pao na bale sena. Zgrčeno telo odskočilo je od sena i palo na prolaz.

Holidej se uspravio i oprezno prišao. Napadač je bio živ. Dok Holidej je malo sačekao, a onda umornim pokretom vratio revolver u futrolu. Znao je ko je napadač.

VI

Sa otvorenih vrata svog hotela Karolina Kar je pogledom pratila visoku siluetu Doka Holideja, koji se krupnim koracima vraćao ulicom iz pravca štale. Osetila je neko čudno olakšanje kada se uputio prema hotelu.

Videla je kada je zastao i kratko pogledao nagorele ostatke trgovine mešovitom robom. Nekoliko ljudi radili su na raščišćavanju i kada je naišao, zastali su u poslu i pogledali ga. Holidej je onda krenuo dalje, još uvek u njenom pravcu. Karolina je pogledala ka salunu i ugledala Roja Natana ispred leptir vrata. Zatim je pažnju skrenula ka banci. Banka još nije bila otvorena, ali je na prozoru stana iznad poslovnih prostorija primetila mićanje zavese i lice Teda Telsa iza nje.

Jedini koji je nedostajao bio je Džejk Gen.

Do tada je Holidej stigao do verande hotela i neobazirajući se na poglede, ušao i pozdravio Karolinu. — Pretpostavljam da još niste izdali moju sobu nekom drugom.

Ona je odmahнула glavom i pogledavši ga, primetila ogrebotinu na obrazu i uhu

— Udite — rekla je, a kada je on nastavio put ka stepenicama, ona se okrenula. — Dodite u kuhinju. Opraću vam tu krv sa lica.

— Nema potrebe.

— Nemojte se raspravljati —

rekla je nešto oštrije i rukom mu dala znak da pode za njom.

Holidej je uzdahnio i noseći stvari, pošao za njom. Ovaj put nisu se zadržali u dnevnoj sobi, već su ušli u prostranu hotelsku kuhinju, gde je jedna debela Indijanka na stolu prala posude.

— Sedite pored tog stola — naredila mu je Karolina i Holidej se spustio na stolicu. Uzela je jednu metalnu posudu sa toplom vodom i dala se na posao veštım, nežnim prstima. — Kada sam čula pucanje, znala sam da ste to vi. U ovom gradu za celu godinu nije bilo toliko pucnjave.

Holidej je samo uzdahnio i promrmljao nešto za sebe.

— Dakle? Moram li vam kleštima izvlačiti reči? Očekujem da saznam šta se desilo.

— Neko mi je pripremio zasedu u štali.

— Jeste li videli ko je to bio?

— Naravno.

Ona je prinela ruku usnama.

Holidejeve usne izvile su se u bled osmeh. — Džejk Gen. Pretpostavljam da je hteo da mi se osveti. On misli da sam ja zapalio njegovu trgovinu.

Ona je nabrala obrve i otvorila usta kao da želi nešto da kaže, ali se predomisliła i ponovo vratila pažnju na čišćenje njegovog lica.

— Jeste li ubili Gena? — zapitala je konačno.

— Ne.

— Onda će on opet pokušati da vas ubije.

Holidej je slegnuo ramenima. — Stvar je u tome što je ubio mog konja. Pre toga sam ga kupio i utrošio skoro sav novac. Sad više nemam dovoljno da kupim drugog i moraću da pošaljem telegram jednom prijatelju da mi pošalje nešto novca.

— Soba je vaša. A možete no-

vac dobiti i od mene ako prihvatite moj raniji predlog. U svakom slučaju, volela bih da ostanete ovde dok Čak i Slim Benks ne dođu.

— Hvala, misis Kar, poslaću telegram prijatelju. Dosta mi je bilo svega. Došao sam ovamo da nadem mir, a od samog početka stalno sam živeo u dimu baruta.

Ona ga je ozbiljno pogledala. — Ne izgledate mi baš kao čovek koji žudi za mirom i tišinom.

— Iz iskustva znam da onaj ko to zaista želi retko kada tako izgleda — rekao je Holidej ustajući. — Hvala na pomoći, misis Kar. Odneću sada moje stvari u sobu.

U tom trenutku zadnja kuhinjska vrata su se otvorila i on se naglo okrenuo, a u ruci mu se našao zapet revolver. Indijanka je kratko kriknula i razrogačila oči, a Karolina je instinktivno uzmakla jedan korak.

Jedan mlad kauboj zastao je na vratima kao ukopan, sa rukom na upola skinutom šeširu. Pogled mu je preleteo sa Holidejevog odlučnog lica do njegovog „kolta“, a ruke je digao uvis. Zatim je pogledao Karolinu.

— Šta se događa, sestrice?

Devojka se brzo povratila i osmehnula se pustolovu.

— Sve je u redu, mister Brete. Ovo je moj brat Milt Slejd.

Holidej je zažmirio očima. Pažljivo je odmerio mladog kauboja, koji je lagano spustio ruke i sa olakšenjem odahnuo.

Mladić je na sebi imao kožne dodatke za pantalone sa kožnim dug, madima i ukrasima od kožnih kajara.

Na jednoj nozi nedostajalo je dugme sa kožnim ukrasom.

— Vi ste sigurno Vako Bret — rekao je Slejd i sa osmehom prišao i pružio ruku. — Drago mi je što sam vas upoznao. Čuo sam da ste svašta doživeli otkako ste došli.

Holidej mu je stisnuo ruku ne skidajući prodoran pogled sa mladićevog lica.

— Imao sam nekih neprilika, ako ste na to mislili.

Milt Slejd se glasno nasmejao. — To je da se čovek nasmeje, mister Brete! Od svih neprilika samo dve nadgrobne ploče na groblju.

— Jeste li videli da je Gen izgubio svoju trgovinu? — zapitao je Dok. — Kad ste dojahali u grad, jeste li videli ruševinu?

Slejd je razvukao usne od uha do uha.

— Naravno da jesam. Da li i to pada na vašu dušu?

Holidej je odmahnuo glavom. — Ne bih hteo da se kitim vašim perjem. dečko — rekao je.

Osmeh je nestao sa Slejdovog lica i on je kratko pogledao svoju sestru.

— Jesi li videla taj požar, seko?

— Jesam, Milte. Mislila sam da ga je Bret zapalio, ali on to poriče. Tvrdi da ga je oborio neki konjanik koji je izjurio iz ulice pored trgovine. Smatra da je taj čovek podmetnuo požar.

— Tako? — upitao je Milt Slejd sa prizvukom zadovoljstva u glasu. — Ne bih bio iznenađen da je u pravu.

Holidej je izvukao ruku iz levog džepa i pokazao otkinuto kožno dugme i komad rese. Pri tome je netremice gledao Milta u oči.

— U pravu sam — rekao je kategorično. — Kad me je vaš konj oborio, ja sam se uhvatio za vašu nogu i otkinuo ovo.

Milt je bacio kratak pogled do

svoje sestre, nesiguran kako će ona na to reagovati.

— Pa šta imate da kažete na to, Milte?

Mladi kauboj je slegnuo ramenima. Bacio je kratak pogled do debele Indijanke.

— Može biti da je tako. Možda sam smatrao da je vreme da pomognem u porodičnim poslovima. Ranije nisam mogao mnogo toga da učinim...

— Ne, budi smešan, Milte — rekla je na to Karolina. — Bez tvoje pomoći ja bih davno izgubila ovaj hotel.

On je kratko zanjihao glavom. — To nije ništa. Nisam imao na šta da potrošim taj novac, a čovek uvek može zaraditi nešto više ako se ne plaši da se oznoji. Ne, sad mislim na pravu pomoć, sestro. Čuo sam za ovog došljaka koji je upao u grad kao tornado i sredio Pita Natana i Kulena. Pomislio sam da je Čak poslao tog čoveka i da je vreme da i ja pokažem od kakvog sam materijala stvoren — ponovo je slegnuo ramenima i pogledao pustolova. — Jedne noći kada su svi na ranču mislili da sam na straži kod stoke, ja sam došao ovamo. Znao sam da će stoka biti mirna i iskrao sam se. Došao sam do Genove kuće prosuo malo benzina i kresnuo šibicu — pogledao je skrušeno Holideja. — Žao mi je što sam vas oborio, Brete, ali nisam znao ko ste. Jesam li vas povredio?

Holidej je odmahnuo glavom. — Ne. Ali maločas, dok sam bio u gradskoj štali, zamalo što nisam izgubio glavu. Džek Gen misli da sam ja spalio njegovu trgovinu.

Milt Slejd je slegnuo ramenima. — Pa šta? Gen je mnogo namučio Karolinu tražeći od nje da sve plati u gotovom. Hteo je da je one-

mogući u poslu, isto kao i Natan i Vels. Zaslužio je da propadne.

Holidej je pogledao mladu ženu i ona je prkosno isturila bradu.

— Slažem se sa Miltom. Bilo je vreme da uzvratimo udarac.

— U redu — rekao je Holidej. — Vi možete tapšati jedno drugoga po leđima i ljubiti se zbog postignutog uspeha, kako god hoćete. Ali, dečko, ja nisam ovde po nalogu Čaka Kara ili bilo koga drugog. Došao sam ovamo svojom voljom da se odmorim i razmislim o svojim problemima. Izgleda da sam upao usred pakla i to bez svoje krivice. Dosta mi je svega, to morate shvatiti. Ostaću ovde dok dobijem novac od prijatelja, a onda ću zauvek otići sa sebe prašinu ovog grada.

Uzeo je svoju putnu torbu i bise i klimnuo glavom bleđoj ženi. — Hvala još jednom, misis Kar. A vi, dečko, ako želite da berete lovorike sa mnom, zaboravite na to. Sve što sam učinio bilo je iznuđeno i nemojte gubiti vreme nagovarajući me da to ponovim. Adios.

Zatim je izašao iz kuhinje i pošao uz stepenice do svoje sobe.

Slejd je nabrao obrve i obratio se svojoj sestri. — Ovo me je malo razočaralo. Mislio sam da će biti moguće da se udružimo. Nas dvojica mogli smo Velsa Gena i Natana baciti na kolena.

Karolina je tužno klimnula glavom.

— To je zaista šteta, Milte. I ja sam pomisljala isto. Čak sam pokušala da mu ponudim nagradu ako ostane, ali on jednostavno nije zainteresovan. Izgleda da ima suviše sopstvenih briga. Čula sam ga kad je noću šetao po svojoj sobi. Mislim, u stvari, da njegovo pravo ime nije Bret.

Milt se na to iznenadio. — Ali,

sestro, čuo sam da je Vels to proverio. Vako Bret je bio u istoj kaznionici sa Čakom i Slimom. Opušten je pre izvesnog vremena. Ako ovaj čovek nosi njegovo ime, onda to mora biti više od obične slučajnosti.

Karolina je nabrala obrve. Prihvatila je da u tome ima nečeg čudnog...

Začula je zvonce u predvorju i brzo doterala haljinu i zagladila kosu da bi žurno izašla.

Jedan star čovek stajao je pored portirskog pulta. Nosio je izlomljeni zeleni štitnik za oči i navlake preko rukava. Imao je košulju bez kragne, što je isticalo njegov dugačak vrat i veliku adamovu jabučicu. Kada se mlada žena približila, on se osmehnuo i otkrio velike žute zube.

— Dobar dan, mister Divale — rekla je Karolina sa osmehom. — Šta mogu da učinim za vas?

— Imate telegram, misis Kar — rekao je starac izvadiвши savijen komad papira iz džepa košulje i pružajući ga mladoj ženi.

Ona ga je uzela, razvila i pročitala.

— Šta piše, sestro? — zapitao je Milt prišavši. — Loše vesti?

Ona je lagano digla glavu i kada je pogledala svog brata, u njenim očima su se zakotrljale suze.

— Telegram je od Čaka... stićeće ovamo dilažansom u sredu. Dve nedelje ranije nego što smo očekivali.

*

Bled i duboko upalih očiju, na krevetu u jednoj od Velsovih soba iznad banke, po izgledu vrlo umoran, ležao je Džejk Gen. Oko grudnog koša i levog ramena imao je utegnuto zavoj. Donji deo tela bio mu je pokriven samo čaršavom jer se obilno preznojavao.

Čuvši šum koraka, otvorio je oči i ugledao Velsa i Roja Natana, koji su mu prilazili. Lekar se još nalazio u sobi zauzet skupljanjem instrumenata, zavoja i lekova.

Lekar, sićušan sparušen čovek usjajenih očiju i tankih usana, pogledao je dvojicu pridošlica i uzeo svoj duboki cilindar.

— Kako mu je, doktore? — zapitao je Vels.

— Kako bi mu moglo biti, do vruga? — resko je izustio lekar. — Na desnoj strani ima rupu od kuršuma teškog kalibra, koji je samo nekim slučajem za dlaku prošao pored pluća ne oštetiivši nijedan od vitalnih organa, ali je rupa od kuršuma tolika da kroz nju možete proturiti dva prsta. To znači da je izgubio dosta krvi. Pored toga, čuo sam da je pao sa tavana štale visokog deset ili dvanaest stopa i da se zadržao na bali slame, od čega je dobio prelom pet rebara, dva prsta i zglavka leve ruke. Dodajte tome da nije više u prvoj mladosti i da je prilično debeo, a sa malo mišića koji bi apsorbovali deo udara od pada, pa ćete videti da pred vama leži ozbiljno povredjen čovek — preleteo je energičnim pogledom sa Velsa do Natana. — Da li ste zadovoljni odgovorom?

— Hvala, doktore — rekao je Vels ozbiljno.

— Račun da pošaljem njemu ili vama? — zapitao je lekar zvanično, zatvarajući svoju crnu torbicu.

— Pošaljite meni — rekao je Vels. — Pretpostavljam da ćete još navraćati?

— Za otprilike četiri časa ili nešto više. On sad treba da se odmara. Ne bi trebalo da se miče, ali dajte mu da jede i pije koliko želi. Kada mu bude bolje, skinuću mu nešto od tog prokletog sala — zavrteo je nezadovoljno glavom i uputio se vratima. — Neukusno.

Otvorio je vrata i zastao. — I pazite da ga previše ne uznemiravate! Nemojte ga zamarati neakvim glupavim pričama.

— Adios, doktore — rekao je Vels značajno naglašavajući reči, ostavši hladan i ozbiljan dok je lekar izlazio. Zatim se obratio Džejku Genu. — Pa, Džejk, stari moj, ovaj put zamalo što nisi poginuo. Šta te je, do đavola, nagnalo da to izvedeš?

Gen je pokušao da progovori, ali mu je iz grla izašlo samo suvo hrapavo krčanje. Prstom zdrave ruke pokazao je prema bokalu sa vodom. Natan je nasuo vodu u čašu i prineo je ranjenikovim usnama. Ovaj je pohlepno otpio nekoliko gutljaja.

— Sad je bolje — progovorio je hrapavim glasom. — Ted... štalar je moj prijatelj. Došao je i rekao mi da Bret odlazi iz grada, ali da se malo zadržao popravljajući polovno staro sedlo koje je kupio. Pomislio sam da je to možda previše dobra šansa da bi je čovek smeo propustiti... i pomislio sam da će to biti način da uštedimo novac. Uzeo sam svoju pušku i sa druge strane se popeo na tavan. Bret me nije primetio. Na nesreću, u mutnom nejasnom svetlu nisam dobro video kako bih mogao da ga pogodim, to je sve. U suprotnom, ne bismo sada morali da razmišljamo o Dinu Valisu.

Vels je klimnuo glavom i stisnuo usne. Natan se samo pogladio rukom po vilici.

— Pa, pokušaj je bio vredan truda, Džejk, i mi znamo zašto si ti tako postupio. I ja bih učinio isto da je umesto tvoje trgovine izgoreo moj salun. Kao što si rekao, još uvek moramo razmisliti o Dinu Valisu. Samo, sada više nemamo šta da razmišljamo. Poslali smo čoveka u Gan Hil da ga dovede.

Gen je razrogačio oči. — Znači da ćemo ga angažovati?

— Ništa nam drugo ne preostaje — rekao je Vels odsečno. — Nema više smisla prići Bretu i ponuditi mu da promeni strane jer je već zapalio tvoju trgovinu. Očigledno da namerava da do kraja zaradi novac koji su mu Kar i Benks platili. Prema tome, moramo ga eliminisati; to je jedini siguran put. Din Valis će ga srediti. U ovoj pokrajini on je ubedljivo najbrži revolveraš. Kada sredi Breta, možemo mirno sačekati i pobrinuti se za Kara i Benksa. Posle toga možemo krenuti na Karolinu Kar — začutao je i pogledao najpre Gena, a onda Natana. — Ja nisam od onih koji rado troše novac potreban za druge stvari, ali kažem vam jedno: ako ne uzmemo taj hotel pod kontrolu u vrlo kratkom roku, ovaj grad može ugroziti još jedan požar.

Natan je digao obrve i ćutke napucao usne. Gen je klonuo u postelji, upinjući se da oči zadrži otvorene. Njegova poslednja misao, pre nego što je zaspao u dremež, bila je da će, iako njegov pokušaj nije uspeo, sa Bretom uskoro biti završeno... i ta misao mu se sviđala.

— Kad računate da će Valis stići ovamo, Tede? — zapitao je Natan.

— Sutra... i jedan čas posle toga Vako Bretu uzimaće meru za mrtvački kovčeg.

VII

Kada se jednom pronese glas da je neki čovek brz na revolveru, onda on za kratko vreme postaje meta svakog revolveraša željnog slave. Usijane glave svih mogućih kalibara kao da sa svih strana izviru da bi sebi stekli ime.

Valis je dugo vremena živeo u toj pokrajini. On je bio neobičan čovek, tip usamljenika zašao u petu deceniju života, prerano posedele kose i usana tankih kao oštrica brijača. Na glavi je uvek nosio šešir sa plitkim temenom i ukrasnom trakom od zmijske kože pričvršćenom za šešir srebrnim ukrasom u obliku zmije spremne za skok. Bio je to simbol njega samog: čoveka uvek spremnog da potegne i ubije po nečijem nalogu ili po navici.

Njemu nije bilo važno gde je spadao čovek koji mu je plaćao, sa ove ili one strane zakona, ukoliko mu je za uslugu plaćao dobro. U Ebilinu, Dodžu, Vičita Holsu, tvrđavi Larami i Vahu nosio je šerifsku značku. Dok je tu značku nosio, pošteno je zaradivao svoju platu, mada je bilo i takvih koji su pričali da svoj revolver koristi češće nego što je to potrebno. Neki su pričali da je mnoge sukobe mogao rešiti pesnicama ili udarcem revolvera po glavi, ali da je Valis više voleo da svoju žrtvu pošalje pravo na But Hil.

Valis je, međutim, smatrao da na Zapadu ima već dovoljno neprijatelja i da mu nije potrebno da stvara još novih, koje bi sa mržnjom u glavi i srcu puštao da slobodno šetaju oko njega i pružao im šansu da mu iz zasade opale metak u leđa. Ne, njegova je računica bila da je daleko bolje izazvati obračun i direktno ubiti svog protivnika. To je možda sa njegove tačke gledišta bilo razumno. Bila je to njegova sigurnost.

Mada je život prema njemu bio dosta surov, Valis je imao sreće da doživi svoje godine. Preživeo je više od devetnaest rana dobijenih u obračunima i na granici je bilo ljudi koji su tvrdili da će ga dvadeseta odneti pod zemlju. No, ni-

je bilo mnogo onih koji su se na to smeli kladiti. Valis je bio živa legenda i to ne samo zahvaljujući svojoj brzini i veštini. Neki su smatrali da je neuništiv i da mu jedan indijanski vrač preorekao da će umreti u postelji u dubokoj starosti. Bila to istina ili ne, Valis ju je koristio kao svoj nevidljivi zaštitni znak.

Do sada mu je uspjelo da nadživi većinu revolveraša svog doba i zato su mnogi smatrali da u toj priči ima istine.

U međuvremenu, Valis je sebi pribavio veliki ugled u Gan Hilu. Bio je najmljden da se suprotstavi jednoj grupi grubijana i nasilnika, koji su suviše dugo terorizali grad. Izvestan broj građana Gan Hila udružio je snage i novac, i poslao po Valisa. On je došao, osmotrio situaciju i izašavši na ulicu, izazvao celu bandu. Tridesetak sekundi kasnije nasilnici su ležali razbacani po ulicama Gan Hila mrtvi ili na umoru, a on je vratio revolver u futrolu i ušao u salun, gde je naručio piće.

Učinio je samo jednu grešku; u bandi je nedostajao jedan čovek. Bili Džoe Rajli, mlađi brat vođe bande sa zakašnjenjem je stigao u grad. Njegov konj je počeo da hramlje i ostali su ga ostavili da se domogne grada kako najbolje zna.

Nezadovoljan takvim njihovim postupkom, Bili Džoe se zadržao pored reke, pecao izvesno vreme, a zatim legao da odspava sve dok ga pljuskanje vode nije probudilo. Trgao se raspoložen da pripuca na onoga ko je mutio vodu, ali kada je provirio između grana, ugledao je jednu indijansku devojkicu koja je prala rublje malo uzvodno.

Bili Džoe se oburio na nju kao oluja, pretukao je, silovao i ostavio da polumrtva leži delom u vodi a

delom na obali. Zatim se što je brže mogao uputio u Gan Hil, željan da se pohvali svom starijem bratu i ostalim banditima. Kad budu čuli za njegov uspeh, oni se prema njemu neće više ponašati kao prema detetu.

Kada je stigao u grad, on je umesto svojih prijatelja naišao na njihove leševe, koje su građani nosili u kapelu. Zahvaljujući životinjskom instinktu, on je ostao prikriven dok nije saznao šta se desilo.

Bili Džoe je bio sve i svašta, ali nije bio kukavica, i imao je jako razvijen osećaj krvne veze; odlučio je da osveti svog brata i ostale članove bande.

Mlađi Rajli nabavio je sebi kratku dvocevku i postavio zasedu u aleji pored saluna u kojem je Valis odseo. Te večeri ugledao je Valisa, koji je šetao glavnom ulicom. Bili Džoe je uzdržao nestrpljenje i pustio Valisa da pride sasvim blizu, i tek onda digao dvocevku. Hteo je da bude sasvim siguran. Nije ga brinulo što će sukobom sa Valisom steći glas i slavu, želeo je samo da Dina Valisa vidi mrtvog, lica raznetog snopom teških olovnih kuglica.

Bili Džoe je pažljivo nanišanio, ali je obarač puške bio previše osetljiv i puška je opalila nešto ranije nego što je on mislio. Video je kako je Valisova leva ruka odletela od trupa i kako je revolveraš pao na kolena.

Hitac je ošamutio Valisa i jedan trenutak on je bio bespomoćan, nesposoban da misli ili takne revolver. U tom trenutku Bili Džoe Rajli izašao je iz ulice, sa kratkom dvocevkom oslonjenom na kuk i zapetim obaračem na drugoj cevi. Zverski stisnutih zuba, mlađi ubica je držao prst na obaraču.

Ali pre nego što je ispalio drugi

hitac, Valis je ugledao ubicu i fenomenalnom brzinom instinktivno potegao revolver. No, nije bio dovoljno brz da prestigne obarać puške koji se već spuštao i trzaj pucnja pomerio je Bili Džoa tek toliko da Valisov hitac promaši. Snop olovnih kuglica pogodio je revolveraša u vrat i razneo njegovu glavu i deo grudi u sitnu kašastu masu.

Skoro ogluveo od treska dvocevke, Bili Džoe se jedva pribrao i trepući se zagledao u bezglavu revolveraševu lešinu. Sa svih strana dotrčali su građani i zastali, najpre prestravljeni užasnim prizorom, a onda zaprepašćeni pojavom mladog ubice koji je još uvek u ruci držao pušku.

— Gospode bože! — uzviknuo je jedan građanin. — Ubio je Valisa spreda — upola otvorenih usta zagledao se u Bili Džoa.

— Nije ga ubio s leđa.

— Hoćeš li da kažeš kako ga je tukao u časnom obračunu, je li, Džebe? — zapitao je treći.

Sve oči okrenule su se ka Bili Džou i mladi ubica se gordo isprasio do svoje punc visine. •

— Valis je ubio mog brata i moje prijatelje — rekao je. — Nije mogao tek tako da prođe. Sačekao sam ga, izazvao sam ga, i ovo je rezultat — pokazao je obezglavljen leš i naglo se nasmejao. — Mislim da je onaj indijanski vrač pogrešno prorekao kako će Valis umreti.

— Čuo sam dva pucnja iz dvocevke — rekao je jedan građanin. — U dugačkom razmaku. Meni to ne izgleda kao pravi pošten obračun. Je li neko video dvoboj?

Niko se nije javio.

— Onda ćete morati da prihvatite moju reč, zar ne? — rekao je Bili Džoe nabusitim glasom, šarajući pretećim očima po gomili gra-

dana. — Naravno, ako mislite da sam Valisa sačekao u zasedi, koji od vas će imati smelosti da me iskuša? Ima li dobrovoljaca? Da li neko želi da se ogleda sa mnom?

Naravno niko to nije želeo i gradom se brzo proširila novost: Bili Džoe Rajli je u obračunu ubio Dinu Valisa. Posle toga, mladić se počeo šepuriti po gradu uživajući što vidi da mu se ljudi sklanjaju s puta. Svuda sa sobom nosio je dvocevku koja je postala njegov simbol. Dvocevka i nova nadgrobna ploča na groblju, na kojoj je pisalo: „Din Valis, revolveraš. Ubijen od strane Bili Džoe Rajlija u Gan Hilu 25. juna 1880.”

Ta nova nadgrobna ploča bila je prva stvar koju je Hovi Toler zapazio kada je dojahao iz Rendondoa. Izustio je kletvu i osetio grč u želucu. Šta sada da radi? Vels i Natan su ga poslali u Gan Hil sa ovlašćenjem da Dinu Valisu ponudi tri hiljade dolara da dođe u Redondo i sredi Vakoa Breta.

A Valis je bio mrtav. Šta bi u takvoj situaciji trebalo da uradi, pitao se on?

Sedeći na konju zagledan u nadgrobnu ploču, Hovi Toler je skinuo šešir i počeo se po glavi. Moraće da nade neko rešenje.

•

Kada je voz počeo da usporava, Čak Kar je već bio na platformi. Na sebi je imao odelo koje je nosio kada je bio uhapšen i ono je sada visilo na njemu kao tude. Rađeci pod najtežim uslovima u zatvoru, izgubio je po njegovom mišljenju bar dvadesetak ili više kilograma.

Još dok je voz bio u pokretu, on je skočio na peron i pohitao u susret železničkom službeniku.

— Hej, ortaće — izustio je bez predaha. — Imate li ovde u gradu lekara?

Sredovečni železnički službenik digao je glavu sa reda vožnje koji je pažljivo čitao.

— Imamo, mladiću. Zar nešto nije u redu?

— Moj saputnik je... vrlo mu je loše. Hteo bih da ga lekar pregleda pre nego što sednemo u dilažansu za Redondo.

— Doktorova kuća je na drugom kraju grada, a voz polazi dalje za dvadesetak minuta. Ako silazite da biste se ukrcali na dilažansu, onda dovedite vašeg saputnika u moju kancelariju, gde može ostati dok vi dovedete lekara.

— Mnogo vam vdhala.

Čak Kar je potrčao nazad do voza i popeo se u vagon. Slim Benks je sedeo skljojkan na sedištu pored prozora, bleđ i iscrpljen, sa krpom na ustima. Pogledao je svog druga sjajnim grozničavim očima.

— Sve će biti u redu, Slime. U gradu ima lekar, a šef stanice je rekao da možeš ostati u njegovoj kancelariji dok ja dovedem doktora. Možeš li da hodaš?

Benks je klimnuo glavom, ali je ustao tek uz Čakovu pomoć. Odelo na njemu visilo je kao da pripada čoveku dva puta veće težine od njegove, što je i bilo tačno. Jer, od momenta kada je uhapšen pa do izlaska iz zatvora, Slim Benks je izgubio skoro trideset kilograma.

Šef stanice je bio vrlo uslužan i videvši Benksa, prišao je da pomogne Karu. Obojica su spustili bolesnika na stolicu, a onda je bivši osuđenik pohitao da dovede doktora dok je železničar otvorio malu bocu sa viskijem i nasuvši jednu čašu, pružio je Benksu. Ovaj je klimnuo glavom u znak zahvalnosti, uzeo je drhtavom rukom i sručio je u grlo. Od žestokog pića on

se zakašljao i železničar se namrštio kada je na maramici ugledao mrlje krvi.

— Bolje... razbijte ovu čašu — posavetova ga Benks između dva napada kašlja i šef stanice je klimnuo glavom i bacio čašu kroz prozor.

— Dug je put do Redondoa, mladiću — rekao je tiho.

Benks ga je pogledao grozničavim očima.

— Moram stići tamo, amigo, po svaku cenu.

Šef stanice ga je sažaljivo pogledao i lagano zaklimao glavom.

— Mora biti da te na to goni neki vrlo jak razlog. Nadam se da ćeš uspeti, prijatelju.

Kada je doktor stigao, trebalo mu je nepun minut da pregleda Benksa. Ispravio se ozbiljnog lica. Bilo je očigledno da traži pogodnu reči. Benks je pružio mršavu ruku i uhvatio doktora za rukav.

— Nemojte se truditi, doktore. Ne morate tražiti način da mi olakšate. Znam da umirem. Ono što želim da znam, to je koliko mi je po vašem mišljenju još preostalo?

Lekar je pogledao Kara i zapazio njegovo umorno lice, istrošeno telo, dronjavo odelo, ogrubele žuljevite ruke i klonula ramena. Pogledao je i Benksa i na njemu uočio još izrazitije simptome teškog života.

— Da, doktore, obojica smo upravo pušteni sa robije — rekao mu je Kar.

Doktor je klimnuo glavom. — Kar i Benks. Čuo sam o vama. Obojica ste dobili plućnu groznicu i otpušteni ste pre isteka kazne.

Kar je klimnuo glavom.

Doktor je nabrao obrve. — Pa, vi se mnogo bolje držite nego vaš prijatelj, mister.

— Nisam ja važan — rekao je

Kar tiho, ali sa prizvukom oštine u glasu. — Kako je moj prijatelj?

— Nije dobro — rekao je lekar lupkajući se vrhom stetoskopa po zubima. — Ako bih ga smetio u ambulantu, možda bi...

— Ne — rekao je Benks i istog trenutka zahvatio ga je napad kašlja. Kada se umirio, odmahnuo je glavom i progovorio držeći krpu na ustima. — Ne, doktore, sa mnom je svršeno, ali pre nego što odem na onaj svet, moram da obavim još jedan posao. Moram ostati na nogama još nekoliko sledećih dana. Morate mi pomoći... dajte mi nešto...

— Vi ste potpuno poludeli — prasnuo je lekar. — Jedva se držite na nogama, a vaš prijatelj mi kaže da nameravate da otputujete popodnevnom diližansom. Tako ćete se ubiti, čoveče. Tačnije rečeno, ako se ukrcate na tu diližansu, bićete sigurno mrtvi pre nego što stignete u Redondo.

Benks je molećivo pogledao Kara i ovaj je grubo zgrabio lekara.

— Doktore, on je prošao kroz pakao. Bio je među dvadesetoricom najtežih osuđenika. Tamo je dobio plućnu groznicu, u međuvremenu mu je žena umrla, a njegov biznis je uništen. Posle svega toga preostalo mu je da uradi samo jedno i ja nameravam da mu u tome pomognem. Želim da mu i vi pomognete. Je li vam to jasno?

Kar je ubilačkih očima pogledao lekara, koji je trgao ruku i ustuknuo jedan korak. Lekar je liznuo jezikom suve usne i progutao pljuvačku.

— Pa... možda bih mu mogao dati nešto što bi ga održalo... ali to je ludo. Mogao bi da poživi još prilično ako bi samo pristao da se leči. Mogao bih ga nedeljama održati u životu, ali za to je potreban odmor i...

— Uštedite sebi reči, doktore — presekao ga je Kar. — Dajte mu nešto što će ga izvesno vreme održati na nogama. Njemu nije važno da li će umreti, samo ako pre toga uspe da obavi ono što je naumio.

Lekar je duboko uzdahnio i žalosno zavrteo glavom, a onda uzeo svoju torbu, izvadio otuda nekoliko flašica i staklenu menzuru. Dok je on odmeravao količine i sipao ih u jednu tamnu bočicu da bi ih konačno dobro promućkao, Kar je prišao Benksu, klonulom u stolici.

— Dovešću te tamo, Slime — rekao je kao da se zaklinje. — Dajem ti reč da ću te dovesti.

Benks je umorno klimnuo glavom i odmah zatim obuzeo ga je novi napad kašlja.

•

Džejk Gen se osećao znatno bolje. Rana ga je još uvek bolela, ali se više nije plašio da je u pred-soblju smrt. Odjednom, on je postao svestan toga gde se nalazi i šta se sa njim dogodilo.

Ruka i povređeni prsti bili su mu još uvek čvrsto ufačlovani, a leva strana grudi pekla ga je kao da mu je neko na nju pritisnuo vrelo gvožđe, ali bio je u stanju da se pomeri i da se u krevetu namesti u udobniji položaj.

Sunce je prodiralo kroz prozor i sa svog ležaja mogao je da vidi deo ulice. Sviđalo mu se što se nalazi u stanu Teda Velsa. Tako je za njih trojicu bilo lakše da se sastaju i da skuju planove u vezi sa Bretom.

Vels i Natan su, naravno, bili u pravu. Jedini put koji im je preostajao bio je da Dina Valisa angažuju da smakne Vakoa Breta. Kara i Benksa takođe, kada se eventualno pojave u gradu.

Odjednom je zainteresovano protoglio vrat da bi pogledao kroz

prozor. Učinilo mu se da je prepoznao jednog konjanika na umornom konju. Ličio mu je na Hovija Tolera. A taj konjanik bio je sam.

Gen je naorao čelo i zabrinuo se. Do vruga, trebalo je da Hovi Toler dovede Valisa. Može biti da Valis nije mogao da dođe. Možda uopšte neće ni doći. Do davola! Sve je zavisilo od tog revolveraša. Ako on nije bio slobodan ili jednostavno nije bio zainteresovan, šta im je onda preostalo da urade?

Mučio se sa tim mislima dobrih pola časa pre nego što su se vrata konačno otvorila i u odaju ušli Ted Vels i Roj Natan. Gen je odmah uočio njihova ozbiljna, smrknuta lica.

— Video sam da se Hovi vratio sam — rekao je promuklim, rascepljenim glasom. — Šta se desilo?

— Valis je mrtav — rekao je Vels kratko i primetio da se Gen trgao kao da mu je neko opalio šamar. — Ubijen je u obračunu nekoliko časova pre nego što je Hovi došao u Gan Hil.

— Gospode bože! To nas onda ostavlja na niskim granama, zar ne?

— Izgleda da Ted ne misli tako — rekao je Natan progovorivši po prvi put otkako je ušao — ali ja mislim.

Gen je pogledao jednog pa drugog.

— Šta se desilo sa Valisom? Ubijen s leđa?

— Po Hovijevoj priči nije. U Gan Hilu su mu ispričali da ga je neki Bili Džoe Rajli izazvao i udesio hicem iz dvocevke.

— Nikad nisam čuo za tog Bili Džoa, ali ako mene pitate, ubiti čoveka iz dvocevke meni ne liči na pošten obračun.

— Ljudi u Gan Hilu misle da je ipak tako bilo. Kažu da je Bili

Džoe izazvao Valisa jer je ovaj pre toga ubio Bili Džoevog brata i njegove prijatelje. Valis se mašio revolvera, a Bili Džoe je potegao dvocevku i spalio obe cevi. Jednostavno je otkinuo Valisu glavu sa ramena.

Gen je tiho zviznuo.

— I zbog čega vi mislite da sada nismo prepušteni sami sebi?

— Pa, Bili Džoe Rajli je sada najbolji revolveraš u ovom kraju, je li tako? — upitao je Vels. — Jedan Hovi Toler nije znao šta da radi. Mi smo ga poslali sa tri hiljade dolara da angažuje Valisa. On je tamo zatekao samo Valisov grob. Računajući da nam je revolveraš preko potreban, a pošto je Bili Džoe ubio Valisa, pomislio je da bi to trebalo da znači kako je Bili Džoe bolji od Valisa, je li tako?

Gen je nabrao čelo.

— Shvatam Hovijeva razmišljanja — digao je glavu odjednom uznemiren. — Nećete valjda da kažete kako je pozvao ovamo tog Bili Džoe Rajlija?

— Baš to je učinio — potvrdio je Natan — i meni se čini da je taj čovek suviše veliki rizik za ono što treba da platimo. Mi ne znamo nije li on smakao Valisa iz zasede. Priče o obračunu su obično uvek preterivanja i uvek se nađe mnogo tih koji su za čašicu pića spremni da se zakunu kako su videli ovo ili ono. Mislim da je dosta riskantno angažovati tog Rajlija za sukob sa Bretom. Videli smo već šta Bret može.

— Ako još uvek ulažem mojih hiljadu dolara, hteo bih da budem siguran šta taj Bili Džoe može da uradi — rekao je Gen.

Vels je digao ruku.

— Saslušajte me — začutao je za trenutak. — Nešto mi je došlo na um. Može biti da je Valis bio naj-

bolji, ali bio je i opštepoznat. Da smo ga doveli ovamo, Bret bi bio oprezan — ponovo je začutao i osmehnuo se. — Bili Džoe možda jeste, a možda i nije dobar kao Valis, ali niko, uključujući Breta, nije o njemu ništa čuo. Bret neće ništa posumnjati. To će pomoći Bili Džou da ga iznenadi i sa dvocevkom koju obično koristi, nema mnogo nade za Breta da će izaći živ iz njihovog sukoba. To je razlog što sam rekao da nismo pali na niske grane.

Gen se pridigao na jastuku i zamislio se. Natan je izgledao zabrinut, ali konačno je Gen priznao da u tome što je Vels rekao ima dosta logike.

— Do đavola! Tede — rekao je. — Čini mi se da si pogodio cilj. Rajli je nepoznat i može uhvatiti Breta na prepad. Hoću da kažem, on ne mora da misli na svoj ugled. I nas se to ništa ne tiče. Ako hoće, može ga ubiti s leđa ili bilo kako. Važno je da ga napuni olovom i da ga složi na glavnoj ulici. Redonda.

VIII

Ljutnja na samog sebe i na lukavu sudbinu koja mu je neprekidno nameštala klopke, već dani-ma se skupljala u Holideju i dostigla vrhunac zbog činjenice da se protiv svoje volje našao vezan za taj suludi mali grad u kojem ga ništa nije zadržavalo. Naravno, sem nedostatka konja, jer ga zaista ništa drugo nije interesovalo osim možda lepuškaste Karoline Kar, ali to je on sebi odbijao da prizna.

Samo jednom ili dva puta u toku njegovog pustolovnog života na Dalekom zapadu desilo mu se da bude toliko priklješten nedostatkom novca. Nije mogao da predvidi ranjavanje Boba Kejna u River Plejsu, a sada ga je zadesila i ne-

volja da mu konj bude ubijen. Istina, bilo je bolje što je metak pogodio konja a ne njega, ali sada je trebalo čekati dok novac iz Dalasa stigne u Redondo, a čekanje je bilo nešto što je najviše mrzeo.

Holidej je odjednom promrmljao. — Neka ide do đavola — pri čemu nije bilo jasno na šta je mislio, a onda je dograbio šešir i pošao niz stepenice. Karolina Kar je sedela na svom mestu u predvorju i on je u prolazu kratko klimnuo glavom. Izašavši napolje, pohitao je prema telegrafskom birou i uz put zapazio jednog mladog čoveka pretećeg oštrog pogleda, koji je jahao ulicom sa dvocevkom u krilu. Pustolov ga je uzgred pogledao, ali se odmah namrštio; taj čovek mu je bio poznat, ili mu je možda taj tip ljudi bio poznat.

Signal za opasnost zazvonio je negde u Holidejevoj podsvesti i dok je konjanik prolazio, on je okrenuo glavu da ga bolje pogleda. Ne, zaključio je, ne poznaje ga, ali taj čovek je zaista ostavljao utisak opasne zverke. Imao je u sebi nečeg nadmenog i odbojnog, sedeo je izazovno u sedlu i sa prezirom gledao prolaznike.

Taj mladi čovek doneće nekome nevolju, pomislio je Dok Holidej nastavljajući put ka telegrafskom birou sa namerom da pošalje telegram u Dalas.

*

Do tada je Bili Džoe Rajli uverio sebe da je Dina Valisa ubio u poštenom obračunu. Tolikom broju ljudi ispričao je kako je slistio legendarnog revolveraša, kako se suočio s njim dvocevkom protiv „kolta“, da je i sam počeo verovati kako se sve zaista tako odigralo. Osećao se visok do neba i uživao je u tome što prolaznici, bojeći

se da mu pogledaju u oči, kradomice bacaju poglede ka njemu i brzo odlaze svojim putem. Postao je zverka i nameravao je da to i ostane.

Imao je uputstvo da ostavi konja u gradskoj stali i da stalara zapita gde se nalazi salun. Trebalo je da ga stalar posle toga odvede sporednim ulicama do zadnjeg ulaza u salun.

Bili Džoe je tako dospeo do jednog hladnjaka pokrivenog vinovom lozom, gde je sreo Hovija Toleru.

— Zdravo, Bili Džoe — rekao je nervozno Toler. — Drago mi je što si stigao. Uđimo, ostali već čekaju.

U sobi na vrhu stepeništa Vels i Natan su upoznali Bili Džoe Rajlija i nijedan od njih nije bio impresioniran njegovim sićušnim rastom, ali su obojica prepoznali ubilački sjaj u njegovim zlim očima.

— Želimo da nas oslobodiš tog Breta što pre možeš — rekao mu je Vels — ali je ipak važnije da u žurbi ne napraviš nekakvu grešku. Nije potrebno da to bude uobičajen častan obračun, mi na tome ne insistiramo. Kako ćeš to izvesti, prepuštamo tebi. Platićemo ti dve hiljade sada a hiljadu kasnije, kada posao bude završen. Je li to u redu?

— Mislim da jeste — rekao je Rajli. — Opišite mi tog Breta.

— Visok, tamne, skoro crne kose, kicoški odeven, nosi kravatu, karirani sako i fine svetle pantalone, a ispod sakoa nosi „kolt“ sa drškom od slonovače, ne suviše nisko pripasan. Ali, ne zavaravaj se — Natan je nabrao obrve i pucnuo prstom. — On je u stanju da smakne čoveka dok trepneš.

Rajli je lagano zaklimao glavom.

— Video sam ga kada sam dolazio u grad. Prošao je pored mene i ja sam ga pogledao, ali nisam hteo da pomisli kako je nešto po-

sebno. Osvrnuo se za mnom da me dobro zagleda. Video sam to u izlogu.

Vels i Natana su se zgledali.

— Da, ali njegovo ime nije Bret — rekao im je Rajli uživajući u izrazu njihovih zaprepašćenih lica. — On se zove Holidej. Dok Holidej. Opasan revolveraš i pustolov, ako to niste znali.

Iz Natanovog i Velsovog lica nestalo je poslednje kapi krvi.

*

Pri povratku sa telegrafa, Holidej je svratio u salun na piće. Kada je prsima raskrilo leptir vrata i prišavši šanku naručio viski i pivo, u odaji je zavladała tišina. Dok je uzeo svoje piće i otišao da sedne za jedan sto u uglu.

Ukoliko mu pre Vajat Erp pošalje novac koji je tražio, utoliko bolje, pomislio je. Ako bude imao sreće, telegrafski odgovor može stići već sutra i on će u banci uzeti novac, kupiti konja ili uskočiti u dilžansu ako ona slučajno naiđe i napustiti grad.

Činilo mu se da ga je sudbina još jednom bacila u nemirne vode. Karolina Kar i njen mladi brat želeli su da po svaku cenu bude na njihovoj strani. Vels i njegovi ortaci želeli su mu smrt. A on sam želeo je samo da ga svi ostave na miru.

Holidej je završio svoj viski i počeo da pijucka pivo. Njegov sto nalazio se pored zida na kojem je postojao izlaz u bočnu ulicu. Krajikom oka primetio je da su se vrata otvorila i on je instinktivno spustio ruku bliže drške revolvera i pogledao ka vratima.

U odaju su ušla dva čoveka, ali su obojica nastojali da izgledaju kao da nisu došli zajedno. Jedan od njih bio je Bili Džoe Rajli. Nji-

šući se u ramenima, prišao je šanku i stavivši šakom novac na tezg, zatražio viski. Drugi čovek bio je Hovi Toler, krupan, snažan, ali ne suviše pametan, čovek sa priličnom predistorijom nasilja iza sebe. Pet godina on je bio izbacivač pijanih gostiju iz Natanovog saluna i njegovo lice bilo je dokaz da mu u tom poslu nije sve išlo onako kako je hteo. Jedno uho bilo mu je zadebljano i unakaženo; nos slomljen toliko puta da je Hovi disao sa malo otvorenim ustima. To mu je davalo blesast izraz lica, ali su mnogi ljudi uvideli da se ne isplati praviti šale u vezi sa tim. Hovi Toler je znao da barata pesnicama i da svakog protivnika pošalje u bolnicu na nekoliko nedelja.

Holidej ga je znao samo kao jednog od Natanovih ljudi i jedva da je Tolera dva puta pogledao; interesovao ga je Bili Džoe. Još uvek nije mogao da ustanovi da li je tog mladog čoveka ranije video ili ne. Izgledao mu je poznat, ali ipak je bio suviše mlad da bi u Holidejevoj podsvesti bio toliko duboko zakopan. Pustolov je izvadio kutiju sa cigarama i ne skidajući oka sa Rajlija, počeo da kopa po svom sećanju.

Hovi Toler se pomerio niz šank bliže Rajliju i nagnuvši se preko tezge, nešto tiho rekao kelneru. Ovaj se iznenadio i bacio kratak pogled prema Bili Džou. Pobledeo je i Toler je zažmirio pružajući ruku da uzme piće kojim ga je poslužio. Holidej je pažljivo pratio šta se događa i malo zatim kelner je nešto šapnuo svom pomoćniku, koji je takođe iznenadeno pogledao Bili Džoa.

Mladi došljak je nečim privlačio njihovu pažnju i Holidej je želeo da zna šta je to. Zapazio je da ga Rajli posmatra u ogledalu i da je brzo skrenuo pogled kada je Holi-

dej to uočio. Hovi Toler je ispio svoje piće i pošavši pred šank, uputio se ka vratima iza njega. Bili Džoe je takođe ispio piće, poručio još jedno i isпивši ga jednim gutljajem, pošao ka izlazu ne pokazavši nameru da piće plati.

Pogled na njega s leđa pokrenuo je nešto u Holidejevom sećanju. Sa još nekoliko godina više, taj čovek bi ličio na nekoga sa kim se sukobio u Koloradu. Holidej je ustao i sa raznim časama prišao šanku.

— Da napunim? — zapitao je konobar.

— Samo pivo — rekao je Holidej i kada je konobar nasuo piće i stavio ga pred njega, on je kao uzgred dobacio. — Ko je ovaj čovek? — upitao je pokazavši glavom ka leptir vratima.

— Zove se Bili Džoe Rajli — rekao je konobar, očigledno željan da odmah proda novost koju je saznao od Tolera. — On je taj koji je u Gan Hilu sredio Dina Valesa... U poštenom obračunu...

Holidej je nabrao obrve. Ime Rajli mu je poznato zazvučalo. Hondo Rajli bio je vođa bande pljačkaša koji su godinama pustošili severni Teksas. Ne u jednoj prilici imao je prilike da čuje o Starom Rajliju, Hondovom ocu.

U to vreme Bili Džoe je verovatno bio derle i Holidej nije mogao da primi kao istinu da je taj nezreli kepec ustrelio revolveraša Valisove reputacije... i to u poštenom obračunu. To je bez dvoumljenja rekao konobaru.

Ovaj je samo slegnuo ramenima. — Na vašem mestu ja bih tiše govorio, mister. Znam da ste brzi na revolveru jer sam vas video u akciji, ali Valis je bio najbrži.

— Zbog toga i ne verujem da ga je Bili Džoe Rajli sredio na pošten način.

— Znam samo ono što sam čuo — rekao je barmen naginjući se preko šanka. — Od čoveka koji je video kako se to odigralo.

Holidej je nabrao obrve. — Od Hovija Toleru?

— Da, od njega — rekao je konobar. — Želite li da znate pojedinosti?

— Interesovalo bi me — rekao je Holidej i rukom dao znak barmenu da i sebi naspe piće.

U istom momentu zapazio je da su kroz vrata iza šanka izašla dvojica ljudi, a iza njih je ugledao Toleru. Na licima dvojice ljudi kao da je pisalo da su salunski čuvari reda i izgledalo je kao da su posli na dužnost. Jedan od njih zastao je blizu Holideja, a drugi je pošao malo dalje. Obojica su pokretom ruke zatražili od konobara da ih posluži i ovaj je to učinio, a onda se vratio Holideju.

— Sad ću vam ispričati tačno onako kako sam čuo — rekao je konobar i srknuo pivo.

Holidej se bez reči naslonio udobnije na šank.

Hovi Toler je žurno izašao iz saluna i pošao ka mestu gde ga je Rajli nestrpljivo čekao. Toler je nosio Rajlijevu dvocevku i mali paketić. Mladi ubica je zgrabio pušku od njega i pokretom glave pokazao na paket.

— Je li tu sve što sam tražio? — zapitao je nabusito.

— Sve. Udesio sam sa dvojicom momaka da Holideja izvesno vreme zabave... a isto tako i Karolinu Kar.

Pokretom glave pokazao je prema hotelu, u koji je tog trenutka ulazio mali pegavi dečak.

Kada je dečaćić prljavog lica sa obezoružavajućim osmehom, držeći u ruci kartonsku kutiju i zamašćen komad papira, ušao u pred-

vorje, Karolina je bila zauzeta svojim knjigama.

— Dobar dan, gospodo Kar — rekao je dečaćić piskavim glasom. — Skupljam novac za klavir za našu školu. Učitelj želi da učimo pevanje i sviranje, i sa poslovnim ljudima u gradu dogovorio se da na svaki sakupljeni dolar od njih dobije još jedan dolar. Da li biste se vi potpisali na ovaj list i dali sada neki prilog? Obećana je nagrada onome ko najviše sakupi.

Karolina se osmehnula i uzela papir iz dečakove ruke.

— A kakva nagrada, Tomi?

Dečak se osmehnuo i otkrio zube u kojima je nedostajalo dva-tri komada.

— Kutija ušećerenog voća, koju daje mister Gen — odmah zatim on se uozbiljio. — Njegova trgovina je izgorela, ali učitelj kaže da će on ipak dati nagradu. Hoćete li da potpišete, misis Kar, molim vas? I da date prilog?

Karolina se ponovo osmehnula.

— Po izgledu tvojih zuba čini mi se da si već jeo dosta slatkiša, Tomi, ali...

Začutala je i stavila svoje ime na papir.

— A sad pričekaj malo ovde dok odem da donesem moju tašnicu.

Čim je Karolina ušla u svoje odaje kroz vrata iza gostinske lože, Tomi je pritrčao ulaznim vratima i nekoliko puta frenetično mahnuo rukom Toleru i Rajliju. Oni su utrčali u predvorje, tučnuli mali paketić ušećerenog voća u Tomijeve pohlepne ruke i hitro se popeli uz stepenice.

Karolina se vratila tražeći u svojoj kesi neki sitniji novčić i kada je izašla u portirsku ložu, zastala je i nabranih obrva pogledala ka stepenicama. Zatim je bacila kratak pogled na dečaka.

— Je li to neko ušao unutra?

Sa ustima punim lopte ušecerenog voća Tomi je samo odmahnu glavom, nedužnog izgleda zbog širom otvorenih pitomih očiju. Karolina je slegnula ramenima i promrmljala. — Učinilo mi se da sam nešto čula. Lepo, evo, Tomi, jedan četvrtak na ime priloga sada, a pridružiću se opet kada se gradski trgovci budu odazvali pogodnom dolar na dolar. I još nešto. Prestani da jedeš toliko slatkiša pre nego što ti svi zubi poispadaju.

Tomi je pokušao da se nasmeje, ali mu je zasmetala šćerna lopta u ustima i tanak mlaz šćerne pljuvačke koji mu se slivao niz bradu. Karolina je zavrteła glavom, a on je ulepljenim rukama zgrabio papir i kartonsku kutiju sa ušecerenim voćem i pobećao. Ona je uzela sa pulta svoju olovku i privukla sebi poslovne knjige koje je do tada razgledala. Zastala je izvesno vreme zamišljena, još jednom nabrala obrve i pogledala uz stepenice. Učinilo joj se ipak...

Iznad nje Toler i Rajli su stajali kao ukopani ispred vrata Holidejeve sobe. Toler je čvrsto držao jabuku bave. Obojica su sa strepnjom i iščekivanjem gledali u pravcu stepenica. Konačno je Toler odahnuo, lagano i potpuno, a istovremeno je pod oštricom noža brava nečujno popustila. Na oštar škljocav šum obojica su se trgli. Da li je šum bio dovoljno jak da se čuje dole u predvorju? Toler je napeto oslušnuo desetak sekundi, a onda je kratko odmahnuo glavom.

Okrenuo je ručicu i ramenom pritisknuo vrata. Vrata su se otvorila i on i Rajli su stupili u poluzamračenu prostoriju. Toler je zatvorio vrata za njima i ponovo navukao rezu. Papirne zavese bile su navučene i Rajli je prešao preko ođaje do prozora i do pola pustio

da se koturasti mehanizam okrene. Dnevna svetlost preplavila je odađu i on je provirio kroz zatvorena okna.

— Odavde lepo vidim salun — rekao je promuklim šapatom. — Trenutno mi nisi potreban. Motri kroz prozor za slučaj da se Holidej pojavi.

Prilazeći prozoru, Toler se osmehnuo i predao Rajliju u ruku paket omotan smeđim pak-papirrom, a ubica je svoju dvocevku spustio na krevet.

— Neće se izvesno vreme pojaviti — rekao je Toler. — A kada se ipak pojavi, neće biti mnogo raspoložen za svađu, to ti garantujem.

Rajli se kruto nasmejao i počeo da odmotava paket.

*

Holidej nikako nije mogao da dokuči zbog čega su dvojica salunskih čuvara reda želeli da ga uvuku u tuču, ali je znao sigurno da će u slučaju bitke morati dobro da motri na svoja leđa. Vels, Gen i Natan želeli su mu smrt i zbog toga je morao pretpostaviti da je trapavi pokušaj njihovih plaćenika da ga izazovu i uvuku u borbu možda samo deo plana koji je trebalo da dovede do njegovog ubistva.

U trenutku kada je Holidej prineo čašu sa pivom usnama, gorostasni čuvar reda u salunu naleteo je na Holidejevu ruku. Do tada je konobar već završio pričanje o obračunu između Bili Džoa i Dina Valisa i izgledalo je kao da je snagator samo čekao da konobar završi pričanje pa da pride izvođenju njihovog plana.

Pustolov je ustuknuo korak dalje od šanka i otesao prosuto pivo sa ruku, a onda obrisao bradu nadlanicom. Zatim je bezizraznim

očima pogledao gorostasnog ridokosog snagatora.

— Izvini, druškane — rekao je ovaj sa osmehom. — Ali, ti si zauzeo skoro ceo šank i čovek nema mesta ni ruku gde da stavi.

— Zaista? — rekao je Holidej krajnje mirno. — Pa ako se ne bi gurao, onda bi imao mesta koliko god želiš.

— Hej, čekaj malo, nemoj da se ljutiš — rekao je snagator praveći nedužno lice. — Izvinio sam ti se.

Holidej ga je pogledao iz dna očiju, a onda okrenuo glavu i ponovo pružio ruku da uzme svoje pivo. Tek što je dohvatio čašu, drugi snagator je hitnuo praznu bocu od viskija niz šank i boca je udarila u kriglu, razbila je i poprekala pivo Holideju po rukavu i košulji. Grdosija-snagator, još krupniji nego onaj prvi, zavrteo je bajagi žalosno krupnom bradatim glavom.

— Do đavola! Opet sam zabrljao. Izvini, momče.

Holidej je preleteo pogledom od osmehnutog ridokosog do bradatog snagatora. U odaje je vladala napeta tišina.

— Neko mi duguje pivo — rekao je mirno.

— Ne gledaj u mene — rekao je ridokosi. — Ja nisam prosuo više od nekoliko kapljica. — Raščisti to sa Mičom... ali on ti je već rekao da mu je žao. — Zavrteo je glavom bajagi naivno. — Valjda si dovoljno odrastao da prihvatiš kad ti se neko izvini za svoju slučajnu grešku.

Holideju je bilo jasno da se događaj odvija u pravcu izazivanja tuče i brzo je obojicu svojih protivnika obuhvatio pogledom od glave do pete. Oni su bili obučeni samo u košulje i pantalone, i nijedan od njih nije imao opasač sa revolverom, što naravno nije značilo da su apsolutno nenaoružani, ali

bar tako je izgledalo. Mič je prkosno gledao kao da očekuje od Holideja da od njega zatraži da mu plati prosuto pivo. Ridokosi se glasno zacerkao i prineo čašu piva usnama. Do tog trenutka Holidej je zaključio, da ako su snagatori već resili da ga uvuku u tuču ili čak nešto gore, onda nema smisla da to izbegava. Kad-tad oni će oslavariti svoju nameru, a ovaj trenutak nije bio ništa gori nego neki drugi. Ako se nešto već mora desiti, onda neka se desi što pre.

Kao da ga je ta misao podstakla na akciju, on se odjednom okrenuo i istovremeno izmahnuo rukom. Ruka je pogodila čašu koju je ridokosi već bio prineo usnama i čaša se rasprsnula, a komadi stakla su se zabili napasniku u zube. Pivo se prosulo po njegovom licu i ridoglavi se zateturao pljujući krv i komadiće stakla. Iz posećenih usana i desni linula je krv.

Mič je jurnuo pored šanka i Holidej se okrenuo da ga dočeka stegnutim pesnicama. Odbio je zamah pesnicom koji mu je Mič namenio i zadao mu snažan udarac usred lica. Mič se zateturao nazad istim putem kojim je došao, rušeći rukom čaše i flaše sa glatke površine šanka. Costi su se razbežali, a konobar je nervozno liznuo usne i uzevši ispod tezge držalju za sekiru, počeo njome proteći da maše.

Holidej je odskočio od šanka i okrenuo se da dočeka dvojicu plaćenika. Ruku je spustio do iznad drške revolvera. Crvenokosi je zastao, a Mič se ispravio do pune visine i lagano raširio ruke.

— Hej, do vraga, pa mi nismo naoružani — rekao je žurno. — Nemamo revolvere, Brete.

Iz gomile se začuo žagor i Holidej se ispravio i spustio ruke.

— U redu. Ali da čujem šta imate na umu?

— Šta imamo na umu? — zamumlao je ridokosi. — Pa mi smo ti se izvinili koliko smo mogli. Ti si se razmahao pesnicama, a nama ni na kraj pameti nije bilo...

Ridokosi je očigledno pokušavao da privuče Holidejevu pažnju dok mu se Mič polako privlačio. Pustolov se okrenuo u pravi čas da se sagne i rukom dočeka bocu koju mu je bradonja hitnuo na glavu. Dok se on ispravio, i ridokosi je priskočio, i Holidej je osetio strahšan bol od udara pesnice u predeo bubrega. Noge su mu klecnule, a dah mu je zastao u stisnutom grlu. Holidej se zateturao, a Mič je zverski razvukao usne i otkrio zube u životinjskom pokušaju da Holideju zada udarac kolenom u rebra. Pustolov se izvio kao da je od gume i izbegao udarac, ali je izgubio ravnotežu i pao na jedno koleno. Oslonivši se na ruku, uspeo je da ne padne na pod celom dužinom. No, samo za kratko. Dodatnim trazajem noge ridokosi ga je udario po ruci i izbio mu oslonac. Holidej se pružio na pod posut strugotinom i instinktivno se otkotrljao da bi izbegao udarce čizama usmerene na njegovo lice i telo. No, ipak je primio nekoliko udaraca pre nego što je bio dovoljno daleko da se digne na ruke i noge.

Do tada se već nalazio među stolovima. Digavši se, dočepao je jednu stolicu i hitnuo je ridoglavom u lice. Ovaj je dočekaao bačenu stolicu na ruke i odbacio je u stranu, ali je Holidej iskoristio trenutak kada mu je pažnja bila zaokupljena i vrhom cipele udario ga po cevani. Ridokosi je zaigrao kao mahnit, poskakujući na zdravoj nozi. No, Mič je uspeo da mu zada udarac nogom u podlakticu i Holidej je osetio da su mu prsti na ruci utrnuti i stolica koju je nameravao da hitne na Miča, ispala mu je iz

ruke. Mič je skočio prema njemu i zamahnuo nogom da pustolova udari u trbuh, ali je Holidej ustaknuo, sapleo se i našao se ispod stola. No, nije izgubio prisustvo duha.

Dočepao je nogu stola i digao ga.

U tom trenutku na prevrnut sto naleteo je zahuktali bradonja. U želji da što pre dočepa otkrivenog Holideja, ridokosi je naleteo na svog druga, koji se sapleo preko stola. Njih dvojica su se sudarili kao topovska dušad i odbili se jedan od drugoga. Holidej je to iskoristio da predahne i ustane, i dograbivši jednu stolicu, nasrnuo je na protivnike držeći je ispred sebe. Noge stolice gurnule su jednog od dvojice napadača u grudi i on je mlatajući rukama, pao unazad. Dok Holidej je zatim izmahnuo stolicom i svom snagom spustio je na Mičovu glavu i ramena. Začulo se lomljenje drveta i krckanje slomljene kosti. Mič je kriknuo i zagrenuvši se, pao na kolena pridržavajući levom rukom slomljenu desnu ruku. Udarcem vrhom čizme u slepoočnicu, Holidej je oborio Miča i izbacio ga iz borbe.

Tada je na njega nasrnuo ridokosi, ali je Holidej izmakao u stranu, a zatim priskočio nazad i zadao mu snažan sekući udarac oštricom šake u vrat. Ridan je posrnuo, zateturao se, napregao svu snagu da održi ravnotežu i instinktivno se okrenuo prema Holideju sa pesnicama zgrčenim u gard. No, nije mogao da se odupe Holidejevom naletu. Pustolov mu je, jedan za drugim, zadao nekoliko uzastopnih krošea koji su ga bacili na šank. Oštra metalna ivica dočekala je nasilnika u visini bubrega i on se trgao kao ošinut bičem, no, Holidej mu je istovremeno ponovo zadao dva udarca, ovaj put pesnicama u pleksus.

Od siline zamaha Holidejeve pesnice su skoro do zglavka utonule u stomak ridokosog. Izbijenog, presečenog daha, ovaj se zagrcnuo upola zagušen. Lice mu je postalo crveno, skoro modro, i on se previo u pojasu i poleteo od šanka kao da ga je kopitama udarila mazga. Holidej ga je sačekao sa dignutom rukom i kada mu se ridokosi našao nadomak pesnice, on mu je zadao najpre udarac u vrh brade, a zatim još jedan sekući svong šakom po vratu. Od snage udarca glava ridokosog skoro se okrenula za devedeset stepeni na njegovim ramenima, a od dobijenog svonga u potiljak ostao je bez svesti pre nego što je pao na pod.

Zadihan, nastojeći da povрати dah, Holidej je koraknuo korak nazad i raširenih nogu, da bi zadržao ravnotežu, počeo da masira zglavke na rukama. Osećao se kao da se sudario sa dilažansom u punoj brzini, a bol u predelu bubrega nije mu dopuštao da duboko udahne. Pogledao je dvojicu okrvavljenih, onesvećenih snagatora na podu i jedva se držeći na nogama, prišao polako šanku, naslonio se na metalnu površinu i pokretom glave dao znak konobaru da priđe. Konobar je vratio pod šank držalju koju je držao u ruci i pribrano mu nasuo duplu dozu viskija u čašu. Holidej je pružio ruku i velikim naporom uspeo da mu ruka ne drhti dok je čašu prineo usnama i sasuo je sebi u grlo.

Onda je ugledao Roja Natana, bledog, ozbiljnog, skoro sumornog. Vlasnik saluna stajao je pored zavesom zakriljenih vrata iza šanka. Već sasvim razborit, Holidej je ledenim pogledom odmerio vlasnika saluna.

— Vi ćete... ovaj... morati da platite prilično veliku štetu, mister

— rekao je Natan prekidajući rečenicu. — Čuo sam kad su vam se moji ljudi izvinili, ali vi ste bili naoštreni i hteli ste da idete do kraja. Vi ste počeli tuču, što znači da ste dužni da platite sve što je oštećeno. Jedino je to pravično.

Holidej je stajao naslonjen laktom na šank i ljutitim pogledom streljao čoveka pred sobom.

Ceo ovaj događaj sve više mu je ličio na neku akciju sa odloženim efektima, ali nikako nije mogao da sračuna zbog čega... ili dalje od čega... su ovi ljudi hteli da ga zadrže.

IX

Za to vreme u Holidejevoj sobi Bili Džoe Rajli je znatno uznapredovao.

Kratka dvocevka bila je čvrsto uglavljena u jednu fijoku sobnog ormarića koji je bio doguran do sredine sobe. Obe cevi bile su upe-rene prema vratima. Bili Džoe je proverio štege koje je Toler doneo zapakovane u paketu i isprobao je funkcionisanje puške. Zadovoljan što je sve ispalo sigurno koliko je bilo moguće, Bili Džoe je bacio kratak pogled prema Toleru, koji je još uvek stajao pored prozora.

— Motri dobro na salun, do davora — promumlao je. — Ovde mi još nisi potreban.

Toler je klimnuo glavom i ponovo skrenuo pogled ka salunu. Grupa ljudi stajala je okupljena oko leptir vrata i Toler se lukavo osmehnuo. Računao je da su ridokosi i Mič završili, ili završavaju, posao za koji su zadužena: da zadrže Holideja.

Bili Džoe je osmotrio položaj nekoliko ukrasnih zavrtnjeva sa metalnim prstenovima na vrhu, a zatim uzeo jedno klube upredenog

kanapa. Provukao je jedan kraj kanapa kroz najbliži prsten usaden na vrhu ormarića iza puške. Privezao je kanap, a zatim drugi kraj provukao kroz nekoliko sličnih kružića sa strane ormara. Iznad vrata morao je da uzme stolicu i da se popne kako bi dohvatio jedan isti takav prsten usaden na vrh vrata. Noga stolice je zagreballa po podu. Bili Džoe je zastao i pažljivo oslušnuo prislonivši uho na vrata. Zadovoljan što u hodniku i na stepeništu nije čuo nikakav šum, on se popeo na stolicu i privezao drugi kraj kanapa za beočug. Nekoliko puta je otvorio i zatvorio vrata pomerajući ih desetak santimetara i proverio da li se kanap lako provlači kroz niz kružića i da li se dovoljno zateže onaj drugi kraj vezan za ormarić direktno iza

Bili Džoe se osmehnuo, zatvorio vrata i vratio stolicu nazad na njeno mesto. Prišao je zatim pušci, odvezao kraj kanapa od kružića i namakao omčicu na okidač puške. Zapeo je obarače, a onda prišao vratima i otvorio ih. Kada su se vrata otvorila za jednu stopu ili možda malo više, tek toliko da se kroz njih može provući telo sitnog čoveka, oba okidača su se zategla i obarači su prazno škljocnuli.

Videvši oduševljenje na Tolero-
vom licu, Bili Džoe mu je mangupski namignuo. Vrativši se nazad do puške, otvorio je cevi i stavio unutra dva patrona napunjena teškim olovnim kuglicama. Zatim je pažljivo zatvorio pušku i zategao obarače.

— Vreme je da pođemo, Hovi.

— Sto mu muka! Kako ćemo proći? — zapitao je Toler.

Bili Džoe je skinuo omče sa okidača.

— Ti podi prvi i otključaj vrata na hodniku kod spoljnih stepenica. Rekao si da su ta vrata iznutra zaključana, zar ne?

Toler je klimnuo glavom. — To kundaka puške.

je razlog što smo morali da upotrebimo Tomija Harisa. Nismo mogli da uđemo tim putem, ali možemo izaći, i Karolina Kar nikada neće znati da je neko bio ovde.

— A kad Holidej otvori vrata, biće... Buuumm! — Bili Džoe se usiljeno osmehnuo. — Tvoje gazde to ne znaju, ali ja bih ovaj posao završio i za manje od tri hiljade dolara. Holidej je imao neraščišćene račune sa mojom porodicom.

Toler je samo upitno digao obrve.

— Dobro, a kako ćeš ti izaći na polje?

— Ti samo otključaj spoljna vrata. Ja ću, kad ti izađeš, ponovo staviti omče na okidače. Dovoljno sam sitan da se provučem između vrata i okvira pre nego što se vrata toliko otvore da kanap zategne okidače.

— Raduje me što ćeš ti biti taj koji ćeš tako proći — rekao je Toler i bacivši još jedan pogled kroz prozor, prišao vratima.

Kada je izašao prislonivši vrata za sobom, Bili Džoe se osvrnuo po odaji i digao sa zemlje papirni omot paketa i savivši ga, stavio ga u džep svojih pantalone. Zatim je namakao omču na okidače i prešao preko odaje. Obuhvativši još jednom sobu pogledom, on se krajnje pažljivo provukao kroz odškrinuta vrata i sa olakšanjem odahnulo kad ih je zatvorio za sobom. Zatim se brzo okrenuo, ne primitivši da mu je papirni omot ispao iz džepa.

Žurnim koracima prošao je kroz hodnik do vrata kroz koja se izlazilo na spoljno stepenište. Toler ga je tu čekao i obojica su izašli na

platformu, a onda se brzo priljubili nazad uz zid jer su ugledali Doka Holideja razbarušenog, raskravljenog lica, pocepanog odelu, kako se približava ulicom. U istom trenutku Rajli je primetio da mu je papir ispao iz džepa i osvrnuvši se nazad ka hodniku, izustio poluglasnu kletvu.

— Do đavola, papir je pao tačno ispred njegovih vrata. Videće ga. To može biti razlog da postane obazriv... grom i pakao! Pa nismo ni vrata zaključali.

Toler je liznuo usne.

— Možda još ima vremena. Sigurno će zastati u predvorju da porazgovara sa devojkom. Može biti da će mu ona očistiti ogrebotine na licu.

Rajli je klimnuo glavom i propustio Tolera da se vrati nazad u hodnik.

— Ja ću čekati ovde — rekao je. Ali, čim je Toler pokupio papir i dao se na posao da oštricom svog peroreza vrati na mesto zasun i zaključa vrata, Rajli se sjurio niz spoljne stepenice grabeći svakim korakom po dva stepenika. Pohitao je dalje niz ulicu i zamaкнуvši iza ugla, pošao nazad prema salunu.

Pritiskujući maramicom nos iz koga mu je kapala krv i pridržavajući rukom mesto na grudima koje ga je bolelo, Holidej je ušao u hladovito hotelsko predvorje i pogledom potražio Karolinu Kar. Sa svog mesta u portirskoj loži ona je netremice gledala ka vrhu stepenica. Čuvši ga, naglo je okrenula glavu i zbunjeno otvorila usta videvši u kakvom je stanju.

— Gospode bože! Šta se desilo?

— Tuča — rekao joj je Holidej.

— Zar nešto nije u redu?

— Kako to mislite?

— Pa mislim na to što tako gledate prema stepenicama. Sem toga,

kada sam ja ušao, vi ste skoro poskočili, kao da vas je neko bocnuo.

Ona je nabrala obrve. — Zna-te... ne znam da li grešim, možda mi se priviđaju stvari... ali zama-lo sam već bila odlučila da odem gore i pogledam šta se tamo događa. Bila sam usredsređena na tu pomisao i to je verovatno razlog što sam poskočila. No, bilo bi bolje da mi dopustite da vam previjem te uboje.

— Šta vam se to priviđalo? — zapitao je Holidej oštro.

— Oh... učinilo mi se da je neko pre izvesnog vremena prošao i popeo se uz stepenice, ali nisam videla nikog.

— Moja soba je tačno iznad vašeg stana, je li tako?

— Da...

Holidej je već išao ka stepenicama.

— Prelazeći ulicu, primetio sam da je roletna upola podignuta, a siguran sam da je ja nisam tako ostavio. Sem toga, kod Natana su svim silama pokušavali da me iz nekog razloga što duže zadrže...

Karolina je žurno izašla iza puta.

— Budite oprezni — rekla je.

Holidej joj je mahnuo rukom da ostane gde je, a on se sa „koltom“ u ruci nečujnim koracima uputio uz stepenice. Stigao je do vrha i provirio levo i desno u polumračan prolaz.

Na vidiku nije bilo nikoga, a vrata njegove sobe bila su zatvorena. Zatvorena su bila i vrata na kraju hodnika, iz kojih se izlazilo na spoljne stepenice. Holidej je nabrao čelo i oprezno prišao vratima svoje sobe. Zastao je ispred njih i nagnuvši se glavom napred, prislonio uho na drvenu ploču. Unutra se nije čulo ništa i on se levom ru-

kom mašio za jabuku kvake. Pokušao je da okrene kvaku, ali je pod rukom osetio otpor. Vrata su bila zaključana, kao što ih je on ostavio.

Holidej je izvadio ključ iz džepa i nečujno ga stavio u ključaonicu. Okrenuo je ključ i izustio kletvu u sebi jer je jezičak pri otključavanju škljocnuo, a u gluvoj tišini taj šum je glasno odjeknuo. Pustolov je čuo Karolinino približavanje uz stepenice, ali je bio previše usredsređen da čuje eventualno kretanje u unutrašnjosti odaje. Unutra se ništa nije čulo i on je levom rukom dohvatio jabuku brave i pažljivo je okrenuo.

Tek što je počeo da otvara vrata, odjeknuo je devojčin krik.

— Pazite!

Holidej je pustio jabuku brave i okrenuo se na levu stranu, okrećući istovremeno u tom pravcu i revolver. Ugledao je Hovija Toleru, koji se iskrao iza jednog ukrasnog drveta u hodniku i šunjajući se, pošao ka vratima koja su vodila na spoljne stepenice. Čuvši upozorenje, gorostas se okrenuo i hitnuo bodež na Holideja, a zatim jurnuo prema vratima.

Holidej se sagnuo i izbegao ubod noža, a zatim potrčao za Tolerom u želji da ga uhvati i sazna šta se događa. Toler je već stigao do vrata kada ga je Holidej zgrabio otpozadi za okovratnik košulje i snažno ga povukao nazad, tako da je ovaj posrnuo u hodnik.

Pustolov se okrenuo za njim i vrhom čizme udario Toleru u prsa, a ovaj je od udarca pao. Uljez se otkotrljao, pritisnuo rukama grudi i zagrenuo se gubeći dah. Holidej ga je zgrabio za kosu i povukao ga držeći naperen revolver.

— Kakvu vi to igru igrate, mister — grmnuo je Holidej. — Šta se ovde događa? Mič i Ridokosi su

izazvali tuču u baru, Natan je svim silama nastojao da me tamo zadrži, a Karolina Kar je čula neobične šumove u mojoj sobi. Mislim da bi bilo dobro da malo porazgovaramo ti i ja.

Rekavši to, Holidej ga je snažno gurnuo prema otključanim vratima sobe i Toler je izbezumljeno kriknuo i pokušao da se zadrži.

Ali, nije uspeo. Svom težinom grnuo je na vrata i istog trenutka dvocevka je grmnula. Snop olovnih tanadi podigao je njegovo izrešetano telo i bacio ga preko hodnika kao svežanj raskomadanih krvavih krpa. Telo je poletelo preko ograde stepenica i palo u hotelsko predvorje.

Karolina je vrisnula.

Nekoliko zrna pogodilo je Holideja u ruku i on se okrenuo i pao na jedno koleno. U uverenju da se u sobi nalazi neko sa dvocevkom, pokušao je da kroz oblak dima sagleda unutrašnjost. Ali kada se oblak dima razišao, on je ugledao dvocevkü pričvršćenu na ormarić i zategnut kanap koji se protezao od malo nije uleteo u Tolerovu klopku.

Prešao je šakom po čelu. Za dlaku je izbegao smrt.

*

— Grom ga spalio — procedio je Rajli kroz stisnute zube, šetajući kroz službene prostorije u Natanovom salunu. Smatrao je da više nije važno da li će biti viđen sa Natanom, Velsom i Genom; Holidej već verovatno zna da su ga oni doveli, a ako ne zna, brzo će saznati.

Vels i Natan su zabrinuto posmatrali krležjavog ubicu koji je nervozno šetao pred njima.

— Zašto ne sedneš i ne prestaneš da pričaš? — prasnuo je Vels. — Pričanjem nećemo ništa dobiti,

a bez obzira kako stvari prikažeš i bez obzira na žalbe, ti nisi ispunio svoj deo dogovora, Rajli.

Bili Džoe je odjednom zastao i prišavši sasvim blizu Velsu, neprijateljski mu se uneo u lice.

— Čekajte malo, gospodo — rekao je Natan videvši da ruka Bili Džoa lebdi nad drškom revolvera. Progutao je vazduh i liznuo jezikom osušene usne. — Ted je u pravu, Bili Džoe. Izneverio si nas.

— O kej, neka bude. Nisam ispunio dogovor. Ali, greška nije moja, hoću to da znate. Trebalo je da je Toler već odavno izašao iz hodnika i u tom slučaju Holidej bi upao u klopku i naleteo bi na dvocevku. Bio bi raznet.

— Primio si naš novac, tačnije rečeno dve trećine novca, i ako hoćeš da dobiješ ostatak, onda obavezno moraš da uradiš ono za šta smo te platili — rekao je Vels oštro.

Bili Džoe ga je ispod oka hladno odmerio.

— Rekao sam da ću to i uraditi. A sad zavežite gubice i pustite me da razmišljam.

Vels je pocrveneo. Niko već godinama nije tako razgovarao sa njim. — Nema tu šta mnogo da se razmišlja. Platili smo ti da ubiješ Holideja i ti u tome nisi uspeo. Sad to moraš na neki način da popraviti.

Pogled Rajlijevih očiju ostao je prikovan za pod i on je kroz stisnute zube progovorio.

— Reci samo još jednu reč, stari, samo još jednu reč... i razneću ti tu tvoju glupavu glavu metkom iz revolvera! Jesi li me razumeo?!

Vels je progutao vazduh i iz njegovog lica nestalo je rumenila. Natan ga je zabrinuto pogledao i proverio da li su mu ruke dalje od pojasa ili fijeke na stolu; nije že-

leo da izaziva mladog ubicu ili da ga na bilo koji način navede na sumnju da bi neko možda pozeleo da se maši skrivenog revolvera.

— Da se nisam trudio da slučaj rešim tako da građani Holidejevu smrt ne povežu direktno sa vama, gmizavim ništarijama, on bi već sada bio na groblju dva metra ispod nadgrobne ploče. Zbog toga nemam više nameru da uvažavam vašu mišljenja i da se obazirem na vaš ugled. Prići ću izvodenju posla onako kako ja hoću, uzeću ostatak novca koji mi dugujete i otperjaću odavde.

Posle tih reči Bili Džoe je ustao i pogledao najpre jednog, pa zatim drugog sagovornika. Natan je odlučno zaklimao glavom u znak saglasnosti, ali Vels se nije ni makao, ostavši zabrinutog, napetog izraza lica, bled i ćutljiv. Bili Džoe se odjednom osmehnulo.

— Opusti se, stari — rekao je bankaru. — Udesiću ja tog Holideja i skinuću ti ga sa glave. Samo ti drži pri ruci još onu jednu hiljadarku — pozdravio ih je obojicu pokretom glave i uputio se ka vratima. — Adios, gospodo.

Vels i Natan su ga ispratili pogledom i Natan je šumno odahnuo.

— Ne znam šta me više žulji: on ili Bret.

— Holidej, hoćeš da kažeš. U svakom slučaju on. Ne znam kako se našao ovde, ali pretpostavljam da je možda opet u dosluhu sa onim federalnim psom Vajatom Erpom. Možda sve to ima neke veze sa preprodajom zemlje. Moramo ga se osloboditi, Roje, ali to svakako treba da izgleda kao da u tome mi nemamo nikakvog udela.

— Ne zaboravite da nam predstoji još i dolazak Kara i Benksa.

Vels se namrštio.

— Nisam ih zaboravio, ali Holidej je mnogo važniji od njih. I aktuelniji.

Natan je lagano zavrteo glavom.

— Ne znam, Tede. Znam samo da smo se uvalili u tešku nevolju i da ne znam kako ćemo se izvući.

— A ja opet imam neko nejasno osećanje da ćemo iz svega toga morati sami da se izvlačimo, bez obzira šta ti misliš i čemu se još možda nadaš. Mislim da smo mogli uštedeti sebi tri hiljade dolara i da smo taj posao trebali sami da obavimo.

Natan je nabrao čelo i počeo da čačka zube dugačkim noktom malog prsta.

•

Sutradan kasno popodne Holidej je dobio odgovor iz Dalasa. U odgovoru Vajat Erp mu je javljao da je iz banke u Dalasu novac telefarski doznačen banci u Redondou, a uzgred ga je pitao koji ga je vetar naneo u taj kraj bez zanimljivih žena i interesatnih gradova. Predlagao mu je da što pre otputuje i zabavu potraži u nekom drugom gradu, gde doduše neće imati ništa manje neprijatelja nego u Redondou, ali će imati više udobnosti.

U to što mu je stari prijatelj savetovao Holidej nije sumnjao i završivši čitanje telegrama koji mu Dival doneo u njegovu hotelsku sobu, osmehnuo se krajem usana. Da, neprijatelja će svuda biti, ali na njih je navikao. I zbog tih koji su mu radili o glavi on je ovaj put, predostrožnosti radi, uglavio palidrvce između vrata i okvira. Zatim je stavio šešir na glavu i izašao napolje.

Kad je zakoračio na stepenice, Karolina je ušla u predvorje i ruku punih knjiga uputila se svojim odajama. Ugledala je Holideja kako prilazi niz stepenice i zastala.

— Oh, nemojte ići u grad na večeru, mister Brete. Milt je opet

došao i spremam jedan dobar komad pečene govedine. Pečenja će biti dovoljno za više osoba i mene bi radovalo ako biste hteli da nam se pridružite.

Holidej je klimnuo glavom. — Hvala, misis Kar, biće mi osobito zadovoljstvo. Vratću se za kratko vreme.

— Ne morate žuriti. Večera neće biti gotova još za jedan čas.

Holidej je klimnuo glavom da je primio znanju i izašao na ulicu.

Pretpostavljao je da će Kar i Benks stići dilihansom sledećeg dana. Pomislio je da bi možda trebalo da sačeka njihov dolazak obzirom da je Karolini bio dužan što mu je spasla život i time bi bar delimično iskupio taj dug.

No, nije video nikakve koristi od toga i odlučio je da rešenje o eventualnom odlasku ili ostanku do sutradan donese posle večere. Pre svega, hteo je da u svojim rukama vidi taj novac koji mu je potreban da bi znao na šta može da računa. Kao što se nadao, u banci je sve išlo glatko i cela operacija je izvedena bez najmanjeg zastoja. On se predstavio i pokazao telegram, a pet minuta kasnije izašao je iz banke sa dve stotine dolara u džepu.

Pri izlasku iz banke na vratima se sreo sa Velsom i zamalo što se nije s njim sudario, ali taj čovek je bio toliko zaokupljen svojim mislima da je jedva primećio Holideja. Izgledalo je da ga more velike brige i pustolov je, prošavši pored njega, slegnuo ramenima i izašao na ulicu.

Morao je da prođe glavnom ulicom skoro do drugog kraja grada da bi našao jednu malu ali dobro snabdevenu trgovinu u kojoj je mogao da kupi kutiju ušećerenog voća za Karolinu.

Zatim je, već u sumrak, izašao i dokonim korakom vratio se istim

putem ka svom hotelu, gde se nadao da ga čeka obećana večera.

U međuvremenu, Bili Džoe Rajli je kovao svoj plan. Pretpostavio je da ono što mu je jednom uspelo može ponovo uspeti i da zbog toga vredi ponovo pokušati.

Po njegovom mišljenju, situacija te večeri bila je ista kao i onoga dana u Gan Hilu. Na ulici je bilo malo sveta, a i oni koji su se na ulici našli hitali su svojim kućama na večeru. To mu je izvanredno odgovaralo. Ako bi mogao da Holideja smakne bez prisustva svedoka, mogao bi posle toga da lansiraju istu priču koju je ispričao posle ubistva Dina Valisa. Ako bi mu to uspelo, računao je da bi stekao slavu revolveraša velikog kalibra, kojoj nadaleko ne bi bilo premea.

Za izvršenje svog plana Rajli je pribavio drugu dvocevku. Dobavio ju je od Mića, salunskog snagatora koji mu je dao skraćenu dvocevku i pola tuceta patrona nabijenih kuglicama najtežeg kalibra. Videvši da se Holidej približava ulicom dolazeći iz drugog dela grada sa kutijom ušćerenog voća ispod miške, Bili Džoe Rajli se zadovoljno osmehnuo krajem usana. Zategao je obarače obe cevi i žurno se osvrnuo oko sebe, a onda žučno opsovao u sebi jer je ugledao dvojicu građana koji su dolazili sa druge strane, zaokupljeni ozbiljnim razgovorom. Do sto đavola! Oni će se naći na ulici ispred njega neposredno pre nego što Holidej naiđe i u tom slučaju imaće vrlo malo mogućnosti da bilo koga ubedi kako je Holideja pobedio u čašnom i poštenom obračunu. Spustio je obarače na pušci i gnevno zagrizao donju usnu.

A onda mu je laknulo. Dvojica ljudi skrenuli su u jednu sporednu ulicu i nestali. Rajli se zlobno osmehnuo i pogurio se u duboku sen-

ku iza ograde. Od uzbuđenja je skoro zaustavio dah kada se pustolov približio i prošavši pored njega, nastavio laganim korakom ka centru grada. Bili Džoe je digao dvocevku i pritisnuo okidač. No, ugrizao se za usnu da ne izusti kletvu. Uzbuden zbog očekivanja uspeha svog poduhvata, zaboravio je da je maločas na pojavu one dvojice građana spustio obarače puške.

Nestrpljiv da obavi posao pre nego što Holidej eventualno skrene ili se osvrne, on je žurno zapeo obarače, ali je razgovetan metalni zvuk zapinjanja obarača, dobro poznat uvežbanom sluhu čoveka kao što je Dok Holidej, stigao do njegovog uha pre nego što je Rajli spustio palac sa zapetog kokota.

Holidej je ispustio kutiju sa ušćerenim voćem i bacio se na zemlju okrećući se u vazduhu i vadeći istovremeno „kolt” iz futrole. Dvocevka je grmnila kao top; veliki buket barutnog plamena obasjao je jasno siluetu Bili Džoe Rajlija zgrčenog iza ograde. Snop tanadi zviznuo je preko Holidejeve glave, a istog trenutka odjeknuo je pucanj njegovog „kolta”, prigušen odjekom grmljavine dvocevke. Tane iz „kolta” otkinulo je komad iverke na ogradi i ubica se trgao i zateturao u trenutku kada je pritisnuo okidač druge cevi. Snop tanadi odleteo je daleko uvis i otkinuo deo krova i metalni oluk sa ugla kuće iza Holideja.

No, posle toga Rajli više nije ulučio šansu da ispali ni jedan metak.

Holidejev „kolt” poskočio je dva puta u njegovoj ruci i udar tanadi teškog kalibra poneo je Bili Džoe Rajlija unazad i bacio njegovo patuljasto telo dalje od ograde, kao da ga je udarila lokomotiva brzog voza. Rajli se prevrnuo preko glave, pao na zemlju i upola se pridi-

gao u sedeći položaj, očiju široko otvorenih i izbuljenih, mičući usnama nizom neizgovorenih bezglasnih reči. Holidej je ostao sa naperenim revolverom, spreman da opali i poslednji hitac, ali taj hitac više nije bio potreban.

Holidej je ustao, uzeo sa zemlje svoj šešir, otreasao prašinu sa njega, zatim i sa odelja, a onda bez i jedne reči pogledao gomilu radoznalaca koji su se neverovatno brzo okupili oko njega, uzeo kutiju sa ušeceranim voćem i nastavio put ka hotelu.

Iz svog kreveta u sobi iznad Velsove banke Džejk Gen je bio svedok tog događaja i videvši da Bili Džoe nije uspeo, sa njegovih usana sletela je besna kletva. Kao što je Ted Vels rekao nepunih desetak minuta pre toga, izgleda da će se sve svesti na jedno: moraće oni sami da se reše tog Holideja kako budu znali i umeli.

Po svemu sudeći, niko drugi neće to učiniti umesto njih

22

Jelo je bilo zaista izvanredno spravljeno i Holidej je bez griže savesti priznao Karolini da tako ukusnu hranu već nedeljama, a možda i duže nije kušao. Karolina je sa zahvalnošću primila na poklon kutiju ušeceranog voća, ali pokušavala je da ne pokaže previše interesovanja za njegov sukob sa Bili Džoe Rajlijem. Želela je da po svaku cenu taj događaj ostavi u drugom planu.

Ali, to nije bio slučaj sa Milton Slejdom, koji je sa nestrpljenjem očekivao da sazna sve do najmanjih pojedinosti. Holidej nije bio raspoložen da mu ih ispriča i sva nastojanja mladog kaubojja da ga navede na razgovor o tome završio je još u početku večere, rekavši mu

da ne zabada nos u ono što ga se ne tiče. Posle toga Milt se ćutke posvetio večeri, a Holidej je konačno došao do svoje odluke.

— Posle večere, misis Kar, ja odlazim iz ovog grada — rekao je kupim drugog konja. Sutra u izlazač sunca biću već daleko odavde.

— O, do vraga, Čak i Slim stižu sutra — uzjogunio se Milt. — Očekivali smo da ćete biti ovde kada Karolinu da naglo digne glavu sa svog tanjira.

— Još večeras? — zapitala je.

Holidej je potvrdio pokretom glave. — Da, otići ću odmah čim završimo večeru. Dobio sam novac Holidej konačno i te reči navele su koji sam očekivao i sada mogu da oni doputuju i na tome smo gradili svoje planove, je li tako, sestro?

Karolina je porumenela i oborila oči.

— Pa ja ne bih baš tako rekla, Milte — senka osmeha preletela je preko njenog lica kada je pogledala Holideja. — Ja sam... ja sam se ipak nadala da ću moći da vas ubedim da se pridružite Čaku i Slimu ako budu morali da se upuste u obračun sa protivnicima.

Mišice na Holidejevim vilicama su se zgrčile i on je spustio nož i viljušku.

— Je li ova večera deo tog scenarija?

— Šta? Oh, ovaj, pa moglo bi se reći da je donekle bila, mada nisam imala samo to na umu kada sam vas pozvala.

— Onda vam odmah kažem da neću ostati ovde — rekao je Holidej kratko i jasno. — Ceo moj boravak ovde pretvorio se u nešto suludo, nešto čemu se nisam nadao. Došao sam pod imenom koje mi je sasvim slučajno palo na pamet, jer sam ga pre kratkog vremena pročitao u novinama i zbog

toga što se radilo o bivšem robijašu koji je izašao iz zatvora, kockice su se nekim slučajem složile tako da je izgledalo kao da sam ja u vezi sa vašim mužem. Je li vam on zaista javio da će poslati nekoga ko će omekšati Velsa i njegove ortake?

— U stvari ne... ali tražio je od mene da proširim glas kao da će tako nešto biti. Kada ste se vi pojavili i skoro iz istih stopa upali u sukob sa Kulenom i Pitom Natanom, čak i ja sam pomislila da ste vi čovek koga on šalje. Pogotovu posle Velsove provere, jer i Vels je isto zaključio — ona je nabrala obrve i nagnula se bliže stolu. — A šta ste hteli da kažete time kad ste rekli da ste uzeli ime iz novina? Zar Bret nije vaše pravo ime?

— Ne, misis Kar, ja sam Džon Holidej. Nikada nisam bio u zatvoru i nemam nikakve veze sa vašim mužem. Živim slobodno od danas do sutra, za svoj račun, prihvatam događaje onako kako dolaze i trudim se da gledam svoja posla... koliko mogu.

Obrisao je usne salvetom, ustao i pogledao brata i sestru.

— Razumite me, nisam hteo ni želeo da u ovo budem umešan, ali sticaj okolnosti me je poneo i ja sam se nekako našao u centru zbivanja. Mislím da sada više nećete imati mnogo brige. Vels i njegovi ortaci nemaju više nikoga sem nekoliko bezopasnih salunskih snagatora.

Klimnuo je ležerno glavom Miltu u znak pozdrava i okrenuo se da pođe. Mladi kauboj je skočio sa stolice i stao između Holideja i vrata.

— Čekajte malo. Vi nam nešto i dugujete. Karolina vam je spasla život.

— Milte — presekla ga je mlada žena oštro i nezadovoljno zavrte glavom.

Holidej je sa neskrivenim nestrpljenjem pogledao mladog kauboja.

— Možda je to tačno, dečko, ali mislim da sam vam to vratio time što sam ovde sredio nekoliko nezgodnih tipova. Po mom mišljenju, naš račun je time izmiren.

— Naravno da je izmiren, Milte — rekla je Karolina. — Mi nema-

DRAGI ČITAOCI!

Od juna meseca 1987. godine DOK HOLIDEJ će izlaziti dva puta mesečno i to svakog 7-og i 21-og u mesecu.

NE ZABORAVITE!

Od 4. aprila 1987. godine nova vestern edicija „KOLT“ izlazi svakog 4-og u mesecu.

CITAJTE „KOLT“.

mo pravo da zadržavamo mister Holideja. Zaista nemamo nikakvo pravo.

— Adios, gospodo — rekao je Holidej i okrenuvši se, izašao iz odaje.

Sav gnevan, Milt se okrenuo svojoj sestri.

— Do vraga, sestro, možda bih uspeo da ga nateram da ostane time što bih bocnuo njegovu savest, to je sve. Bez obzira na to šta on kaže, nama bi i te kako dobro došao njegov revolver.

Karolina je uzdahnula. — Slazem se, ali sad smo ga sigurno izgubili, Milte. Ipak, priznaćeš, ovo sa njim nema nikakve veze i iskreno govoreći, već smo ga dovoljno iskoristili. Meni se čini da on ionako smatra da je u životu imao dosta nepotrebnih sudara i sigurno da zbog toga nije srećan. Ja dosta shvatam njegove probleme i zbog toga ne mogu da se ljutim što je ovako postupio.

— Fino, bogami. A šta je sa našim problemima? Kako ćemo njih rešiti? Čak i Slim deputovaće sutra podnevnom dilažansom i smeo bih da se kladim kako će Vels i kompanija biti spremni da ih pristojno dočekaju.

Karolina se jedva primetno osmehnula.

— A šta bi bilo ako bi ti uzeo par konja i pošao dilažansi u susret? Mogao bi da presečeš kroz brda i da stigneš u grad sutra ujutro pre izlaska sunca. Mnogo pre nego što Vels i njegovi ljudi budu spremni da bilo šta preduzmu.

— To bi bilo odlično sestro — rekao je Milt oduševljeno. — Mogli bismo ih iznenaditi i srediti.

— U svakom slučaju, mogli bismo bar da pokušamo — rekla je ona ozbiljno.

Holidej je zaključio da je ipak bila greška poći noću nepoznatim putem. Do tog zaključka je došao dok je jahao svog novokupljenog konja kroz brežuljkast predeo.

Najbolje što je u takvoj situaciji mogao da uradi bilo je da se ulogori, provede noć, prikupi snage i pribere se za nov dan. Znao je da bi pravac mogao pogoditi oslanjajući se na mesečinu, ali čak ni svetlost meseca možda ne bi bila dovoljna da pronade pravi put. Ne, zaključio je, biće ipak najbolje i najbezbednije ako sačeka dolazak novog dana.

Holidej je skrenuo konja sa puteljka kojim je jahao i svratio na mali proplanak opružen velikim oblim stenama. Sjahao je i rasedlao svog konja.

•

Stražar na sedištu dilažanse sa dvocevkom, pomislio je u prvom momentu da se radi o prepadu i kada je vozar povikao gromoglasno „dihhaaa!“ i pucnuo bičem po ledima zahuktale zaprege, on je zgrabio svoju „itaha“ dvocevku i okrenuo je ka eventualnoj opasnosti.

— Hej! Bak Logane! — povikao je Milt Slejd i mamuzama poterao svog konja iz senke stena, odakle je u početku dao znak dilažansi da stane i poterao svog konja uporedo sa zapregom. — Hej, ljudi! Stojte! To sam ja. Milt Slejd.

— Sto mu gromova. Milte! — povikao je. — Šta ti je, do đavola, palo na um da me presrećaš time što iz mraka iskačeš na put kao da si bandit!

— Izvini. Logane. Hteo sam da vas na svaki način zadržim pre nego što prohukćete pored mene. Tako u stenama imam dva jahaća konja i da oni nisu bili uznemireni, ja bih lepo stao na sred puta,

tako da me jasno vidite. Zadržao sam vas zbog toga što sam hteo da preuzmem dvojicu vaših putnika.

— Pričaj, ali budi sasvim kratk, Milte — rekao je vozar. —

Milt je brzo prišao vratima dilažanse, ali je u međuvremenu Čak Kar već otvorio vrata i izašao. Osmehnuo se i čvrsto stisnuo ruku svom šuraku.

— Zdravo, Milte. Mnogo mi je drago što te vidim. Kako je Karolina?

— Čeka te da se pojaviš — odgovorio je Milt. — Tačnije rečeno, jedva čeka da te vidi. Gde je Slim?

Iz unutrašnjosti dilažanse začulo se prigušeno kašljanje.

— Vrlo mu je loše, Milte. Biće sreća ako živ stigne u Redondo. Uz put mi je lekar rekao da bi trebalo da ostane i leži u postelji. Na taj način možda bi produžio život nekoliko nedelja. Ali, ti znaš Slima: ni po koju cenu ne želi da umre u krevetu, sve dok Vels i ostali nevaljalci mirno šetaju ulicama Redonda.

— Gospode bože! Hoćeš da kažeš kako on stvarno ima plućnu groznicu?

Čak ga je ozbiljno pogledao.

— Imaćemo mnogo muke da ga držimo u sedlu, ali mislim da jahanje po čistom vazduhu neće za njega biti ništa teže od ljuljanja i truckanja u ovoj prašnjavoj dilažansi. Šta misliš, kad bi trebalo da stignemo u Redondo, Milte?

— Nadam se da ćemo stići pre izlaska sunca i da ćemo uspeti da se uvučemo u grad da nas niko ne vidi. Natan vas očekuje u podne i Karolina i ja pretpostavljamo da će vam oni prirediti neprijatan doček. Ali, ako uspemo da u grad udemo a da oni to ne saznaju...

— To ste veoma dobro smislili, Milte. Kladim se da je to bio Karolinin plan. O ke, daj da vidimo šta možemo i da li će Slim biti u stanju da jaše.

Vratili su se žurno do zamračene dilažanse, iz koje se još uvek čulo Benksovo prigušeno kašljanje.

Trebalo im je skoro petnaestak minuta da izvuku bolesnika iz kola i popnu ga na sedlo i kada im je to pošlo za rukom, dilažansa je već bila otišla ka usputnoj stanici, gde je trebalo da promeni zapregu pre poslednje deonice puta do Redonda.

*

Holidej se trgao iz lakog sna i palcem zategao obarač revolvera koji mu se našao u ruci. Ležao je nepomično u dubokoj senci stena pored kojih je napravio ležaj i pažljivo osluškivao.

Čuo je približavanje konjanika i oslušnuvši još pažljivije, činilo mu se da je razabrao topot kopita najmanje dva, možda tri konja.

Ustao je lagano i prišao mestu gde je sapet pasao njegov konj i pokrio mu nozdrve šakom da životinja ne bi zarzala.

Konjanici su se zaustavili neda-leko od logora, na mestu gde je put savijao oko neke skupine stena. Neko je kašljao, a neko drugi je progovorio.

— Je li ti dobro, Slime?

Kašljanje se nastavilo, a onda se začuo nečiji promukao, kao pridavljen odgovor.

— Dobro... dobro mi je. Samo napred... Čak.

— Možemo se malo odmoriti, Slime, ako se loše osećaš — začuo se neki drugi glas, koji je Holidej prepoznao kao glas Milta Slejda.

Kašljanje se nastavilo.

— Samo nastavi, Milte. Samo nastavi. Biće bolje da se ne zadr-

žavamo... i da se uvučemo u grad pre izlaska... sunca...

— Naravno da će biti bolje, Slim — složio se Čak — ali ako ćeš ti zbog toga stradati, onda bi možda bilo dobro da se malo odmorimo...

— Ne — Benks je uspeo da tu reč izgovori jasno i odlučno pre nego što ga je uhvatio novi napad kašlja. Disao je isprekidano. — Nije mi ostalo još mnogo. Odvedite me u grad. Da ispalim samo... jedan metak na one lupeže... samo jedan metak, Čak...

Kada su se trojica konjanika lagano udaljili niz put, Holidej je seo na kamen pored svog konja i zagrizao donju usnu.

Znao je da će ih tamo gde odlaze dočekati miris baruta, da odlaze na sastanak sa sudbinom.

*

Sunce je plavilo glavnu ulicu Redondoa crvenom i narandžastom svetlošću kada se Gen probudio iz nemirnog sna.

Ma šta da je bilo, to mu je zadavalo priličan bol i on se nije osećao dobro. Protrljao je pažljivo ranu nekoliko puta i pri tome pogledao kroz prozor ka ivici grada... i odjednom se trgao.

Glavnom ulicom jahala su tri čoveka. Dah mu je zastao kada je prepoznao Čaka Kara, Milta Slejda i Slima Benksa.

Sto mu gromova, tra trojica su hteli da se rano ujutru ušunjaju u grad.

Ustavši s mukom iz kreveta, Gen se oteturio do zida sobe i svom snagom zalupao pesnicom. Zatim se, hripajući i dahćući, dovukao nazad do stolice i seo trudeći se da povrati dah. U tom položaju dočekao je Velsa, koji je nekoliko minuta kasnije poluodeven utrčao u

sobu i zatražio da mu objasni šta se događa.

— Pogledaj tamo napolje — rekao je Gen i prstom pokazao prema prozoru. Vels je žurno prišao i pogledao napolje.

— Tako, dakle, hteli su da se uvuku u grad — rekao je tiho. — Benks izgleda loše. Sad je baš pao s konja, a ostala dvojica su sjahali i kleče pored njega... do đavola, Džejk, ako bi uspeo da dozovem Roja i ako bi ti sa puškom mogao odavde da dejstvuješ, mislim da bismo ih bez muke udesili.

— Daj mi pušku — rekao je Gen promuklo. — Ali, dobro bi bilo da odmah pođeš i potražiš Roja. Idi sporednom ulicom.

Vels se vratio nekoliko trenutaka kasnije i bacio na krevet pušku i nešto municije, a zatim istrčao iz zgrade sporednim spoljnim stepenicama.

Gen je šepajući prišao krevetu, zgrabio pušku, proverio da li je puna i kleknuo pored prozora čekajući od Natana i Velsa znak da su i oni spremni. Kad bi Slejd i Kar još samo malo ostali ovako pored Benksa...

Čak Kar je pogledao svog mladog šuraka i nabrao obrve.

— Ne znam da li da ga mičemo odavde ili ne. Milte. Kako mi se čini, on je već sasvim pri kraju...

Milt je zagrizao donju usnu. Pogledao je Benksa, koji je ležao na zemlji i okrenuo glavu kada se ovaj nakašljao i ispljunuo krv. Benks je izgledao već upola bez svesti.

— Čak, mislim da mu se neće pružiti prilika da ispalii metak na one lupeže. Ali pošto je prevalio toliki put, mislim da neće škoditi ako ga prenesemo do hotela...

— Čak se zamislio i odlučivši klimnuo glavom. Uzeo je Benksa za ramena, a Milt ga je dograbio za noge. Tek što su ga odigli od

zemlje prvi hitac je prolomio jutarnju tišinu.

Pucanj je dopro iz saluna i pratila su ga još dva. Milt Slejd se bacio na zemlju i zakotrljao se po tlu da bi ugledao odsjaj puščane cevi na ranom jutarnjem suncu. Ma ko da je pucao, nalazio se na spratu. Tek što je to zaključio, iz prizemlja je planuo hitac i kuršum mu je sasuo prašinu i komade zemlje u lice. On se otkotrljao dalje, izvukao revolver i pogledao Čaka Kara.

Kar je vukao Benksa za košulju trudeći se da ga skloni sa ulice.

Milt je pripucao; prva dva hica iz njegovog revolvera razbili su prozore na salunu. Milt je onda ponovo pogledao prema spratu, jer je strelac sa prozora ponovo pripucao. Za to vreme Kar je već dovukao Benksa do trotoara, gde se ovaj mogao zakloniti. Trebalo je da prede samo još korak ili dva. Pre nego što se u njegovoj glavi misao sasvim uobličila, Milt je skočio i potrčao ka salunu pucajući iz revolvera i vičući iz sveg glasa. Tada iz njegovog revolvera odbila su nekoliko iverki sa leptir vrata i zida. U trku, Milt je podigao cev revolvera i ispalio jedan metak ka prozoru na spratu.

Milt je još uvek skupljao snagu za skok kada je sa prozora iznad banke planuo hitac. Džek Gen je pažljivo nišanio i mladi kaubojski okrenuo oko sebe i pao u prašinu. Genova puška ponovo je planula, ali je metak samo odbio komad iverke sa nadstrešnice.

Na vratima saluna pojavio se Roj Natan pucajući iz puške na kauboj, koji se pogođen uvijao na zemlji.

Za to vreme Čak Kar je prislonio Benksa na trotoar i ispalio jedan hitac. Metak je pogodio Natana u rame i ovaj je iznenađeno zastenjao i šmugnuo nazad u po-

Ted Vels se nagnuo kroz prozor i pripucao. Meci iz njegovog oružja zapraštali su oko Karovih nogu. Kar je odgovorio vatrom, ali nije bio dovoljno precizan. Kada je pokušao da bolje nanišani, Vels je opalio i Kar je pao na jedno koleno, usta bezglasno poluotvorenih, a onda je pao na bok u prašinu.

Odjeci pucnjeva proneli su se gradom i građani su se počeli pojavljivati na ulici. Karolina Kar, sa domaćom haljinom navučenom preko spavačice, dotrčala je niz ulicu kose rasute na ramenima i lica još uvek rumenog od sna. Gen je opalio sa prozora na spratu i kuršum je digao gejzir prašine pored njenih nogu. Ona je kratko kriknula i skočila u stranu. Gen je ponovo nanišanio ciljajući da ispalii smrtonosni hitac.

No, u tom trenutku odjeknula su dva revolverska pucnja i debeli trgovac se trgao, uspravio na prste i ramenima probio ostatak prozora. Puška je ispala iz njegovih ruku na ulicu i trenutak kasnije Genova gromadno telo presamitilo se preko ivice prozora, poletelo kroz vazduh i palo na trotoar, gde je diglo oblak prašine.

Karolina se trgla i okrenula glavu. Donja usna joj se iznenađeno opustila kada je ugledala da se iz sporedne ulice sa revolverom u ruci koji se još dimio, pojavio Dok Holidej.

— Sklonite se sa ulice — doviknuo joj je i sagnuo se jer je kuršum zviznuo pored njegovog lica. Kleknuo je na jedno koleno i okrenuo cev revolvera na drugu stranu uperivši ga na prozor iznad nadstrešnice saluna. Dva puta je pritisnuo obarač i Ted Vels je kriknuo i šakama pokrio lice. Onda je svom težinom tresnuo preko otvora prozora i pao na nadstrešnicu;

a zatim se skotrljao sa nje da bi uz potmuli tresak pao na ulicu.

Holidej se uspravio i osvrnuo oko sebe baš u trenutku kada je Roj Natan istrčao iz sporedne ulice i zgrabio Karolinu. Dograbiivši je s leđa levom rukom, digao je cev revolvera i prislonio ga mlađoj ženi na slepoočnicu gledajući pri tom Holideja iskolačenim očima.

— Odbacite revolver — rekao je Natan zadihano uzmičući sa devojkom u naručju.

Holidej je spustio revolver i pustio ga da padne na zemlju.

Odjednom je, prolomivši tišinu odjeknuo jedan jedini hitac. Roj Natan se ispravio i digao na prste, zastenjao i pošao kao da će se okrenuti, ali noge ga nisu održale. Revolver mu je ispao iz beživotnih prstiju i on se srušio na ulicu, gde je ostao nepomično da leži.

Holidej se sagnuo i uzeo svoj „kolt“, a onda priskočio devojci koja je stajala ljuljajući se kao da će pasti. Iza nje Slim Benks, usta i brade crvene od krvave pene, spustio je mali pištolj kalibra trideset dva.

Pustolov je pridržao ženu, a onda kleknuo pored Benksa. Benksove oči bile su širom otvorene i sjajne, a usne su mu se bezglasno micale sve dok konačno Holidej nije čuo i razabrao promuklim glasom izgovorene reči. — Sredio sam... Natana...

— Bogami jeste, mister — rekao mu je Holidej videvši da taj čovek živi poslednje sekunde svog života.

No, sada je već Holidej govorio mrtvom čoveku.

Ustao je i ugledao Karolinu kako kleči pored Kara i doktora koji je

trčao ka njima sa crnom torbom u ruci. Kar se micao, mada s mukom.

— Medena... stigao sam kući — izustio je.

Doktor je odgurnuo Karolinu u stranu i na brzinu pregledao Kara. — I ostaće kod kuće... živ i zdrav ako mi napravite mesta da radim svoj posao — brecnuo se na Karolinu.

Ona se poslušno uklonila u stranu i prišla Holideju, koji je stajao pored mrtvog Milta Slejda. Po izrazu njegovog lica shvatila je da je njen brat mrtav.

— Zašto... zašto ste se vratili? — zapitala je brišući suze.

Zaokupljen punjenjem revolvera, Holidej je digao pogled. — Učinilo mi se da ipak nisam sasvim izmirio dug prema vama. Čuo sam razgovor vašeg muža i Benksa. On je već bio na samrti, ali je žarko želeo samo da ispali makar jedan metak na svoje zlotvore. Želeo je šansu bez obzira na nejednakost snaga. Zamislio sam se i shvatio da njih trojica nemaju šanse da se ravnopravno ogledaju sa Velsom i njegovom bandom.

— Drago mi je što ste došli. Ali... sada sam ja vaš dužnik — rekla je i osmehnula se. — Nastojaću da vam dug vratim... ukoliko ostanete izvesno vreme. Želela bih da mi to omogućite — dodala je pogledavši ga u oči.

Dok Holidej joj je uzvratilo osmeh i klimnuo glavom. — Ostaću. Redondo mi sada izgleda kao privlačan grad.

KRAJ

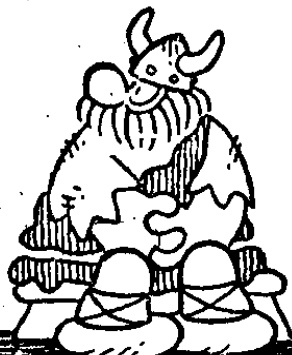
HOGAR STRAŠNI

by
Dik Browne

ALKOHOL! ALKOHOL! ALKOHOL! TI SI
NAJNEDISCIPLINOVANIJ I VARVARIN NA
SVETU!

© King Features Syndicate, Inc., 1973.

ALI I
NAJLUKAVIJ I!

Dik
4-2

DRAGI ČITAOCI

U junu 1987. godine

NOVA EDICIJA VESTERN ROMANA

WESTERN BESTSELER

Edicija od četiri uzbudljiva romana
pružiće vam pravu avanturu
i zadovoljstvo prilikom čitanja.

U julu 1987. godine

NOVA EDICIJA LJUBAVNOG ROMANA

*Harold
Robins*

vam predstavlja:

Četiri izuzetno zanimljiva
ljubavna romana
zabaviće vas na pravi način.

**PROČITAJTE
I UVERITE SE !**

WESTERN BESTSELER

NOVA EDICIJA WESTERN ROMANA

Potražite kod vašeg prodavca novina
4 uzbudljiva romana edicije

WESTERN BESTSELER

ZA SAMO 600 dinara

WESTERN BESTSELER
pružiće vam uzbudljivu avanturu
i zadovoljstvo prilikom čitanja!

FORUM - MARKETPRINT